

Kerkorde van de
Europees-Continentale
Broeder-Uniteit

Evangelische Broedergemeente

Versie 2024

© Provinciaal Bestuur van de Broeder-Uniteit
Herrnhut, Bad Boll en Zeist
1987, 2024

Inhoudsopgave

Voorwoord	7
Inleiding - Overzicht over de geschiedenis van de Broeder-Uniteit	9

Deel 1 **De Grondslag van de Uniteit**

1.1 Preambule.....	13
1.2 Het geloof van onze kerk.....	13
1.3 Ons persoonlijk geloof.....	13
1.4 Gods Woord en de leer	14
1.5 Belijdenis en belijden	14
1.6 De Broeder-Uniteit als eenheid	15
1.7 Kerk als gemeenschap.....	16
1.8 De kerk als dienstgemeenschap	16
1.9 Dienst aan de naaste	16
1.10 Dienst aan de wereld.....	17
1.11 Slotwoord.....	17

Deel 2 **Kenmerken van de Uniteit**

2.1 De Unitas Fratrum en haar gemeenten	18
2.2 De Gestalte van de Europees-Continental Unitateisprovincie (Broeder-Uniteit)	19
2.3 Het lidmaatschap in de Broeder-Uniteit	20
2.4 De roeping van de Unitas Fratrum en haar gemeenten	25
2.5 Het getuigenis van de Unitas Fratrum	26
2.5.1 De Broeder-Uniteit en het volk Israël	27
2.5.2 Dienst binnen de kerken	27

Deel 3 **De Constitutie van de Unitas Fratrum**

3.1 De Unitas Fratrum en haar Provincies.....	28
3.1.1 Algemene kenmerken.....	28
3.1.2 Taken, rechten en plichten van de Provincies.....	34
3.1.3 Interkerkelijke samenwerking	37
3.1.4 De omvang van de Unitas Fratrum	38
3.1.5 Rechtspositie	41
3.1.6 De Kerkorde (Church Order) van de Unitas Fratrum.....	44
3.2 De Uniteitssynode.....	45

3.2.1	Constitutionele positie.....	45
3.2.2	Werkterrein.....	45
3.2.3	Samenstelling.....	47
3.2.4	Verkiezing van de leden.....	47
3.2.5	Tijd en plaats van samenkomst.....	48
3.2.6	Verkiezingen voor de Uniteitssynode.....	48
3.2.7	Onkosten.....	48
3.2.8	Verslagen en voorstellen.....	49
3.2.9	Procedure voor de Uniteitssynode.....	51
3.3	Het Uniteitsdirectorium (Uniteits-Oudstenconferentie).....	52
3.4	Het Uniteitsbestuur.....	53
3.5	De Provincies.....	57
3.5.1	De Constitutie van de Provinciale Synodes.....	57
3.5.1.1	De Provinciale Synode van de Europees- Continental Broeder-Uniteit.....	57
3.5.1.2	De Samenstelling van de Synode.....	58
3.5.1.3	Verkiezing van de leden van de Synode.....	60
3.5.1.4	De Zittingen van de Synode.....	62
3.5.2	Werkterrein van de Provinciale Synodes.....	63
3.5.2.1	Het Werkterrein van de Synode van de Europees-Continental Broeder-Uniteit.....	64
3.5.2.2	Onderwerpen van overleg van de Synode.....	65
3.5.2.3	De intersynodale Financiële Commissie.....	66
3.5.2.4	De Theologische Commissie.....	70
3.5.3	Werkterrein van de Provinciale Conferenties (of kerkenconferenties).....	71
3.5.4	De Provinciale Besturen.....	71
3.5.4.1	Het Provinciaal Bestuur.....	72
3.5.4.2	Verkiezing en werkwijze van het Provinciaal Bestuur..	72
3.5.4.3	Werkterrein van het Provinciaal Bestuur.....	74
3.5.5	De Gemeenten.....	76
3.5.5.1	De Gemeenten van de Europees- Continental Broeder-Uniteit.....	76
3.5.5.2	De Oudstenraad.....	76
3.5.5.3	Samenstelling en verkiezing van de Oudstenraad.....	77
3.5.5.4	Raad van Bijstand voor de Oudstenraad.....	80
3.5.5.5	Vergaderingen en besluiten van de Oudstenraad.....	80
3.5.5.6	Werkterrein van de Oudstenraad.....	82
3.5.5.7	Commissies van de Oudstenraad.....	84

3.5.5.8	De Gemeentevergadering	84
3.5.5.9	Gemeenten in Opbouw	85
3.5.5.10	De Sociëteiten	85
3.5.6	De Provinciale Kerkorden	86
3.5.6.1	De Kerkorde van de Broeder-Uniteit	86
3.5.7	Een Gedragscode binnen de Unitas Fratrum	86a
3.6	Het Unity Fund	87
3.6.1	Vermogen en Huishouding van de Broeder-Uniteit	88
3.6.2	Het vermogen en het vermogensbeheer	90
3.6.3	De Huishouding van de gemeenten	90
3.6.4	De Huishouding van de Broeder-Uniteit	92
3.7	Het Uniteitsarchief	94
3.7.1	De Archieven	95
3.7.2	Publicaties	95
3.8	De Uniteitsstichting (Moravian Church Foundation)	96
3.9	Recht van beroep	99
3.10	Beroep in bijzondere gevallen in de Europees-Continental Broeder-Uniteit	101

Deel 4 **Het kerkelijk leven in de Unitas Fratrum**

4.1	Het gemeentelven	102
4.1.1	Het gezin	103
4.1.2	De gemeente als geheel	104
4.1.3	De gemeente en haar groepen	105
4.2	Gemeente en Diaconie	109
4.3	De Zielszorg en herderlijk vermanen, helpen en herstellen	111
4.4	Scholen en opvoeding	112
4.4.1	Scholen en opvoeding in de Europees- Continental Broeder-Uniteit	112
4.5	De verhouding tot de burgerlijke overheid	114
4.5.1	Het openbare leven	114
4.5.2	Vrede	114
4.6	Eredienst	115
4.6.1	De Bijeenkomsten	115
4.6.2	Het Heilig Avondmaal	117
4.6.3	Het Liefdemaal	118
4.6.4	Het Liefdemaal der Dienenden	119
4.6.5	De Verbondsbeker	119
4.6.6	Doop en Belijdenis	119

4.6.6.1 De Doop	120
4.6.6.2 Geloofsbevestigend handelen van de gemeente	121
4.6.7 Kerkelijke feestdagen en gedenkdagen	122
4.7 De Geestelijke Dienst - de Ordinatie	123
4.7.1 De Ordinatie in het algemeen	123
4.7.2 De ordening van de geestelijke dienst	126
4.7.3 De geestelijke dienst in de Europees- Continental Broeder-Uniteit	129
4.7.4 De opname in de acolutie	131
4.7.5 Een predikant, die de rechten, die voortkomen uit de ordinatie zijn ontnomen	132
4.7.6 Voorbereiding tot de geestelijke dienst	132

Deel 5 De zendingsopdracht

5.1 De missionaire opdracht van de Europees-Continental Broeder-Uniteit	135
5.1.1 De Zendingsraad	136

Bijlage 1

Bij § 1406,2 Lijst van de gemeenten die zelfstandig een kiesdistrict vormen	140
---	-----

Bijlage 2

Kiesreglement van de Broeder-Uniteit	141
--	-----

Bijlage 3

Reglement van de Broedergemeente in Zwitserland	152
---	-----

Bijlage 4

De diaspora in Nederland	154
--------------------------------	-----

Register bij de Kerkerde	155
---------------------------------------	-----

Vorwoord

Van 31 maart tot 4 april 1986 kwam in Herrnhut een synode van de Europees-Continentale Broeder-Uniteit bijeen, waaraan de synodeleden van de beide districten van onze Provincie deelnamen. De Synode nam in laatste lezing eenstemmig de hier bijgaande Kerkorde aan.

Aan de Kerkorde ligt het voorbereidende werk van een door de Provinciale Synode in 1981 beroepen intersynodale kerkordecommissie ten grondslag, die op haar beurt voorstellen van een door de synode in 1979 ingestelde "Ideeënconferentie" verwerkte.

De hier bijgaande Kerkorde is reeds de vijfde orde van onze provincie in deze eeuw. Zij volgt op de Kerkorden van 1901, 1919, 1935 en 1959/1965. Net als haar voorgangers wil zij rekening houden met in de geschiedenis geleide ontwikkelingen en de daarmee verbonden nieuwe taakstellingen. Zo zijn in de afgelopen 25 jaar nieuwe gemeentevormen tot ontwikkeling gekomen (§ 1002). Zij wil praktische experimenten en nieuwe inzichten - zoals bijvoorbeeld met betrekking tot het geloofsbevestigende handelen van de gemeente (§ 1665 v.)-, die voor de verdere weg van de gemeente van dienst willen zijn, in de Orde van de gemeente opnemen.

Daarenboven verbindt zij de orde van onze Provincie sterker dan voorheen met de Orde van de wereldwijde Uniteit. Binnen de Unitas Fratrum - dat is de officiële naam van de wereldwijde Broeder-Uniteit - vormt de Europees-Continentale Broeder-Uniteit een van de 18 Provincies. Vertegenwoordigers van deze Provincies komen om de zeven jaar in de Uniteitssynode bijeen. De Uniteitssynode neemt de Uniteitskerkorde aan, die voor alle Provincies bindend is. De provinciale Orden mogen nergens daarmee in strijd zijn. Met de bijgaande Kerkorde van de Europees-Continentale Provincie is voor het eerst geprobeerd om de Uniteitskerkorde met haar volledige tekst als deel van de provinciale Kerkorde te integreren. Haar paragrafen omvatten de cijfers beneden de 1000 en zijn cursief gedrukt. Daaraan zijn de bepalingen voor de eigen Provincie per paragraaf toegevoegd, en wel onder de paragraafnummers tussen 1000 en 1999. Herhalingen zijn zoveel mogelijk vermeden. Belangrijk voor het praktisch gebruik is, dat de bepalingen van de Uniteitskerkorde direct ook als Provinciale Orde gelden en geraadpleegd moeten worden.

De bijgaande Kerkorde treedt op 1 maart 1987 in werking. Zij neemt daarmee de plaats in van de Kerkorde 1959/1965.

Wij spreken de wens uit dat deze Kerkorde die nooit doel op zichzelf kan zijn (vgl. § 1478), tot een bruikbaar instrument mag worden, waarmee de geschiedenis van de Heer Jezus Christus met zijn Gemeente ook in de Broeder-Uniteit tegen de wisseling naar het derde millennium gestalte krijgt.

Het Provinciaal Bestuur van de Europees-Continental Broeder-Uniteit

Herrnhut
Chr. Müller
voorzitter

1 oktober 1986

Bad Boll
Dr. H. Bintz
voorzitter

Voorwoord bij de tweede druk van de Kerkorde

Met besluit van de Provinciale Synode op 1 juni 1992 in Königsfeld / Duitsland werd op grond van de Duitse hereniging de indeling in de beide districten Bad Boll en Herrnhut opgeheven.

Hieruit en uit andere besluiten van deze synode en van de Uniteitssynode 1988 komen een reeks wijzigingen voort, die in de tweede druk van de kerkorde zijn opgenomen.

Het Provinciaal Bestuur van de Europees-Continental Broeder-Uniteit

Bad Boll en Herrnhut najaar 1992

H.-B. Motel
voorzitter

Chr. Müller
vice-voorzitter

De in de Kerkorde gebruikte aanduidingen van personen en diensten gelden steeds in mannelijke en vrouwelijke vorm. (Synode 2016)

Inleiding

Overzicht over de geschiedenis van de Broeder-Uniteit

De Broeder-Uniteit is als tak van de reformatorische beweging in Bohemen omstreeks 1457 ontstaan.

De eerste Broeders in Bohemen en Moravië trachtten in christelijke gemeenschap de Wet van Christus te vervullen, zoals zij die in het Nieuwe Testament, met name in de Bergrede vonden. In hun midden ontstond een nieuw gemeentelven, dat zich alleen wilde binden aan de Wet van Christus en daarom geen ruimte kreeg binnen de katholieke en utraquistische kerk van die tijd. Door verkiezing en wijding van eigen priesters werden de Broeders een zelfstandige kerkgemeenschap, die zich Jednota Bratska (Unitas Fratrum) noemde en spoedig veel aanhangers kreeg. De vijandschap van de rooms-katholieke en gedeeltelijk ook van de utraquistische kerk maakte de gemeenschap van de Broeders tot een martelarenkerk. Verscheidene landverhuizingen, in het bijzonder in de dertigjarige oorlog, leidden tot het ontstaan van nieuwe takken van de Uniteit in Polen en Pruisen. Al vanaf het begin van de Hervorming van Luther stond de Uniteit in verbinding met de andere protestantse kerken. Tenslotte ging zij in haar land van oorsprong te gronde aan het geweld van de Contra-Reformatie. Maar bij vele heimelijke protestanten, met name in Oost-Moravië, hield het bewustzijn van de grote geschiedenis stand. De kracht van de oude Broederkerk lag in haar gemeentelven. Haar strakke gemeentoorde vond Luther ook voorbeeldig. De Broeders was er veel aan gelegen om het getuigenis van hun geloof met dat van het leven in overeenstemming te brengen. De liederen van de boheems-moravische Broeders zijn gedeeltelijk tot op vandaag als levend geloofsgetuigenis van de christelijke gemeente bewaard gebleven.

De vernieuwing van de Broeder-Uniteit in de 18e eeuw is zonder de nakomelingen van de oude Uniteit, die als vluchtelingen naar Duitsland kwamen, niet denkbaar, maar ook niet zonder het Piëtisme van de 18e eeuw en de daarin opgroeiende Rijksgraaf Nikolaus Ludwig von Zinzendorf. In het lutheranisme van zijn tijd opgegroeid, heeft hij belangrijke inspiraties te danken aan de geschriften van Philipp Jakob Spener en de wereldwijde invloed van August Hermann Francke in Halle. Tegenover het orthodoxe lutheranisme en het rationalisme van zijn tijd keerde hij terug tot de kruistheologie van Luther. Vanuit dit middelpunt ontplooit zich zijn verkondiging en zijn werk:

Hij dringt aan op een persoonlijke verbinding van de zondaar met de gekruisigde en opgestane Heer en op gemeenschap van de begenadigde en verzoende zondaren, waarin de kerk van Christus zichtbaar wordt. Hij legt de nadruk op de nu reeds in Christus gegeven eenheid van Gods kinderen in alle geloofsgemeenschappen.

In overeenstemming met het zendingsbevel van Christus zet hij zich ervoor in, dat onder de volkeren overzee mensen door de prediking van het kruis voor Christus gewonnen en tot “eerstelingsgemeenten” vergaderd worden als voortekenen van de komende heerschappij van God.

Het komt tot een ontmoeting van Zinzendorf met Moravische ballingen, nakomelingen van de oude Boheemse Broeders. De tot protestants geloof bekeerde timmerman Christian David had hen vanaf 1722 over de grens naar Saksen gebracht. Zinzendorf gaf hun toestemming een nederzetting te stichten op zijn landgoed Berthelsdorf in de Oberlausitz. Naar deze nieuwe nederzetting Herrnhut kwamen ook andere christenen van verschillende geloofsrichtingen. Na grote interne onenigheid werd op 13 augustus 1727 bij een avondmaalsviering in de kerk van Berthelsdorf een duurzame eenwording van de gemeente door Gods Geest bereikt. Als een bevrijding werkte hier het inzicht dat niet de nauwgezette overeenstemming in de geformuleerde leer, maar de persoon Jezus Christus zelf grondslag en doel voor de hele kerk en daarmee voor iedere christelijke gemeente is. Het werd nu mogelijk, bindende gemeenteverordeningen op te stellen, waarin de gaven van veel broeders en zusters ontplooid konden worden.

Watin Herrnhut geschiedde had zijn uitwerking in de onmiddellijke omgeving, maar ook verder in Europa en daarbuiten. Verbindingen met christenen in talrijke kerken van Europa werden tot stand gebracht en onderhouden, om daardoor de Gemeente van Jezus in de verschillende confessies zichtbaar te maken en bij te dragen tot de eenheid van Gods kinderen. Er ontstonden gemeenten in Duitsland, Nederland, Zwitserland, Engeland, Denemarken en Amerika. Reeds vijf jaar na de innerlijke eenwording van Herrnhut werden de eerste zendelingen uitgezonden naar landen, die door het evangelie nog niet of nauwelijks bereikt waren.

Zinzendorfs aandringen op kerkelijke ordening leidde tegen zijn oorspronkelijke bedoeling van een vrije werk- en dienstgemeenschap van de Broeders binnen de evangelische kerken geleidelijk tot de vorming van eigen kerkelijke structuren. De eerste stap hiertoe was de overname van het bisschopsambt uit de oude Uniteit in het jaar 1735, daartoe gedrongen door de snelle ontwikkeling van de zending overzee; deze had een kerkrechtelijke basis nodig. Verschillende bijzondere en algemene concessies van de Europese regeringen, vaak nog gedurende het leven van Zinzendorf verleend, verzekerden het zelfstandig bestaan van de Broedergemeente. In 1748 werden de Moravische Broeders als “Verwanten van de Augsburgse Confessie” erkend. De Broedergemeente heeft in de loop van de geschiedenis tot op heden verschillende protestantse belijdenissen in hun waarde dankbaar erkend, zonder deze tot bindende grondslag te verklaren. De geloofsbelijdenis van de Broedergemeente als zingende gemeente komt tot uitdrukking in haar gezangboek dat rijk van inhoud is.

Op de Synoden van 1764, 1769 en 1775 nam de Broedergemeente een synodale constitutie aan, die in de hoofdlijnen tot op heden geldig is. Van blijvende betekenis in alle vraagstukken rond belijdenis en Kerkorde in de Broedergemeente werd echter het inzicht dat op 16 september 1741 op een conferentie van de leiding in Londen als onafwijsbaar opkwam: Jezus Christus is en blijft als de "Oudste" Heer en Hoofd van de Broedergemeente. In de voortdurende eis en belofte, die dit inzicht betekent, weet de Broedergemeente zich met andere christelijke kerken verbonden.

De 19e eeuw bracht voor de Broedergemeente een verdere ontplooiing van hetgeen in de 18e eeuw tot stand gekomen was; nauw samengesloten bloeiende plaatselijke gemeenten in Duitsland, Nederland, Denemarken, Zwitserland, Engeland en Noord-Amerika met een uitgebreid school- en internaatwezen; een rijk diasporawerk naar voorbeeld van Zinzendorf, dat een verdere uitwerking had op het geestelijke leven en waardoor veel kringen van christenen bijeenkwamen, en niet in de laatste plaats ook een verdere uitbreiding van de zending in oostelijk Zuid-Afrika, in Brits-Guyana (Demerara), Nicaragua, West-Himalaya, Alaska, Californië, Australië en Oost-Afrika.

Uitbreiding en groei van het werk maakten een kerkrechtelijke herindeling van de Uniteit noodzakelijk. In 1857 vond op grond van een besluit van de Synode een indeling in vier uniteitsprovincies plaats: het Europese continent, Groot-Brittannië en Ierland, en een provincie in de noordelijke staten en een in de zuidelijke staten van Noord-Amerika. De centrale leiding vanuit Hermhut was daarmee ten einde. Daarvoor in de plaats kwam de Generale Synode (thans Uniteitssynode), die samengesteld is uit gekozen vertegenwoordigers van de verschillende Uniteitsgebieden. Zij vormt de hoogste instantie van de Broeder-Uniteit, die over de verbondenheid in constitutie, leer en leven waakt.

De 20e eeuw bracht voor de Broedergemeente in Europa een structurele verandering, die zich voortzet tot op heden. De structuur van de besloten plaatselijke gemeenten was reeds voor de beide wereldoorlogen door economische oorzaken minder gesloten geworden, en het wegtrekken van leden, die daarmee hun lidmaatschap van de Broedergemeente echter niet beëindigden, stelde de gestalte van de Broedergemeente zoals die tot dan toe bestond op losse schroeven.

De gevolgen van de Tweede Wereldoorlog met de deling van Duitsland en het verlies en de vernietiging van gemeenten deden in toenemende mate de vraag rijzen, hoe de Broedergemeente in de gewijzigde situatie zou moeten leven en werken. Al in 1945 werd de Europees-Continental Provincie in de beide districten Hermhut en Bad Boll ingedeeld. Bij blijvende saamhorigheid kreeg ieder district zijn zelfstandig bestuur.

In vergelijking met de tijd daarvoor is er in beide districten zowel stagnatie en achteruitgang als ook een nieuw begin en uitbreiding op verschillende werkerreinen geweest. In district Hermhut ontstonden nieuwe diaconale instellingen en de aanwezige bedrijven konden behouden blijven. In district Bad Boll werd het

werk van de scholen uitgebreid. Naast de weinige plaatselijke gemeenten nam het regionale werk in betekenis toe. Tengevolge van de migratie uit Suriname ontstonden nieuwe gemeenten in Nederland, waardoor niet alleen het getalsmatige zwaartepunt naar Nederland werd verplaatst, maar ook een nieuwe spiritualiteit opkwam, en wel vanuit een jonge Uniteitsprovincie, die een generatie geleden nog als “zendingwerk” werd beschouwd. Tegelijkertijd stelde deze migratie aan de Europees-Continentale Uniteitsprovincie grote pastorale en sociale eisen.

Met besluit van de synode in 1992 werd de scheiding van de Provincie in twee districten opgeheven en werden de verschillende besturen tot één bestuur samengevoegd.

Het sinds 1731 verschijnende dagtekstenboekje is in onze eeuw tot een wijd verbreid bijbels dagboek geworden, dat christenen in veel verschillende kerken en landen met elkaar verbindt.

Interkerkelijke contacten zijn reeds voor Comenius en Zinzendorf van fundamentele betekenis geweest, zodat zij terecht tot de geestelijke vaders van de oecumenische beweging gerekend worden. In die lijn paste het ook dat de Broeder-Uniteit aan het ontstaan van de Oecumene in de 20e eeuw meewerkte en behoorde tot de medeoprichters van de Wereldraad van Kerken.

In de verschillende landen is de Broedergemeente zowel lid van de Evangelische Alliantie als ook verbonden met nationale oecumenische organisaties.

Veel leden van de Broedergemeente zijn gelijktijdig lid van andere protestantse kerken en werken daarin mee. Omgekeerd is er een grote kring van vrienden, die zich met de Broedergemeente en haar takken van werk verbonden voelen en haar door voorbede en giften ondersteunen. Zo doet de Broedergemeente in Midden-Europa dienst als een “kerk in de kerk”.

Tegelijkertijd voelt zij zich nauw verbonden met de 17 andere Provincies van de Unitas Fratrum in Europa, Afrika en Amerika en met de “uniteitswerken” in Azië. Op de eerste drie Synodes van de Unitas Fratrum na de Tweede Wereldoorlog (1957 in Bethlehem/USA; 1967 in Potstejn/Tsjecho-Slowakije en 1974 in Kingston/Jamaica) kreeg de Constitutie van de Unitas Fratrum haar huidige vorm: de vroegere indeling in zelfstandige Provincies en zendingengebieden werd vervangen door de huidige indeling in Uniteitsprovincies. Alle 18 Provincies voelen zich gebonden aan de door de Uniteitssynode aangenomen Uniteitskerkorde en staan in levendig contact met elkaar, maar ook met de andere christelijke kerken in hun landen. De volledige opname van de Uniteitskerkorde in onze provinciale orde wil uiting geven aan de verbondenheid met de andere Provincies van de Unitas Fratrum.

Deel 1

De Grondslag van de Uniteit

1.1 Preambule

§ 1

Jezus Christus, onze Heer, roept zijn Kerk in het leven opdat zij Hem in deze wereld dient totdat Hij terugkomt. Daarom is de Broeder-Uniteit zich ervan bewust, in het geloof ertoe geroepen te zijn de mensheid door de verkondiging van het Evangelie van Jezus Christus te dienen. In deze roeping ziet zij de bron voor haar bestaan en de motivatie voor haar dienst. Evenals de oorsprong van onze kerk, liggen ook het doel en het einde van haar bestaan in de hand van haar Heer.

1.2 Het geloof van onze kerk

§ 2

Met de hele christenheid geloven wij in God, de Vader, de Zoon en de Heilige Geest. Wij geloven en belijden dat God zich voor eens en altijd heeft geopenbaard in zijn Zoon Jezus Christus, dat onze Heer ons samen met de hele mensheid heeft verlost door zijn dood en opstanding, en dat er geen redding is buiten Hem. Wij geloven dat Hij met ons is in woord en sacrament, dat Hij ons leidt en bij elkaar brengt door zijn Geest en ons als één kerk bouwt. Wij horen zijn oproep om Hem te volgen en bidden dat Hij ons wil gebruiken voor zijn dienst. Hij verbindt ons onderling. Zo worden wij als leden van zijn lichaam bereid om elkaar te dienen.

In het licht van de goddelijke genade beseffen wij dat wij een gemeente van zondige mensen zijn. Wij hebben dagelijks vergeving nodig en leven alleen door de barmhartigheid Gods, in Jezus Christus, onze Heer. Hij verlost ons uit ons isolement en verenigt ons tot zijn levende gemeente.

1.3 Ons persoonlijk geloof

§ 3

Het geloof van de Kerk komt tot stand en leeft door het getuigenis van Jezus Christus en door het werk van de Heilige Geest. Dit getuigenis spreekt de mensen persoonlijk aan en brengt hen ertoe hun zonde in te zien en de verlossing, die Christus tot stand heeft gebracht, te aanvaarden. In de gemeenschap met Hem wordt de liefde van Christus meer en meer de kracht van het nieuwe leven die de

gehele mens doordringt en verandert. Zo brengt de Heilige Geest een levend geloof in de harten van individuele mensen tot stand. Hij laat ons deel hebben aan de vruchten van Christus' redding en leden zijn van zijn lichaam.

1.4 Gods woord en de leer

§ 4

De drieënige God, zoals Hij zich heeft geopenbaard in de Heilige Schrift van het Oude en het Nieuwe Testament, is de enige bron van ons leven en van onze redding. De Heilige Schrift is de alleen geldige maatstaf voor de leer en voor het geloof van de Broeder-Uniteit en vormt daarom ons leven.

De Broeder-Uniteit ziet in het woord van het kruis het middelpunt van de Heilige Schrift en van iedere verkondiging van het Evangelie. Zij ziet haar primaire opdracht en haar bestaansrecht in het getuigen van deze blijde boodschap. Wij bidden onze Heer om de kracht, nooit daarvan af te wijken.

De Broeder-Uniteit neemt deel aan het voortdurend zoeken naar de juiste leer. Bij de interpretatie van de Heilige Schrift en bij het doorgeven van de leer in de Kerk oriënteren wij ons aan twee millenia van oecumenische christelijke traditie en aan de inzichten van onze voorouders in het geloof in de Broeder-Uniteit, zoals ook wij erom bidden het Evangelie van Jezus Christus dieper te begrijpen en duidelijker te verkondigen. Maar evenals de Heilige Schrift geen dogmatisch systeem bevat, heeft de Broeder-Uniteit zelf ook niet zulk een systeem ontwikkeld, omdat zij weet dat het geheim van Jezus Christus, waarvan de Bijbel getuigt, door geen mens geheel kan worden bevat noch onder woorden gebracht. Tegelijkertijd geldt dat het besef van Gods wil voor onze redding door de Heilige Geest in de Bijbel volkomen en onubbelzinnig wordt geopenbaard.

(Uniteitssynode 1995)

1.5 Belijdenis en belijden

§ 5

De Broeder-Uniteit erkent in de geloofsbelijdenissen van de Kerk de dankbare lof van het lichaam van Christus. Ze helpen de Kerk om overeenkomstig de Schrift te belijden, zich tegen valse leer af te bakenen en om de gelovigen in ieder tijdperk aan te moedigen en op te roepen om gehoorzaam en onbevreesd te getuigen. De Broeder-Uniteit houdt eraan vast dat alle geloofsbelijdenissen, die in de christelijke Kerk zijn geformuleerd, voortdurend getoetst moeten worden in het licht van de Heilige Schrift. Dit waarachtige belijden ziet zij in de getuigenis van de eerste christenen: "Jezus Christus is Heer!" en daarnaast in het bijzonder in de

oudchristelijke geloofsbelijdenissen en de fundamentele belijdenisgeschriften van de Hervorming.¹

1.6 De Broeder-Uniteit als eenheid

§ 6

Wij geloven en belijden de eenheid van de Kerk, die in de ene Heer Jezus Christus als God en Heiland is gegeven. Hij stierf om de verstrooide kinderen van God bij elkaar te brengen. Als de levende Heer en Herder leidt Hij zijn kudde naar deze eenheid toe.

De Broeder-Uniteit beleed deze eenheid toen zij de naam van de oude kerk van de Boheemse Broeders "Unitas Fratrum" ("Eenheid van de Broeders") overnam. Wij kunnen ook de overweldigende ervaring van de eenwording nooit vergeten, die de gekruisigde en opgestane Heer aan onze voorouders in Herrnhut heeft geschonken bij het vieren van het Avondmaal op 13 augustus 1727 in Berthelsdorf.

Het is de wil van de Heer dat de christenheid met ijver en liefde getuigt van haar eenheid in Hem en deze nastreeft. Wij zien onder ons dat deze eenheid tegelijkertijd aan ons is beloofd en als opdracht is opgelegd. Wij erkennen dat de verschillende kerken door de genade van Christus velerlei gaven hebben ontvangen. Het is ons verlangen van elkaar te leren en ons samen te verblijden over de rijkdom van de liefde van Christus en de grote verscheidenheid van de goddelijke wijsheid.

Wij erkennen ons aandeel aan de schuld, die zichtbaar wordt door de verscheurdheid en de onenigheid van de christenheid. Door deze verscheurdheid staan wij zelf de boodschap en de kracht van het Evangelie in de weg. Wij onderkennen het gevaar van eigendunk en liefdeloos oordeel over anderen.

Omdat wij met de gehele christenheid als pelgrims onderweg zijn en onze komende Heer tegemoet gaan, begroeten wij iedere stap die ons dichterbij het doel van de eenheid in Hem brengt. Hij zelf nodigt ons uit voor de gemeenschap aan zijn tafel. Daarmee leidt Hij zijn Kerk naar de door Hem beloofde eenheid. Door zijn aanwezigheid in het Avondmaal verzekert Hij ons reeds nu op zichtbare wijze van die eenheid in Hem.

§§ 7-9

¹ In de verschillende provincies van de hernieuwde Broeder-Uniteit zijn vooral de volgende geloofsbelijdenissen van belang geworden omdat daarin de belangrijkste leerstellingen van het christelijk geloof duidelijk en eenvoudig worden uitgedrukt:

- de apostolische Geloofsbelijdenis
- de Geloofsbelijdenis van Athanasius
- de Geloofsbelijdenis van Nicea
- de Belijdenis van de Boheemse Broeders van 1535
- de 21 Artikelen van de ongewijzigde Confessie van Augsburg / Confessio Augustana invariata
- de Kleine Catechismus van Maarten Luther
- de Berner Synodus van 1532
- de 39 Artikelen van de Kerk van Engeland
- de Theologische Verklaring van Barmen van 1934
- de Heidelberger Catechismus

1.7 Kerk als gemeenschap

§ 7

De Kerk van Jezus Christus is ondanks alle verschillen tussen man en vrouw, tussen arm en rijk en tussen mensen van verschillende etnische afkomst één in de Heer. De Broeder-Uniteit erkent geen onderscheid tussen hen die één zijn in de Heer. Wij zijn geroepen om ervan te getuigen dat God in Jezus Christus zijn volk uit alle volkeren en talen verzamelt en in één lichaam samenvoegt en dat Hij de zondaren onder het kruis vergeeft en hen tot elkaar brengt. Wij bestrijden elke discriminatie in ons midden opgrond van etnische afkomst, geslacht of maatschappelijke positie; en wij beschouwen het als een gebod van de Heer om dit in het openbaar te belijden en met woord en daad te tonen dat wij broeders en zusters in Christus zijn.
(Uniteitssynode 1995)

1.8 De kerk als dienstgemeenschap

§ 8

Jezus Christus is niet gekomen om zich te laten dienen, maar om te dienen. Opgrond hiervan ontvangt zijn Kerk haar opdracht en de kracht voor haar dienst waartoe ieder lid is geroepen. Wij geloven dat de Heer ons in het bijzonder geroepen heeft tot de zendingdienst onder de volkeren in de wereld. In deze dienst en in alle andere vormen van dienstbetoon, die de Heer – zowel thuis als ver weg – ons toevertrouwt, verwacht Hij dat wij Hem belijden en in onbaatzuchtige dienst van zijn liefde getuigen.

1.9 Dienst aan de naaste

§ 9

Onze Heer Jezus Christus kwam in de ellende van deze wereld om deze te dragen en te overwinnen. Wij willen Hem navolgen door zijn broeders en zusters te dienen. Evenals de liefde van Jezus kent deze dienst geen grenzen. Daarom bidden wij de Heer om ons steeds weer opnieuw de weg naar onze naasten te wijzen en onze harten en handen voor hen te openen waar zij ons nodig hebben.

1.10 Dienst aan de wereld

§ 10

Jezus Christus houdt in liefde en trouw vast aan deze gevallen wereld. Daarom moeten ook wij voor deze wereld zorg dragen. Wij mogen ons niet uit onverschilligheid, hoogmoed of angst uit haar terugtrekken. Samen met de wereldwijde christelijke kerk daagt de Broeder-Uniteit de mensheid uit met de boodschap van Gods liefde. Zij streeft ernaar de vrede in de wereld te bevorderen en het beste voor de mensen te zoeken. Omwille van deze wereld hoopt en wacht de Broeder-Uniteit op de dag waarop de overwinning van Christus over zonde en dood openbaar wordt en de nieuwe wereld verschijnt.

1.11 Slotwoord

§ 11

Jezus Christus is alleen Heer en Hoofd van zijn lichaam, de Kerk. Daarom is de Kerk aan geen enkel gezag, dat zich tegen zijn heerschappij verzet, tot trouw verplicht. De Broeder-Uniteit bewaart uit haar geschiedenis de noodzakelijke ervaring van 16 september en 13 november 1741 dat Christus het Hoofd is van de Kerk.

De Broeder-Uniteit is zich ervan bewust dat zij slechts door de onbegrijpelijke genade van God in leven is geroepen en tot de dag van vandaag in stand is gehouden. Dankzegging en lofprijzing voor deze genade blijven de grondtoon van haar bestaan en dienst.

In deze geest wacht zij op de komst van Jezus Christus, gaat zij haar Heer blijmoedig tegemoet en bidt zij ervoor dat zij bereid is als Hij terugkomt.

Deel 2

Kenmerken van de Uniteit

2.1 De Unitas Fratrum en haar gemeenten

§ 50

De Unitas Fratrum werd door God in het leven geroepen als een kerk die de nadruk legt op gemeenschap. Na de ogenschijnlijke vernietiging in het land van haar oorsprong werd zij hernieuwd in Herrnhut, in Duitsland.

§ 51

Wij erkennen dat het de wil van de Heer is om ieder mens persoonlijk te bereiken en te roepen door zijn Geest en dat het formele lidmaatschap in een gemeente voor niemand de plaats kan innemen van de persoonlijke ontmoeting met de Heiland en ook niemand ontslaat van de verplichting tot de persoonlijke beslissing om Hem aan te nemen. Uit de Schrift leren wij echter dat het God heeft behaagd de kerk te maken tot de plaats waar Gods gemeenschap met de mens werkelijkheid wordt. Een levende gemeente is de duidelijkste getuige voor haar Heer in de wereld.

§ 52

Een kerk is en blijft levend, wanneer zij:

- naar Gods Woord luistert,*
- haar zonden belijdt en de vergeving daarvan aanvaardt,*
- de gemeenschap met haar Heer en Verlosser door middel van de sacramenten zoekt en in stand houdt,*
- haar hele leven stelt onder zijn heerschappij en dagelijkse leiding,*
- haar naaste dient en allen die Christus belijden als gemeenschap beschouwt,*
- aan de wereld de boodschap van de Heiland verkondigt,*
- van ganser harte wacht op de komst van haar Heer als de Koning.*

§ 53

In iedere gemeente kunnen de verschillende groepen de speciale gaven en op-gaven gaan beseffen die zichtbaar zijn in het leven van Jezus op aarde, en daar aan deelnemen (§ 1602).

§ 54

Zulke gemeenten zijn "levende stenen" waarmee de Heer zijn Kerk op aarde bouwen zal.

§ 55

Overall waar zulke gemeenten in de verschillende delen van de Unitas Fratrum bestaan, vormen zij een levende kerk - een lid van het Lichaam van Christus op aarde.

§ 56

Belijdende leden van de Unitas Fratrum zijn zij die op een van de volgende wijzen als lid zijn opgenomen:

- a) *door de kinderdoop en de bevestiging als belijdend lid (§§ 1003. 1660. 1661. 1666),*
- b) *door de volwassendoop (§§ 1660. 1661,4),*
- c) *door overschrijving uit andere christelijke kerken en opneming met handslag als teken van gemeenschap (§§ 1005. 1006),*
- d) *door een vernieuwde belofte van trouw (§ 1005,8).*

2.2 De Gestalte van de Europees-Continentalen Uniteitsprovincie (Broeder-Uniteit)

§ 1000

- 1 De Europees-Continentalen Broeder-Uniteit (in het vervolg Broeder-Uniteit genoemd) is een protestantse kerk, die haar zaken zelfstandig regelt (§ 218b).
- 2 Zij draagt ook de namen Evangelische Brüder-Unität, Evangelische Brüdergemeine, Herrnhuter Brüdergemeine, Die Herrnhuter (in het Duitse taalgebied), Brødremenigheden (in Denemarken), Evangelische Vennastekogudus (in Estland), Evangelische Broedergemeente (in Nederland), Eglise Morave (in het Franse taalgebied) en Evangeliska Brödräfsamlingen (in Zweden).
- 3 In het rechtsverkeer in Duitsland voert ze uitsluitend de naam Evangelische Brüder-Unität - Herrnhuter Brüdergemeine.
- 4 De wezenlijke grondslagen van haar rechtspositie zijn in § 221 samengevat. (Synode 1996)

§ 1001

- 1 De Broeder-Uniteit omvat gemeenten in Denemarken, Duitsland, Nederland en Zwitserland (§ 218b).
- 2 Verder omvat de Broeder-Uniteit de door eigen statuten geregelde Sociëteiten en andere verenigingen in verschillende Europese landen (§§ 1471. 1472).

§ 1002

- 1 De Broeder-Uniteit kent tegenwoordig de volgende gemeente- en gemeenschapsvormen (§§ 410. 650):
 - a) Plaatselijke gemeenten, waarvan de leden in een plaatselijk begrensde kring samenwonen,
 - b) Grotestadgemeenten, waarvan de leden in een grote stad en omgeving wonen en een centrum als plaats van bijeenkomst hebben,
 - c) Regionale gemeenten, waarvan de leden in een groter gebied wonen en verscheidene centra en plaatsen van bijeenkomst hebben,
 - d) Streekgemeenten, waarvan de leden verspreid buiten een plaatselijke gemeente of grotestadgemeente wonen, daartoe wel behoren, maar geen zelfstandige gemeente vormen,
 - e) Gemeenten in opbouw, die aan een zelfstandige gemeente toegevoegd zijn,
 - f) de diasporagroepen in Nederland, die georganiseerd zijn in de Raad voor Diaspora en waarvan de leden een volledig lidmaatschap in de Broeder-Uniteit bezitten,
 - g) Sociëteiten en diasporagemeenschappen, waarvan de leden in de regel lid van een andere kerk zijn en in de Broeder-Uniteit meewerken en haar naar vermogen steunen,
 - h) Vriendenkringen, waarvan de leden een vrije band met de Broeder-Uniteit hebben en haar of een van haar werkterreinen ondersteunen,
 - i) andere gemeenschapsvormen, die de toestemming van de synode hebben.
- 2 De gemeenten en sociëteiten van de Broeder-Uniteit zijn met elkaar verbonden door wederzijdse verantwoordelijkheid en het gemeenschappelijk dragen van hun lasten (§ 1471,2).
- 3 De gemeenten, sociëteiten en andere instellingen van de Broeder-Uniteit kunnen zich in regio's met eigen statuten en taken aaneensluiten; voor de statuten is de voorafgaande toestemming van het Provinciaal Bestuur nodig (§ 1439,3).

2.3 Het lidmaatschap in de Broeder-Uniteit**§ 1003**

- 1 Grondslag voor het lidmaatschap van de Broeder-Uniteit is de doop (§§ 56. 1660,3).
- 2 Ook kinderen van leden van de Broeder-Uniteit worden door hun doop lid van de Broeder-Uniteit. Kinderen, die nog niet gedoopt zijn, worden in het werk van de gemeente betrokken (§§ 56. 1661).

§ 1004

- 1 De bevestiging van het lidmaatschap geschiedt op zijn vroegst in samenhang met de belijdenisdienst (§ 1666,2), maar niet voor het bereiken van de leeftijd van 14 jaar, door een persoonlijke mondelinge of schriftelijke verklaring. De bevestiging kan ook in een andere samenkomst van de gemeente plaatsvinden. (§ 1666,3).
- 2 De Oudstenraad stelt het bevestigde lidmaatschap vast en maakt de namen van deze leden aan de gemeente bekend.
- 3 Met de bevestiging van het lidmaatschap aanvaarden zij de volle rechten en plichten van een gemeentelid, mits speciale bepalingen geen ander tijdstip vermelden (§§ 1408. 1409. 1461,6. 1482. 1666,3)
- 4 Leden die nog niet de volle rechten en plichten van een gemeentelid aanvaard hebben ("doopleden"), beschikken over beperkte rechten en plichten (o.m. §§ 1408. 1455. 1465. 1482).

§ 1005

- 1 Voor de opname in de Broeder-Uniteit gelden de volgende voorwaarden:
 - a) Het verlangen naar broederlijke gemeenschap en het heil in Christus.
 - b) Overeenstemming met de grondslagen van de Broeder-Uniteit.
 - c) Voor de geldigheid van de verklaring van minderjarigen of onder curatele staanden gelden de wettelijke voorschriften van het desbetreffende land.
- 2 Verzoeken om opname dienen met opgave van de beweegredenen aan de Oudstenraad gericht te worden, die daarover beslist. In uitzonderingsgevallen kunnen deze verzoeken ook aan het Provinciaal Bestuur worden gericht (§§ 1439,9. 1461,6).
- 3 Voor de beslissing dient het verzoek tot opname aan de gemeente te worden meegedeeld om haar gelegenheid te geven tot het innemen van een standpunt.
- 4 De opname wordt in de regel in een samenkomst van de gemeente voltrokken.
- 5 Indien verzoeken tot opname aan het Provinciaal Bestuur worden gericht, dan kan het Provinciaal Bestuur daarover beslissen en de opname voltrekken. De opgenomen leden worden door het Provinciaal Bestuur aan de voor de woonplaats verantwoordelijke gemeente overgedragen (§ 1439,9).
- 6 De predikant draagt er zorg voor, dat de broeders en zusters die tot de Broeder-Uniteit toetreden, haar geschiedenis, grondslagen en regels leren kennen.
- 7 Leden van sociëteiten, diasporagemeenschappen en vriendenkringen kunnen op hun verzoek met toestemming van de Oudstenraad zonder bijzondere handeling van opname als leden van de gemeente opgenomen worden. De opname dient aan de gemeente bekend gemaakt te worden (§ 1002,1f-g).
- 8 Als een voormalig lid, dat verklaard heeft uitgetreden te zijn of door de Oudstenraad geschrapt of uitgesloten is, verzoekt om wederopname, mag de Oudstenraad met betrekking tot dit verzoek pas dan een besluit nemen,

wanneer naar de mening van de Oudstenraad van de vroeger verantwoordelijke gemeente gevraagd is. In geval van een dergelijke wederopname kan van een opnamehandeling worden afgezien (§ 56d).

§ 1006

De toetreding tot de Broeder-Uniteit vereist niet het uittreden uit een andere protestantse kerk (dubbellidmaatschap) (§ 56).

§ 1007

- 1 Iedere gemeente, de Raad voor Diaspora in Nederland en iedere sociëteit in Zwitserland houdt een ledenregister bij, waaruit de persoonlijke en de kerkrechtelijke gegevens (zoals b.v. doop, bevestiging van het lidmaatschap) zichtbaar worden (§§ 205. 1003. 1408. 1604,2. 1665. 1666).
- 2 Alleen de in dit register opgenomen personen zijn lid van de Broeder-Uniteit resp. van een sociëteit in Zwitserland (§ 205). Geen lid van de Broeder-Uniteit kan in meer dan één ledenregister ingeschreven staan.
- 3 De predikant is verantwoordelijk voor het bijhouden van het register.
- 4 Ieder lid is verplicht veranderingen in de persoonlijke en de kerkrechtelijke gegevens aan de predikant mee te delen.
- 5 Verhuist een lid naar het werkgebied van een andere gemeente resp. sociëteit in Zwitserland, dan wordt hij naar die gemeente resp. sociëteit overgeschreven. De Raad voor Diaspora schrijft een lid aan een gemeente over als het lid ervoor kiest zijn of haar lidmaatschap in een gemeente voort te zetten of naar het werkgebied van een gemeente buiten Nederland verhuist.

§ 1008

- 1 Ieder lid heeft de vrijheid zich van de Broeder-Uniteit los te maken. Evenzo kan het noodzakelijk zijn, dat de gemeente zich van een lid afscheidt.
- 2 Het lidmaatschap eindigt door uittreding of door een afschrijving door de Oudstenraad.
- 3 De uittreding geschiedt door een schriftelijke afmelding bij de predikant.
- 4 De afschrijving door de Oudstenraad kan geschieden:
 - a) als een lid zich aan de zielszorg onttrekt of de band met de gemeente blijvend heeft afgebroken (§ 1627,4);
 - of
 - b) als het zich niet richt naar de grondslagen van de Broeder-Uniteit en de besluiten van de Oudstenraad;
 - of
 - c) als het, ondanks herhaalde aanmaningen, drie jaar geen kerkelijke bijdrage betaald heeft (§ 1482).

2.4 De roeping van de Unitas Fratrum en haar gemeenten

§ 100

- a) *De Unitas Fratrum leeft van de gaven die de Heer aan zijn Kerk op aarde gegeven heeft, zijn Woord en de sacramenten van Doop en Avondmaal. Haar roeping is zijn Woord te verkondigen aan haar gemeenten en de wereld, en de sacramenten op de juiste wijze te bedienen.*
- b) *De Unitas Fratrum beschouwt het als haar opdracht vooral de nadruk te leggen op de volgende waarheden uit de volheid van Gods Woord: het woord van het kruis als het getuigenis van de Heer, die voor ons werd gekruisigd en weer is opgestaan (1 Kor. 1:18,30); het woord van de verzoening dat God vrede maakt met zijn gehele schepping (1 Joh.2:2); het woord van de persoonlijke verbondenheid met de Heiland als de levenwekkende en vormende kracht in het leven van de gelovige (Joh.15:5); het woord van de onderlinge liefde als de gemeenschap van leden, zoals die tot stand is gebracht door Jezus Christus, het Hoofd van zijn Gemeente (Ef.4:15,16).*
- c) *De doop in de dood van Jezus wordt bediend in de naam van de Vader en van de Zoon en van de Heilige Geest in tegenwoordigheid van de gemeente. In de Unitas Fratrum is het gebruikelijk dat kinderen worden gedoopt en later bij hun bevestiging belijdend lidmaat van de kerk worden (§§ 675-680).*
- d) *In de viering van het Heilig Avondmaal hebben de gemeenten van de Unitas Fratrum de verzekering met hun Heer verbonden te zijn, zich te mogen verblijden over de vruchten van zijn lijden en sterven voor de vergeving van zonden, zich opnieuw met elkaar te verbinden als leden van zijn Lichaam en zich te verheugen in de hoop op zijn wederkomst in heerlijkheid (§§ 669-671).*

§ 101

- a) *Vanaf haar begin heeft de Unitas Fratrum de nadruk gelegd op de gemeenschap van haar leden. Zij weet zich ertoe geroepen deze gave in stand te houden door gemeenschappelijke aanbidding, zelfvernedering en voorbede, en door haar leven en dienen te regelen:
als een gemeenschap binnen de gemeente en met de Unitas Fratrum;
als een gemeenschap met de wereldwijde Kerk van Christus op aarde;
als een gemeenschap met de gemeente die overwonnen heeft en thans voor de Troon staat.*
- b) *Als een gemeenschap van verlost en verheerlijkt zij het Lam met vreugdeliederen. Als een gemeenschap die naar de toekomst ziet, verkondigt zij aan de wereld de overwinning van Hem die komen zal. In de liturgische*

vorm van haar kerkdiensten geeft de Unitas Fratrum uiting aan haar verbondenheid met de hele Kerk van Christus op aarde en als een levende gemeenschap zal zij steeds weer nieuwe vormen scheppen binnen het kader van haar eigen traditie.

§ 102

- a) *In deze gemeenschap heeft de Unitas Fratrum een nieuwe vormgeving van gemeentelieven ontvangen,*
 - *waarin Jezus Christus Heer is over iedere levensfase;*
 - *waarin wij niet langer voor onszelf leven maar voor Hem die voor ons is gestorven en opgestaan;*
 - *waarin wij ons verheugen in de hoop op zijn wederkomst in heerlijkheid;*
 - *waarin de gemeente en haar leden bereid zijn deel te hebben aan het lijden van Christus..*
- b) *Wij erkennen onze verantwoordelijkheid tegenover het burgerlijk gezag voor zover de menselijke wet niet in tegenspraak is met de "heerschappij van de Heiland".*
- c) *Het gemeentelieven in de Unitas Fratrum is niet de vrucht van eigen vroomheid maar van de liefde van Christus die de zijnen ertoe dwingt, elkaar lief te hebben.*

§ 103

- a) *Het nieuwe leven van de gemeente wordt gevoed door zielszorg en gemeentetucht.*
- b) *Hoewel de zielszorg in het bijzonder de taak van de predikant en zijn medewerkers is, is ieder lid dat de reddende liefde van zijn Verlosser heeft ervaren, ertoe geroepen deze dienst op zich te nemen.*
- c) *In de gemeentetucht worden de zonden en fouten van de enkeling beschouwd en gedragen als de last van de hele gemeente. De gemeente staat naast degene die dwaalt, onder het oordeel van het kruis, en is zich steeds bewust van de eigen behoefte aan vergeving; zij brengt de schuld bij Hem, die ons als enige kan verlossen van onze schuld.*
- d) *Gemeentetucht wordt uitgeoefend in het vertrouwensvolle geloof dat het niet de wil van de Heer is dat ook maar een lid verloren zal gaan en ook niet dat het klare getuigenis van de gemeente belemmerd zal worden. Die tucht is vooral nodig wanneer door woord of daad het Evangelie vervalst en de Heer verloochend wordt. Daarom is het belangrijkste doel van de gemeentetucht niet de bestraffing van de enkeling, maar het voorkomen van aanstoot.*

- e) *Bij de uitoefening van de gemeentetucht gelden de volgende aspecten:*
1. *Vermaning in de geest van de liefde door de predikant alleen, of samen met andere leden (Oudstenraad, leden van de Oudstenraad enz.) in besloten kring.*
 2. *Verdergaande vermaning met tijdelijke uitsluiting uit de gemeenschap met de gemeente zoals deze tot uitdrukking komt in bepaalde kerkelijke rechten.*
 3. *Uitsluiting van het lidmaatschap van de gemeente.*
 4. *Personen die uitgesloten worden, zullen weer welkom worden geheten als lid, nadat zij berouw getoond hebben (§§ 654. 1625-1627).*

§ 104

- a) *De Unitas Fratrum erkent het priesterschap van alle gelovigen, maar heeft ook speciaal beroepen predikanten die de opdracht en volmacht voor hun dienst uit de handen van Jezus Christus ontvangen, die door de kerk als haar Algemene Oudste wordt erkend. Alle leden kunnen hun werk in en voor de gemeente met blijdschap en vol vertrouwen verrichten en door hun toewijding en trouw kunnen zij de hele gemeente dienen.*
- b) *Tegelijkertijd erkent de Unitas Fratrum dankbaar de gave van de geestelijke ambten die zij van de Heer heeft ontvangen. Zij erkent en belijdt dat het in werkelijkheid haar Heer en Hoofd Jezus Christus is die roept en ordent, zowel bij de opname in de acolutie als bij de ordinatie tot diaconus of de inzegening tot presbyter of bisschop (§§ 682-687. 691).*
- c) *Hetzelfde geldt voor de broeders en zusters die beroepen of gekozen worden voor de dienst in andere gemeenteambten. Zij kunnen hun dienst alleen goed verrichten door de genade van hun Algemene Oudste.*

2.5 Het getuigenis van de Unitas Fratrum

§ 150

De Unitas Fratrum stelt zich met overtuiging in dienst van de eenheid van Gods kinderen als een door God in Jezus Christus geschapen werkelijkheid. Deze eenheid is haar gegeven en wordt in haar levend gehouden als een kerk, gevormd uit verschillende volkeren, talen en denominaties. Daarom is het haar levensopdracht de universele Kerk te dienen.

§ 151

- a) *De Unitas Fratrum stelt zich met overtuiging in dienst van de overwinning van het Lam van God dat geslacht werd als de hoop voor de wereld. Zij aanvaardt als haar belangrijkste opdracht de verkondiging van deze boodschap overal waar de Heer zelf de deur opent.*
- b) *De Unitas Fratrum weet zich geroepen om te dienen in de thuislanden door: het Evangelie aan hen te brengen die nog ver van God zijn; de jeugd te dienen in scholen, kampen en anderszins (§§ 661-664. 1630-1633); de zorg voor zieken, bejaarden en bewoners van tehuizen (§§ 1615-1617); de dienst van het gedrukte woord, met name het Dagtekstenboekje van de Broedergemeente (§ 1501).*
- c) *De Unitas Fratrum ontvangt bij haar zendingswerk daadwerkelijke hulp uit wijde kringen van de hele evangelische christenheid in de vorm van gebed, gaven en mensen die tot dienst bereid zijn. Ook op deze wijze wordt de eenheid van Gods kinderen zichtbaar (§§ 700-707. 1700-1702).*
- d) *De Unitas Fratrum erkent de onschatbare waarde van ieder menselijk wezen, waarvoor Jezus Christus zijn leven gaf en acht geen offer te groot om “zielen voor het Lam te winnen”.*
- e) *De Unitas Fratrum weet dat haar leden door hun Heer in gemeenten verenigd zijn en geroepen zijn om als pelgrims en boodschappers het Evangelie uit te dragen aan alle mensen en in alle menselijke verhoudingen. De eerstelingen van hun getuigenis zijn het onderpand van de hele oogst.*
- f) *De Unitas Fratrum ziet het als haar plicht de jonge kerken volkomen vrij te laten wat betreft hun toekomst. Gods Geest moet en zal hun tonen of zij deel blijven uitmaken van de Unitas Fratrum als Uniteitsprovincie, dan wel of zij een zelfstandige kerk worden of zich met een andere kerk of kerkelijke groeperingen in het eigen land verenigen zullen.*
- g) *De Unitas Fratrum kijkt verder dan dit getuigenis op aarde naar het grote einddoel, als de Heer alle mensen tot zich trekken zal en zijn Koninkrijk volledig gevestigd zal worden.*

§ 152

“Ons lam heeft overwonnen. Laten wij hem volgen” Is het motto van de Uniteit.

2.5.1 De Broeder-Uniteit en het volk Israël

§ 1100

- 1 Door het verbond van God is de Broeder-Uniteit als deel van de Kerk van Jezus Christus met het volk Israël verbonden. Zij gelooft aan diens blijvende verkiezing en wacht in levende hoop op de dag, waarop God zijn belofte voor Israël in Jezus Christus vervullen zal.
- 2 De gemeenten van de Broeder-Uniteit dienen het gesprek met de joodse zusters en broeders te zoeken. Dit kan nieuwe terreinen van het bijbels geloofsgetuigenis ontsluiten.

2.5.2 Dienst binnen de kerken

§ 1101

- 1 De Broeder-Uniteit en haar gemeenten en sociëteiten zijn tot oecumenische samenwerking met de hen omringende kerken verplicht (§§ 1461,4. 1471,3. 1652,2).
- 2 De in de verstrooiing levende leden van de Broeder-Uniteit dienen al naar gelang hun gaven en krachten, ook aan het leven van een christelijke gemeente in hun woonplaats deel te nemen.

§ 1102

- 1 De Broeder-Uniteit dient andere kerken in overeenkomst met hen door bevordering van de gemeenschap, evangelisatiewerk en dienst in de gemeente ten bate van de wereldzending.
- 2 Bewegredenen voor deze dienst ("Diasporawerk") is de opdracht tot verkondiging van het evangelie en tot bevordering van de eenheid van de christenen.
- 3 De met deze dienst belaste medewerkers doen hun dienst door huisbezoeken en door bijeenkomsten in kerkgemeenten, gemeenschappen en eigen kringen.

§ 1103

- 1 De gemeenten van de Broeder-Uniteit nodigen leden van andere kerken uit om als vrienden en gasten aan hun gemeenschap deel te hebben.
- 2 Tot dit doel dienen ook de gastverblijven en conferentieoorden van de Broeder-Uniteit.

Deel 3

De Constitutie van de Unitas Fratrum

3.1 De Unitas Fratrum en haar Provincies

3.1.1 Algemene kenmerken

§ 200

De Unitas Fratrum bestaat uit Provincies.

§ 201

De Provincies van de Unitas Fratrum bevinden zich in vele gebieden van de wereld en onder veel volkeren en talen. Zij zijn alle thuis in hun geografische en nationale ligging. Sommige bevinden zich in zeer geïndustrialiseerde woongebieden, andere in streken die in ontwikkeling zijn. Ten gevolge daarvan vertonen de Provincies van de Uniteit een grote verscheidenheid aan economische, sociale en politieke ontwikkeling. Toch zijn zij alle één, zonder onderscheid, in hun lidmaatschap van de Uniteit (§ 7).

Vanwege deze verschillen in omstandigheden en ontwikkeling zijn sommige Provincies genoodzaakt om andere Provincies of de Uniteit als geheel om hulp te vragen, wat betreft medewerkers en geldmiddelen, en ook om bemoediging en advies. Zulke Provincies hebben een bijzondere band met de ondersteunende Provincie. Deze steun wordt gegeven en ontvangen in een geest van wederzijdse liefde en zorg en is een wezenlijk kenmerk van de gemeenschap van de Unitas Fratrum.

Ontwikkelingsstadia van Provincies

Vier belangrijke punten moeten bij het gebruik van de onderstaande criteria in acht genomen worden:

- a) Er wordt van uitgegaan dat elke overgang naar een ander stadium wordt gemonitord en aanbevolen door vertegenwoordigers van de Uniteit aan het Uniteitsbestuur en ter ratificering aan de Uniteitssynode voorgelegd wordt.*
- b) Er wordt niet van uitgegaan, dat elk nieuw werkgebied zich zondermeer zal ontwikkelen tot het stadium van een volwaardige Uniteitsprovincie. Het kan zijn dat enkele in een ander stadium blijven, omdat dit naar de omstandigheden het meest passend is bij hun situatie.*
- c) De hier volgende criteria zijn geen onveranderlijke en vaste regels of vereisten, maar richtlijnen, die als basis dienen voor verder overleg door het Uniteitsbestuur en/of de Uniteitssynode.*

- d) *Het Uniteitsbestuur is gemachtigd om het stadium te veranderen in overeenstemming met de relevante criteria.*

Erkenning

Een nieuw Uniteitswerk, Zendingsgebied in ontwikkeling, Zendingsgebied, Zendingsprovincie of Uniteitsprovincie zal bepaald worden door het Uniteitsbestuur en vervolgens geratificeerd worden door de Uniteitssynode. De verantwoordelijkheid voor het begeleiden of monitoren van een Uniteitswerk, Zendingsgebied in ontwikkeling, Zendingsgebied of Zendingsprovincie zal toegewezen worden door het Uniteitsbestuur aan een provincie of bestuur van een zendingsorganisatie.

1. Zendingsgebied in ontwikkeling

- a) *Aard en plaats van het Zendingsgebied in ontwikkeling*

Een Zendingsgebied in ontwikkeling is een nieuw werk van één of meerdere groepen mensen die de wens hebben om deel uit te maken van de Broedergemeente en die als zodanig erkend worden door een Uniteitsprovincie of Zendingsprovincie, of het betreft een gebied waarin een Provincie of een Zendingsgenootschap mogelijkheden zoekt om getuigenis te geven van Christus aan niet-Christelijke of onkerkelijke mensen.

Een dergelijk Zendingsgebied in ontwikkeling heeft de aandacht van een Provincie, en/of een Zendingsgenootschap en/of de Uniteit en mogelijk geeft de Provincie, het Zendingsgenootschap of de Uniteit begeleiding in de manier waarop het werk zal worden voortgezet en ontwikkeld.

Een Zendingsgebied in ontwikkeling kan eventueel de status van Zendingsgebied worden verleend wanneer het gebied voldoet aan de criteria hiervoor, of het Zendingsgebied in ontwikkeling kan worden beëindigd indien het niet de gewenste ontwikkeling vertoont.

De geografische grenzen en het bereik van nieuwe zendingsgebieden dienen te worden gedefinieerd door het monitorende orgaan van de Uniteit.

Een Zendingsgebied in ontwikkeling kan gesitueerd zijn binnen een land waar de kerk al werkt en gevestigd is, maar waar mensen en gemeenschappen niet bereikt zijn door het evangelie. Dit zou een zendingsbereik zijn vanuit een gevestigde basis. Ook kan een Zendingsgebied in ontwikkeling in een land of gebied liggen waar de Broedergemeente voorheen nog geen werk had.

b) *Autorisatie en erkenning*

Een Zendingengebied in ontwikkeling kan als zodanig werken onder toezicht van een gevestigde provincie, dit zal normaliter het geval zijn. In sommige gevallen zal een Zendingengebied in ontwikkeling vallen onder toezicht van een Zendingsgenootschap of direct onder het Uniteitsbestuur.

Normaliter dient een gebied niet langer dan drie jaar onder de noemer "Zendingengebied in ontwikkeling" te vallen, na drie jaar moet een beslissing genomen worden of het gebied ofwel Zendingengebied zal worden ofwel op zal houden te bestaan binnen de Broedergemeente.

c) *Organisatie*

1. *Als een Zendingengebied in ontwikkeling wordt geïnitieerd, zal de verbonden Uniteitsprovincie of het verbonden Zendingsgenootschap de mogelijkheid zoeken om adequate middelen beschikbaar te stellen voor de ontwikkeling van het werk.*
2. *Het electoraat van het Zendingengebied in ontwikkeling moet interesse tonen in de Broedergemeente en in de identiteit van de Broedergemeente en moet besluiten of het zichzelf kan identificeren met de ecclesiologie van de Broedergemeente en met het "Brotherly Agreement". Het bestuur moet zich bereid tonen om wetten en ordeningen te ontwikkelen die consistentie vertonen met de Kerkorde van de Broeder Uniteit. De initiatie van dit proces kan leiden tot het instellen van een Zendingengebied.*
3. *De monitorende Provincie, het monitorende Zendingsgenootschap of het personeel van de Uniteit dient verantwoording af te leggen aan het Uniteitsbestuur over het werk binnen het Zendingengebied in ontwikkeling en heeft de verantwoordelijkheid om de Uniteit te informeren over de voortgang.*
4. *Bovendien moet het verantwoordelijke orgaan van de Uniteit de ontwikkeling van wetten en ordeningen binnen het Toekomstige Zendingengebied begeleiden volgens de ecclesiologische principes van de Broedergemeente.*
5. *Indien, na instructie, de lidmaten bereid zijn in gemeenten toe te treden door doop of beledenis en indien een gedegen administratie met lijsten van lidmaten wordt bijgehouden is het normaliter tijd om het werk als Zendingengebied te bestempelen.*

2. Zendingengebied

a) *Aard en plaats van het Zendingswerk*

De geografische grenzen en de omvang van nieuwe zendingengebieden dienen door het Uniteitsbestuur vastgelegd en goedgekeurd te worden.

1. *Zij kunnen zich in een land bevinden, waar de Broedergemeente al werkt en gevestigd is, maar waar mensen en gemeenschappen nog niet bereikt zijn door het evangelie. Dit zendingswerk geschiedt vanuit een reeds bestaand werk.*
 2. *Zij kunnen zich in een land bevinden, waar de Broedergemeente voorheen nog geen werk had.*
- b) *Autoriseren van nieuw werk*
- Indien een nieuw zendingswerk niet vanuit een reeds bestaand werk gefinancierd kan worden en meer is dan slechts een natuurlijke ontwikkeling en groei vanuit een bestaande Provincie, dan dient het geautoriseerd te worden door de Uniteit via het Uniteitsbestuur, nadat vertegenwoordigers van het Bestuur het gebied bezocht hebben of anderen daartoe opdracht hebben gegeven en van hen verslag hebben gekregen. Het is de bedoeling dat normaliter nieuw werk in eerste instantie door één bestaande Provincie van onze kerk als zodanig wordt erkend. Het nieuwe werk zal in de eerste plaats met deze provincie verbonden zijn.*
- c) *Organisatie*
1. *Wanneer een nieuw Zendingsgebied geïnitieerd wordt, zal de ermee verbonden Provincie of zendingsorganisatie ervoor zorgen dat de nodige middelen voor de ontwikkeling van het werk beschikbaar zijn.*
 2. *Het Zendingsgebied dient zelf haar doelen en strategieën vast te stellen. De leiding van het gebied en het electoraat dienen gemeenschappelijk regels en ordeningen opstellen, die overeenstemmen met COUF. Dit proces voert tot het vormen van een Kerkconferentie.*
 3. *Het is de verantwoordelijkheid van de Uniteitsprovincie om in samenwerking met het Zendingsgebied, de betrekkingen en verantwoordelijkheden tussen de begeleidende Provincie en het Zendingsgebied helder vast te leggen. In de meeste gevallen zal het werk leiden tot het stichten van gemeenten. Na catechisatie worden de leden door doop of belijdenis opgenomen in de gemeenten, en worden er correcte ledenlijsten bijgehouden.*
 4. *Vanaf het begin stelt het nieuwe Zendingsgebied zelf zijn leiders aan, onder begeleiding van de daartoe aangewezen Uniteitsprovincie. Toerusting voor leiding op pastoraal en administratief gebied (inclusief theologische vorming, management, huishoudelijk beheer en ontwikkeling) moet vanaf het begin aangemoedigd worden.*

5. *Het Zendingsgebied draagt de kosten in de beginfase zelf, voordat financiële steun van buiten aangeboden wordt. Financiële hulp voor speciale noden kan daarna komen uit het Fonds voor Zending en Ontwikkeling of uit andere bronnen. De begeleidende Uniteitsprovincie verzekert, dat aan het Uniteitsbestuur regelmatig verslagen over de ontwikkeling van het werk doorgestuurd worden.*
6. *Voordat het Zendingsgebied een Zendingsprovincie kan worden, moet de Kerkconferentie van het gebied een Kerkorde goedkeuren, die overeenstemt met de Kerkorde van de Broeder-Uniteit en die aan het Uniteitsbestuur ter goedkeuring dient te worden voorgelegd.*

3. Zendingsprovincie

De Zendingsprovincie moet voldoen aan de volgende criteria:

- a) *Zij beschikt over een Kerkorde, die overeenstemt met de Kerkorde van de Unitas Fratrum. De burgerlijke autoriteiten van het land, waarin zij actief is, zouden deze Kerkorde moeten erkennen.*
- b) *Zij heeft haar eigen Synode, die de leden van de gestichte gemeenten vertegenwoordigt.*
- c) *Zij dient een leidinggevend Bestuur te kiezen. De Zendingsprovincie blijft onder begeleiding van de daarvoor aangewezen Uniteitsprovincie, aan wie zij ook rekenschap aflegt.*
- d) *Zij dient een infrastructuur op te bouwen, die uit meerdere erkende gemeenten bestaat, of uit plaatsen waar regelmatig preekdiensten en onderricht gehouden worden. Na catechisatie worden de leden door doop of belijdenis opgenomen in de gemeenten, die correcte ledenlijsten moeten bijhouden. Gemeenten worden erkend in overeenstemming met de geldige reglementen van de begeleidende Provincie.*
- e) *De Zendingsprovincie dient haar lopende kosten zelf te dragen, voordat financiële steun van buiten gegeven wordt. De Zendingsprovincie dient haar eigen stappenplan te ontwikkelen, om financieel zelfstandig te worden. Financiële hulp voor speciale noden kan uit andere bronnen komen.*
- f) *Zij dient bij te dragen aan de begroting van de Uniteit.*
- g) *Zij dient haar eigen godsdienstige literatuur te maken, indien een taal gebruikt moet worden die in de Uniteit anders niet voorzien is. (Enkele bijbelboeken van het Nieuwe Testament, de dagteksten, gezangen liedboeken enz.)*

4. Uniteitsprovincie

De criteria die nodig zijn voor erkenning van een Uniteitsprovincie in volle rechten, zijn al besloten in de bovengenoemde afdelingen van de Kerkorde van de Broeder-Uniteit. Zij kunnen als volgt samengevat worden:

- a) Zij wordt geleid door een Synode.*
- b) Zij kiest een Provinciaal Bestuur, dat zorg draagt voor het leven en de lopende zaken van de Provincie.*
- c) Zij heeft een Kerkorde, die past bij haar werk en met de Kerkorde van de wereldwijde Uniteit overeenstemt.*
- d) Zij is trouw aan het Dubbele Gebod der Liefde (Matth. 22, 17-39) en aan het Zendingsbevel (Matth. 28, 19.20) door te voorzien in programma's voor eredienst, christelijke opvoeding, voor evangeli-satie, diaconie en gemeenschap.*
- e) Zij is in staat zelf te voorzien in haar behoefte aan gemeentepredikanten en andere kerkelijke medewerkers en beschikt over de middelen, hen te vormen en te steunen in hun dienst.*
- f) Zij draagt zichzelf financieel of heeft een goedgekeurde strategie, dit doel in een vastgelegd tijdspad te bereiken.*
- g) Zij draagt bij aan het werk van de hele Uniteit in de vorm van middelen en personeel en vervult haar verplichtingen aan de Uniteitsbegroting.*
- h) Zij beschikt over de Bijbel (of tenminste het Nieuwe Testament), een Gezangboek, liturgische teksten en de dagteksten in de taal van haar leden.*

§ 202

Alle Provincies hebben op gelijke wijze deel aan het gemeenschappelijk geloof, de traditie en het getuigenis van de kerk. De leden van alle Provincies zijn met elkaar verbonden. Het doel van iedere Provincie is om aan de oproep van Christus in haar leven, eredienst en organisatie gehoor te geven.

§ 203

Alle Provincies zijn met elkaar verbonden in een constitutionele beleidsvorm. Deze bevordert de ontwikkeling van afzonderlijke Provincies in vrijheid, maar zorgt ook voor wederzijdse hulp en samenwerking en waarborgt de gemeenschappelijke verantwoording van de Uniteit voor de Provincies.

De Heiland heeft, door het werk van de Heilige Geest, elke provincie gaven gegeven die andere provincies van de Uniteit tot hulp en zegen kunnen worden. Elke Provincie heeft de kracht en de hulp, die door andere Provincies aangeboden kunnen worden, nodig. Deze wederzijdse begeleiding van de provincies kan plaatsvinden onder de leiding van het Uniteitsbestuur en de Uniteitssynode.

Door begeleiding van die aard zullen de provincies de wederzijdse zorg voor elkaar leren waarderen. Deze dienst van begeleiding kan op verschillende manieren plaatsvinden, zoals bezoeken aan provincies door de bisschoppen van de Uniteit, bijeenkomsten van leidinggevend en leden uit verschillende provincies, waarbij zij hun zorgen en ideeën onderling delen en de dienst van hen die bekwaam zijn om te bemiddelen wanneer dit wenselijk is. Deze dienst van wederzijdse begeleiding en verantwoording zal geregeld worden door het Uniteitsbestuur in samenwerking met de leiders van de Provincies.

3.1.2 Taken, rechten en plichten van de Provincies

§ 204

De afzonderlijke gemeenten of leden behoren bij de Unitas Fratrum krachtens hun lidmaatschap in een van de Provincies.

§ 205

De constitutionele rechten en plichten gelden voor personen die voorkomen op een officiële ledenlijst, zoals dit in de Kerkorde van de betreffende Provincie is vastgelegd (§ 1007).

§ 206

- 1. Gemeenten, districten, instellingen en ondernemingen van een Uniteitsprovincie kunnen overgaan naar een andere Provincie wanneer de betreffende Provinciale Besturen hun toestemming geven. Als er geen overeenstemming wordt bereikt, kan de aangelegenheid aan de Uniteitssynode of het Uniteitsbestuur worden voorgelegd.*
- 2. Elke nieuwe gemeente, zelfs wanneer deze is samengesteld uit personen die oorspronkelijk uit een andere Uniteitsprovincie of Zendingsprovincie stammen dienen deel uit te maken van de Uniteitsprovincie of Zendingsprovincie waarin de nieuwe gemeente is gelegen en zullen dienen onder de autoriteit van het Provinciebestuur van de Provincie of Zendingsprovincie. De geografische grenzen van een Uniteitsprovincie of een Zendingsprovincie dienen onder alle omstandigheden gerespecteerd te worden.*

§ 207

Iedere Provincie die door een Synode geleid wordt, regelt haar eigen zaken en beheert haar bezittingen zelfstandig, echter in overeenstemming met de algemene principes die de maatstaf zijn voor de gehele Unitas Fratrum, wat betreft constitutie, leer en leven van de afzonderlijke gemeente. Zij is via haar constitutionele Synode en besturen verantwoordelijk ten opzichte van de Uniteitssynode voor de uitvoering van die algemene principes in haar gebied (§ 1401, 2).

In een Provincie die nog geen eigen Synode heeft, wordt het beheer van de interne aangelegenheden ontwikkeld in wederzijds overleg en overeenstemming met de Provincie waarmee zij is verbonden.

§ 208

In iedere Uniteitsprovincie die door een Synode geleid wordt is de Synode het hoogste gezag. Zij kiest het Provinciaal Bestuur en stelt een constitutie en Kerkorde op voor haar eigen gebied en past deze aan de plaatselijke omstandigheden aan. Iedere Provincie moet zich ten doel stellen de Bijbel, of in elk geval het Nieuwe Testament, het gezangboek, de liturgie en het dagtekstenboekje in een taal te hebben, die de gemeenten kennen (§§ 400. 412. 1475-1478).

§ 209

Iedere Provincie die geleid wordt door een Synode, moet in staat zijn te zorgen voor haar eigen medewerkers en voor de opleiding van haar eigen voorgangers. Daarom is iedere Provincie verantwoordelijk voor de opleiding van de eigen predikanten. Zij geeft opdracht voor de ordinatie van kandidaten voor haar eigen geestelijke dienst en is verantwoordelijk voor hun levensonderhoud (§ 692. 1690-1694).

§ 210

Provincies die door een synode geleid worden, kunnen met elkaar geassocieerd zijn wat betreft uitwisseling van medewerkers, het gezamenlijk delen in de opbrengst van materiële bronnen en wederzijdse bemoediging. Een dergelijke uitwisseling mag in geen enkel opzicht inbreuk maken op de rechten van zulke Provincies zoals hier uiteen gezet of deze tenietdoen (vgl. §§ 207, 208, 209). Zulke associaties worden door de betrokken Provincies met elkaar afgesproken..

De Uniteitssynode dient van dergelijke associaties op de hoogte worden gesteld.

§ 211

Wanneer een Provincie nog niet in staat is om in haar eigen behoefte aan leidinggevende voorgangers, medewerkers en financiële middelen te voorzien, maar in deze zaken een beroep moet doen op de Uniteit als geheel of op een andere Provincie, wordt erop aangedrongen dat zij haar eigen hulpbronnen ontwikkelt om ten volle deel te kunnen nemen aan het leven van de gehele kerk.

§ 212

Provincies zijn geaffilieerd met andere Uniteitsprovincies die in staat zijn om hen te helpen op hun weg naar de status van een zelfstandige Provincie met medewerkers, geld en advies. Zulke verbindingen worden geregeld door overeenkomst tussen de betrokken Provincies.

§ 213

Affiliaties en veranderingen in affiliaties tussen Provincies kunnen alleen plaatsvinden met toestemming van de Uniteitssynode of het Uniteitsbestuur.

§ 214

Iedere Provincie werkt voor de uitbreiding van Gods Koninkrijk in haar eigen gebied en waar mogelijk onder volkeren, naties en taalgroepen die de meerderheid van de leden in de betrokken Provincie vormen. Daarom doet zij haar best, haar gemeenten toe te rusten voor de zendingstaak van de kerk in haar eigen omgeving en in andere landen (§ 1700).

§ 215

Iedere Provincie dient belangstelling te tonen voor het werk van de Unitas Fratrum in de verschillende Provincies en blijf te geven van haar bereidheid om met de andere Provincies samen te werken.

§ 216

Iedere Provincie wordt opgewekt om samen te werken met andere christelijke kerken in haar gebied bij de behandeling van de regionale problemen, waarvoor die kerken zich gezamenlijk geplaatst zien (§§ 1101-1103. 1200-1201).

Waar een Provincie voelt dat samengaan of verenigen met een andere kerk of groep van kerken in overeenstemming is met de wil en de bedoeling van de Heer van de ene Kerk, is die Provincie vrij om overleg aan te gaan met het oog op een dergelijk samengaan of een dergelijke vereniging.

De toestemming van de Uniteitssynode of het Uniteitsbestuur is vereist voordat een Provincie een overeenkomst kan aangaan wat betreft het samenvoegen of de organische vereniging van kerken.

§ 217

Elke provincie wordt opgeroepen het lidmaatschap in de Wereldraad van Kerken aan te vragen (§ 1200)

3.1.3 Interkerkelijke samenwerking

§ 1200

- 1 De Europees-Continental Broeder-Uniteit behoort tot de medeoprichters van de Wereldraad van Kerken en van de Conferentie van Europese Kerken (§ 217).
- 2 a) De Broeder-Uniteit is met haar gemeenten in Duitsland aangesloten bij de Evangelische Kirche in Deutschland (kerkwet van 12 jan.1949). Zij is lid van de Arbeitsgemeinschaft Christlicher Kirchen in Deutschland en gastlid van de Vereinigung Evangelischer Freikirchen in Deutschland.
b) De Evangelische Broedergemeente in Nederland is sinds de oprichting lid van de Raad van Kerken in Nederland. Zij is medeoprichter van Samen Kerk in Nederland (SKIN)

§ 1201

Afzonderlijke gemeenten en groepen van gemeenten van de Broeder-Uniteit kunnen in regionale oecumenische organisaties meewerken. Voor het lidmaatschap in zulke organisaties is van tevoren toestemming van het Provinciaal Bestuur noodzakelijk (§ 1439,4).

3.1.4 De Omvang van de Unitas Fratrum

§ 218

De provincies van de Unitas Fratrum:

1. *De uniteitsprovincies*

- a) *De Tsjechische Provincie (1457, vernieuwd 1862): Jednota bratrská in de Tsjechische Republiek;*
- b) *De Europees-Continendale Provincie (1722): Evangelische Broeder-Uniteit in Zweden, Denemarken, Duitsland, Nederland, Zwitserland, Estland, Letland;*
- c) *De Oostelijke Caribische Provincie (1732): The Moravian Church op de eilanden St. Thomas, St. John en St. Croix van de Maagdeneilanden van de Verenigde Staten van Amerika; op Antigua, St. Kitts, Barbados, Tobago en Trinidad in de Cariben; op Tortola van de Britse Maagdeneilanden;*
- d) *De Provincie Suriname (1735): Evangelische Broedergemeente in Suriname en de Nederlandse Antillen;*
- e) *Die Zuid-Afrikaanse Provincie: Moravian Church in Zuid-Afrika: voormalig westelijke regio (Evangelische Broederkerk 1737, vernieuwd 1792) en oostelijke regio (1828); verenigd 1998;*
- f) *De Noordelijke Provincie van Amerika (1741): The Northern Province of the Moravian Church in America in de staten New York, New Jersey, Pennsylvania, Maryland, Ohio, Indiana, Illinois, Michigan, Wisconsin, Minnesota, North Dakota en California; en in Canada in de provincies Alberta en Ontario;*
- g) *De Britse Provincie (1742): The Moravian Church in Groot-Brittannië en Ierland;*
- h) *De Zuidelijke Provincie van Amerika (1753): The Southern Province of the Moravian Church in America in de staten North Carolina, South Carolina, Virginia, Florida und Georgia;*
- i) *De Provincie Jamaica (1754): The Moravian Church in Jamaica en op de Kaaimaneilanden;*
- j) *De Provincie Nicaragua (1849): La Iglesia Morava en Nicaragua;*
- k) *De Provincie Alaska (1885): The Moravian Church in Alaska;*
- l) *De Zuidelijke Provincie van Tanzania (1891): Kanisa la Moravian Tanzania, Jimbo la Kusini;*
- m) *De Westelijke Provincie van Tanzania (1897): Kanisa la Moravian Tanzania, Jimbo la Magharibi;*
- n) *De Provincie Honduras (1930): La Iglesia Morava en Honduras;*
- o) *De Zuid-Westelijke Provincie van Tanzania (1978), gesticht vanuit de Zuidelijke Provincie van Tanzania: Kanisa La Moravian Tanzania Jimbo la Kusini Magharibi;*
- p) *De Provincie Costa Rica (1980): La Iglesia Morava en Costa Rica;*

- q) *De Rukwa-Provincie van Tanzania (1986), gesticht vanuit de Westelijke Provincie van Tanzania: Kanisa la Moravian Tanzania, Jimbo la Rukwa;*
- r) *De Provincie Democratische Republiek Congo (2010), gesticht vanuit de Westelijke Provincie van Tanzania und de Rukwa-Provincie in Tanzania: Eglise Morave au Congo*
- s) *De Noordelijke Provincie van Tanzania (2012), gesticht vanuit de Zuid-Westelijke Provincie van Tanzania: Kanisa la Moravian, Tanzania, Jimbo la Kasikasini*
- t) *De Provincie Malawi (2012), gesticht vanuit de Zuidelijke Provincie van Tanzania: The Moravian Church in Malawi*
- u) *De Provincie aan het Tanganyikameer in Tanzania (2012), gesticht vanuit de Westelijke Provincie van Tanzania: Kanisa la Moravian Tanzania, Jimbo la Ziwa Tanganyika*
- v) *De Provincie Zambia (2014), gesticht vanuit de Zuid-Westelijke Provincie Tanzania: Moravian Church in Zambia.*
- w) *De Oostelijke Provincie van Tanzania (2014), gesticht vanuit de Zuidelijke Provincie Tanzania: Kanisa la Moravian Tanzania, Jimbo la Mashariki.*
- x) *De Provincie Guyana (2016), was verbonden met de Amerikaanse provincies.*

2. Zendingprovincies

- a) *De Provincie Labrador (1771): The Moravian Church in Newfoundland en Labrador, Canada (verbonden met de Amerikaanse provincies);*
- b) *Honduras (2012). De zendingprovincie van de Broedergemeente in Honduras (verbonden met de Provincie Nicaragua).*
- c) *Tsjechië (2012). De zendingprovincie van de Broedergemeente in de Tsjechische Republiek, (verbonden met de Europees-Continentale Provincie).*
- d) *The Moravian Church Burundi (2014). (onder toezicht van de Westelijke Provincie van Tanzania).*
- e) *The Moravian Church Cuba (1997, 2016). (onder toezicht van de Zuidelijke Provincie van Amerika).*

3. Zendinggebieden

- a) *Albanië (1993): (onder toezicht van de Europees-Continentale Provincie);*
- b) *Frans Guyana: (onder toezicht van de Provincie Suriname);*
- c) *Garifuna: (onder toezicht van de Provincie Honduras);*
- d) *Belize: (onder toezicht van de Provincie Honduras);*
- e) *Peru: (onder toezicht van de Noordelijke Provincie van Amerika);*
- f) *Rwanda (1998): (onder toezicht van de Westelijke Provincie van Tanzania);*
- g) *Kenia (2001): (onder toezicht van de Westelijke Provincie van Tanzania);*
- h) *Uganda (2007): (onder toezicht van de Provincie Westelijke Provincie van*

Tanzania);

- i) Zuid-Azië (1856, vroeger: Uniteitswerk, Zendinggebied 2010). (onder toezicht van de Britse Provincie)
- j) Sierra Leone (2010). (onder toezicht van de Zuidelijke Provincie van Amerika)
- k) Zanzibar (2010). (onder toezicht van de Oostelijke Provincie van Tanzania)
- l) Ruvuma + Njombe (2010). (onder toezicht van de Zuidelijke Provincie van Tanzania)
- m) Moravian Church in Sud Kivu and Katanga, Oostelijke Democratische Republiek Congo (2014). (onder toezicht van de Provincie aan het Tanganyikameer in Tanzania);
- n) Moravian Church Iringa (2014). (onder toezicht van de Zuid-Westelijke Provincie van Tanzania);
- o) Moravian Church Kiwele (UB2016). (onder toezicht van de Westelijke Provincie Tanzania).

§ 219

De werken van de Unitas Fratrum, die bij de Uniteit als geheel of bij één van haar Provincies zijn aangesloten zijn:

- a) *Het Revalidatiecentrum van de Broeder-Uniteit Star Mountain bij Ramallah (1981; voormalig Leprozerie op Star Mountain bij Ramallah, begonnen in 1867 in Jeruzalem);*
- b) *Het Uniteitsarchief, Herrnhut, Duitsland. (Zie ook §§ 500-503)*

§ 220

De kerkunie in de Dominicaanse Republiek:

De Broedergemeente in de Dominicaanse Republiek (1902) sloot zich in 1959 aan bij de Evangelisch-Protestantse Kerk in de Dominicaanse Republiek.

3.1.5 Rechtspositie

§ 221

In Duitsland is de wettelijke erkenning van de Broeder-Uniteit als een vrije, zelfstandige kerk gebaseerd op het volgende: In de eerste "Generalkonzession" van 23 december 1742, gegeven door Koning Frederik van Pruisen, werd de hernieuwde Broeder-Uniteit of "Boheems-Moravische Broeder-Uniteit" door de staat erkend als een zelfstandige kerk met het recht van vrijheid van constitutie en leer en het recht om zelfstandige gemeenten te stichten. In Saksen garandeerde het "Versicherungsdekret" van 20 september 1749 aan de Evangelische Broedergemeenten tolerantie en volledige bescherming van de regering en het zegde ook gewetensvrijheid toe bij het uitoefenen van de eredienst.

De Broeder-Uniteit in Duitsland en haar gemeenten in Saksen werden door de Saksische regering erkend als een wettelijk genootschap volgens de zin van Art.137, § 5 van de Constitutie, gedateerd 5 juli 1922. Op 19 februari 1948 erkende de regering van Württemberg-Baden de Europees-Continental Broeder-Uniteit (Herrnhuter Brüdergemeine) als wettelijk genootschap. In Denemarken werd de Broedergemeente (Brødremenigheden) wettelijk erkend bij Koninklijk Besluit van 10 december 1771. In Nederland berust de wettelijke erkenning van de Broedergemeente op Art.1 van de wet van 10 september 1853. De gemeenten in Nederland staan op de officiële lijst van kerken die door de Nederlandse regering worden erkend. In Zwitserland werden de Statuten van de "Unité des Frères en Suisse" op 26 maart 1910 erkend in Art.20 van het "Eidgenössische Handelsgesetzbuch" en door opneming in het Zwitserse handelsregister (zie Schweizerisches Handelsblatt No.96 van 20 april 1909)

§ 222

Voor Groot-Brittannië en haar kolonies werd de Unitas Fratrum of Moravian Church erkend (1749) met de "Act of Parliament 22 George II, Hoofdstuk 120" als een "oude protestantse bisschoppelijke kerk". De rechtspositie van de Moravian Church in de landen van het Britse Gemenebest wordt tegenwoordig geregeld door het Burgerlijk Wetboek, volgens hetwelk de volledige vrijheid van vereniging bestaat voor godsdienstoefeningen en kerkelijk werk, en voor de vorming van wettelijke organen voor het hebben van bezittingen en fondsen voor kerkelijke doeleinden.

§ 223

De Moravian Church in Amerika, noordelijke en zuidelijke Provincie en de Moravian Church in Alaska genieten wettelijke erkenning doordat verschillende overheden van de afzonderlijke Staten en die van Canada aan Provinciale en Districts-Organen en -instellingen, evenals aan afzonderlijke gemeenten, rechten als rechtspersoon toekennen.

§ 224

De erkenning door de staat van de Moravian Church in de Tsjechische Republiek (Jednota Bratrská) berust op het regeringsdecreet van 30 maart 1880. Daarnaast is de proclamatie van het Tsjecho-Slowaakse Ministerie van Opvoeding van 31 juli 1921 van toepassing.

§ 225

De Evangelische Broedergemeente in Suriname werd door de regering erkend als een wettelijk genootschap in 1928.

§ 226

De rechtspositie van de Moravian Church in Zuid-Afrika is geregeld door het Burgerlijk Wetboek van de Republiek van Zuid-Afrika. De Moravian Church werd in 1953 erkend door het Department of Native Affairs.

§ 227

De Moravian Church in Jamaica werd officieel erkend door wet 10 van 1884 onder de naam: "The Corporation of the Church of the Unity of the Brethren (commonly called Moravians) in Jamaica".

§ 228

De Moravian Church in Nicaragua werd in 1964 als genootschap erkend door het Congres van Nicaragua onder de naam "La Iglesia Morava en Nicaragua".

§ 229

De Moravian Church in Honduras werd officieel erkend door de regering van Honduras in 1966 onder de naam "La Iglesia Evangelica Morava en Honduras".

§ 230

De Moravian Church in Guyana werd wettelijk erkend door inschrijving van de Moravian Mission Council als genootschap door de Wetgevende Vergadering van Guyana op 12 april 1911.

§ 231

De Moravian Church in Zuid-Tanzania werd wettelijk geregistreerd in 1966 in de "Society Ordinance" van de regering van de Verenigde Republiek van Tanzania.

§ 232

De Moravian Church in West-Tanzania werd wettelijk geregistreerd in 1965 in de "Society Ordinance" van de regering van de Verenigde Republiek van Tanzania.

§ 233

De Moravian Church in Labrador werd officieel erkend op 18 juni 1970 onder de naam "Moravian Church in Newfoundland and Labrador" door een "Act to incorporate the Moravian Church in Newfoundland and Labrador" door de Luitenant-Gouverneur en het Huis van Afgevaardigden van de provincie Newfoundland, Canada.

§ 234

De Moravian Church in Zuidwest-Tanzania werd in 1978 wettelijk geregistreerd.

§ 235

De Moravian Church in het Rukwa-gebied van Tanzania werd in 1986 wettelijk geregistreerd.

§ 236

De Moravian Church in Costa Rica werd door de regering in Costa Rica officieel erkend op 11 januari 1983 onder de naam: "Asociación la Iglesia Morava de Costa Rica"

§ 237

De Moravian Church in Zambia werd wettelijk geregistreerd door de registrar van verenigingen op 20 januari 1995.

3.1.6 De Kerkorde (Church Order) van de Unitas Fratrum

§ 240

De Kerkorde die na elke Synode wordt gepubliceerd, bevat de verklaring van de algemene principes met betrekking tot constitutie, leer, gemeentelieven, geestelijke dienst en zending, die van kracht zijn voor de Unitas Fratrum als geheel.

§ 241

Onmiddellijk na afloop van een Uniteitssynode moet het Synodebestuur of een door dit bestuur benoemde commissie alle geldige besluiten van de Synode verzamelen en in twee groepen verdelen, namelijk die welke wel en die welke niet te maken hebben met de Kerkorde van de Uniteit.

§ 242

De voorzitter van het Uniteitsbestuur ontvangt de zo geordende besluiten en zorgt voor de publicatie daarvan in de twee delen, zoals vastgelegd in onderstaande paragrafen 244 en 245 a en b. Hieraan wordt een lijst van de Synodeleden onder vermelding van hun functie op de Synode toegevoegd.

§ 243

De officiële tekst van alle door de Synode genomen besluiten is de Engelse tekst. Vertalingen in andere talen kunnen door het Uniteitsbestuur bekrachtigd worden.

§ 244

De besluiten van de Uniteitssynode die betrekking hebben op de Uniteit als geheel en invloed hebben op de Kerkorde, worden door het Uniteitsbestuur gepubliceerd in opdracht van de Synode onder de titel "Church Order of the Unitas Fratrum or Moravian Church" en vormen de officiële Kerkorde van de Uniteit.

§ 245

- a) *De besluiten en verklaringen van een Uniteitssynode die wel van kracht zijn na afloop van de Synode, maar geen deel uitmaken van de Kerkorde, worden gepubliceerd onder de titel "Besluiten en Verklaringen van de Uniteitssynode die geen betrekking hebben op de Kerkorde van de Unitas Fratrum".*
- b) *Deze besluiten blijven van kracht, tenzij zij door het Uniteitsbestuur worden veranderd.*

3.2 De Uniteitssynode

3.2.1 Constitutionele positie

§ 250

De Uniteitssynode is het constitutionele lichaam dat de Unitas Fratrum als geheel vertegenwoordigt.

§ 251

De leden van de Uniteitssynode zijn vertegenwoordigers van de kerk als geheel. Zij stemmen naar eigen overtuiging en zijn niet gebonden aan gedetailleerde instructies van hun kiezers.

3.2.2 Werkerrein

De taken van de Uniteitssynode zijn:

§ 252

De Unitas Fratrum te vertegenwoordigen in alle zaken, die betrekking hebben op de Uniteit als geheel.

§ 253

Te beslissen over officiële verklaringen aangaande de algemene grondslagen van de Unitas Fratrum met betrekking tot constitutie, leer, gemeentelieven, geestelijke dienst en verspreiding van het Evangelie.

§ 254

Te beslissen in zaken aangaande de constitutie van de Uniteit als geheel, en voor iedere Provincie haar constitutionele rechten binnen de Uniteit vast te stellen.

§ 255

De gemeenschap van de afzonderlijke Provincies als delen van de Unitas Fratrum in stand te houden en te bevorderen.

§ 256

De grenzen van de verschillende Provincies van de Uniteit en hun werkerreinen vast te stellen.

§ 257

De werkterreinen van de Uniteit te bepalen en de richtlijnen daarvoor vast te leggen.

§ 258

De principes aangaande de verhouding van de Uniteit als geheel en haar Provincies vast te stellen met betrekking tot de andere delen van de algemene christelijke kerk, en de christelijke eenheid te bevorderen.

§ 259

Een gemeenschappelijke verantwoordelijkheid te ontwikkelen ten aanzien van de problemen van het leven in deze tijd en een geest van wederzijds begrip en van vrede tussen naties en volkeren te bevorderen.

§ 260

Bisschoppen te kiezen op voorstel van een Provincie, indien dit nodig is.

§ 261

De nodige richtlijnen te geven voor de eigen vergaderingen en werkwijzen.

§ 262

Te zorgen voor het beheer van fondsen en andere eigendommen, die aan de Uniteit toebehoren in onderscheid tot de Provincies en voor het veilig bewaren van eigendomsbewijzen, notulen en andere documenten die aan de Uniteit toebehoren.

§ 263

De leden van de Raad van Bestuur van de Moravian Church Foundation te kiezen volgens de bepalingen van haar statuten.

§ 264

Als definitieve instantie van beroep op te treden in alle zaken, behorende tot haar werkterrein.

3.2.3 Samenstelling

§ 265

Het aantal afgevaardigden van de Uniteitssynode dient in overeenstemming te zijn met het volgende schema:

- a) De Zendingsprovincies hebben elk een afgevaardigde met stemrecht. Deze afgevaardigde en zijn vervanger worden door het Provinciaal Bestuur benoemd.*
- b) De Uniteitsprovincies hebben elk drie afgevaardigden met stemrecht, twee gekozen door de Provinciale Synode en een aangewezen door het Provinciaal Bestuur.*
- c) De voorzitter van het Uniteitsbestuur heeft ambtshalve een zetel met stemrecht bij de Synode.*
- d) De Moravian Church Foundation heeft een afgevaardigde met stemrecht.*
- e) De bisschoppen van de Broeder-Uniteit hebben twee afgevaardigden zonder stemrecht, die gekozen worden uit hun midden.*
- f) Het Uniteitsbestuur kan vertegenwoordigers van Uniteitswerken en Zendingsgebieden uitnodigen, die op de Synode als adviserende leden zonder stemrecht deelnemen.*
- g) Wanneer twee of meer Provincies zich aaneensluiten tot één Provincie, hebben zij het recht op hetzelfde aantal afgevaardigden als daarvoor. Bij volgende Uniteitssynoden vaardigt de nieuwe Provincie drie afgevaardigden af.*
- h) Iedere Provincie kiest plaatsvervangers die de plaats kunnen innemen van afgevaardigden die verhinderd zijn om aan de Synode deel te nemen (§ 1250,3)*
- i) De uniteitsprovincies worden verplicht om op zijn minst een vrouwelijke afgevaardigde in hun delegatie naar de synode te sturen.*
- j) Het "Unity Womens Desk" heeft het recht om één afgevaardigde zonder stemrecht naar de Uniteitssynode te sturen om verslag uit te brengen over haar werk en aan de beraadslagingen van de synode deel te nemen.*

3.2.4 Verkiezing van de leden

§ 266

Verkiezbaar zijn alle belijdende leden die minstens twee jaar lid zijn van de Unitas Fratrum en minstens 24 jaar oud zijn op 1 januari van het jaar waarin de verkiezing plaatsvindt en die alle andere kwaliteiten bezitten die nodig zijn voor het lidmaatschap van hun Provinciale Synode. Alle Provincies worden aangespoord om bij de verkiezing van de afgevaardigden voor hun Provinciale Synode en voor

de Uniteitssynode erop te letten dat zusters en broeders op evenredige wijze vertegenwoordigd zijn.

§ 267

Iedere Provincie die op de Uniteitssynode vertegenwoordigd is, kiest haar afgevaardigden en hun vervangers overeenkomstig de procedure die door haar constitutie is bepaald, op haar Provinciale Synode, zo mogelijk die welke onmiddellijk voorafgaat aan de Uniteitssynode (voor uitzonderingen zie § 265.a en b).

§ 268

Als legitimatie van de verkiezing of benoeming moet een verklaring van het Provinciaal Bestuur, getekend door de voorzitter, worden gezonden aan de voorzitter van het Uniteitsbestuur om dit voor te leggen aan de Uniteitssynode.

3.2.5 Tijd en plaats van samenkomst

§ 269

De Uniteitssynode dient elke zeven jaar bijeen te komen.

§ 270

De juiste datum en plaats voor de Synode wordt vastgesteld door het Uniteitsbestuur in een resolutie die minstens twee jaar voor de datum van de Uniteitssynode moet worden aangenomen.

3.2 6 Verkiezingen voor de Uniteitssynode

§ 1250

- 1 De te kiezen afgevaardigden van de Europees-Continentalen Uniteitsprovincie en hun plaatsvervangers worden door de Synode van de Broeder-Uniteit gekozen (§ 265b. 404g. 1417,7).
- 2 Voor het houden van de verkiezing worden de regels toegepast, die gelden voor de verkiezing van het Provinciaal Bestuur (§ 1437).
- 3 Wanneer een afgevaardigde voor de opening van de Uniteitssynode verhinderd is zijn opdracht uit te voeren, dan treedt zijn plaatsvervanger als lid van de Uniteitssynode op; wanneer ook deze verhinderd is, dan een andere plaatsvervanger (§ 265h).

3.2.7 Onkosten

§ 271

De onkosten van de Uniteitssynode, d.w.z. reis- en verblijfkosten van de leden, kosten voor drukwerk en kantoorwerkzaamheden, worden betaald uit de inkomsten van het Unity Fund.

§ 272

Tenzij anders overeengekomen tussen de Provincies, worden alle synodekosten die de inkomsten van het Unity Fund overschrijden, al naar gelang het aantal afgevaardigden over de Provincies verdeeld.

3.2 8 Verslagen en voorstellen

§ 273

De voorzitter van het Uniteitsbestuur zorgt voor het drukken en verdelen onder de Synodeleden van de volgende stukken, minstens twee maanden voordat de Synode bijeenkomt:

- a) een lijst van de Synodeleden en de voorgestelde medewerkers;*
- b) de regelingen voor de opening van de Synode;*
- c) een afschrift van het reglement van orde dat van kracht was tijdens de beëindiging van de laatste Synode;*
- d) een agenda-voorstel waarin voorkomen de officiële verslagen en de voorstellen die aan de Synode moeten worden voorgelegd, evenals de noodzakelijke verkiezingen;*
- e) de officiële rapporten van besturen, commissies of personen die benoemd zijn door de Uniteitssynode of het Uniteitsbestuur;*
- f) de laatste statistische gegevens van de hele Uniteit;*
- g) de officiële rapporten van de Provinciale Besturen. Deze rapporten moeten zeer nauwkeurig de activiteiten en ontwikkelingen van de betreffende Provincie behandelen sinds de laatst gehouden Uniteitssynode en haar tegenwoordige toestand in het algemeen. Vooral moet in het kort melding worden gemaakt van: de veranderingen in aantal predikanten, gemeenten, doopleden en belijdende lidmaten; nauwkeurige opgave van de mate waarin in het eigen onderhoud wordt voorzien en de bron van eventueel van buitenaf ontvangen hulp; de steun gegeven aan het werk van de Uniteit als geheel; de pogingen om het Evangelie bekend te maken in de eigen Provincie en daarbuiten;*

- h) de voorstellen die vallen onder de bevoegdheid van de Uniteitssynode, in het Engels gedrukt, zonder commentaar of verklaring. Zij moeten de naam dragen van de persoon of personen van wie ze afkomstig zijn en de naam van de stemgerechtigde afgevaardigde die ze gedurende de Synode naar voren moet brengen;*
- i) een verklaring over het Unity Fund voor zover het Uniteitsbestuur deze kan afleggen.*

§ 274

Afgezien van deze papieren wordt er voor de Synode niets voor rekening van de Synode gedrukt.

§ 275

Alle andere memoranda en voorstellen worden door de voorzitter van het Uniteitsbestuur bewaard om op de Synode te worden behandeld.

§ 276

Voorstellen die moeten worden opgenomen bij de vaststelling van de agenda moeten uiterlijk vier maanden voor de datum die is vastgesteld voor de aanvang van de Synode in handen van de voorzitter van het Uniteitsbestuur zijn. Andere voorstellen die aan de orde zijn, worden aan de Synode overhandigd tijdens haar zitting.

§ 277

Voorstellen die een verandering in de constitutie van de Unitas Fratrum inhouden, moeten uiterlijk zes maanden voor het bijeenkomen van de Synode in handen zijn van de voorzitter van het Uniteitsbestuur en door hem/haar onmiddellijk worden toegezonden aan de Provinciale Besturen.

§ 278

Alle voorstellen moeten in het Engels zijn gesteld.

§ 279

Ieder lid van de Unitas Fratrum dat als kandidaat voor de verkiezing voor de Uniteitssynode in aanmerking komt, en iedere groep van zulke leden, heeft het recht memoranda en voorstellen in te dienen bij de Uniteitssynode ten aanzien van zaken die vallen onder de bevoegdheid van de Uniteitssynode. Afschriften daarvan moeten worden gezonden aan het betreffende Provinciaal Bestuur.

3.2.9 Procedure voor de Uniteitssynode

§ 280

Tweederde van het totaal aantal stemgerechtigde afgevaardigden voor de Synode is het quorum dat aanwezig moet zijn om de Synode in haar eerste zitting te kunnen constitueren.

§ 281

Afgezien van de eerste zitting is de meerderheid van de stemgerechtigde afgevaardigden die de Synode bijwonen het quorum dat nodig is voor het nemen van besluiten.

§ 282

De voorzitter van het Uniteitsbestuur opent de Synode met een openbare kerkdienst en leidt de verkiezing van het synodebestuur volgens het reglement van de laatste Synode.

§ 283

De Synode onderzoekt via een commissie de verklaring over verkiezing of benoeming van de afgevaardigden en beslist dienovereenkomstig aangaande de geldigheid van deze verkiezingen of benoemingen en stelt de agenda en het reglement van orde vast.

§ 284

Het Reglement van orde van de vorige Synode blijft van kracht voor zover het niet door de Synode is veranderd.

§ 285

Gedurende de zittingen van de Synode moeten voorstellen worden overhandigd aan het Bestuur.

§ 286

Besluiten aangaande een verandering in de constitutie van de Unitas Fratrum hebben een meerderheid van tweederde van de aanwezige stemgerechtigde afgevaardigden nodig; voor andere besluiten is een meerderheid van de aanwezige stemgerechtigde afgevaardigden nodig.

§ 287

Het Uniteitsbestuur benoemt uiterlijk zes maanden voor het bijeenkomen van de Synode een voorzitter en een synodaal secretaris . De voorzitter van het Uniteitsbestuur is niet verkiesbaar als synodevoorzitter. De voorzitter kan, maar hoeft geen afgevaardigde te zijn; de secretaris is geen afgevaardigde van de Synode.

§ 288

Het synodebestuur is verantwoordelijk voor de bekrachtiging en het bijeenbrengen van de notulen en voor de overhandiging aan de voorzitter van het Uniteitsbestuur om ze te ordenen en te bewaren.

§ 289

Na afloop van de Synode worden de notulen, officiële verslagen en andere officiële papieren van de Synode bewaard in het Uniteitsarchief.

§ 290

De datum van beëindiging van de Synode wordt door de Synode zelf vastgesteld.

3.3 Het Uniteitsdirectorium (Uniteits-Oudstenconferentie)

§ 300

Het Uniteitsdirectorium bestaat uit de Provinciale Besturen van de Uniteitsprovincies.

§ 301

Het Uniteitsdirectorium is erkend als een wettelijk lichaam met zetel in Herrnhut en is door de Unitas Fratrum aangewezen als beheerder van haar bezittingen en voor andere aangelegenheden (vgl. de wet van het Saksische ministerie voor eredienst en algemeen onderwijs, gedateerd 30 april 1895, en het certificaat van de Raad van Beroep in Bautzen van 30 oktober 1844).

§ 302

a) *De voorzitter die in naam van het Uniteitsdirectorium belast wordt met het afgeven van wettelijke verklaringen en in het bijzonder met het verstrekken van algemene en bijzondere volmachten in naam van de Unitas Fratrum en het Uniteitsdirectorium is lid van het Provinciaal Bestuur van de Europees-Continental Provincie en wordt gekozen door de Uniteitssynode.*

- b) *De voorzitter tekent in naam van het Uniteitsdirectorium, in ieder afzonderlijk geval daartoe gemachtigd door een bijzonder besluit van het Directorium.*
- c) *Indien het ambt van voorzitter vacant wordt gedurende een intersynodale periode, wordt daarin voorzien door verkiezing door het Uniteitsbestuur.*

3.4 Het Uniteitsbestuur (Unity Board)

§ 350

Het Uniteitsbestuur bestaat uit een lid van het Provinciaal Bestuur van elke Provincie die door een Synode geleid wordt. Dit lid wordt aangewezen door het Provinciaal Bestuur. De leidinggevenden van geassocieerde Provincies nemen deel aan de vergaderingen van het Uniteitsbestuur met het recht om te spreken zonder stemrecht.

§ 351

- a) *De voorzitter van het Uniteits Bestuur wordt gekozen uit de leden van dit Bestuur voor een ambtsperiode van twee jaar. Hij/zij kan deze functie maximaal twee periodes vervullen. Een vice-voorzitter moet ook worden gekozen en wel uit een andere regio. Deze zal de taken van de voorzitter overnemen indien de functie van voorzitter vacant wordt.*
- b) *De Unity Board Administrator (UBA) van de Unitas Fratrum zal als volgt benoemd worden:*
 - 1. *Hij dient deel uit te maken van of verbonden te zijn met een bestaand Provinciaal- of Zendingbestuur.*
 - 2. *Hij beschikt over een goede kennis van de wereldwijde Uniteit, heeft een elementaire theologische vorming of theologische ervaring alsook*
 - 2.1 *goede administratieve vaardigheden*
 - 2.2 *goede communicatieve vaardigheden*
 - 2.3 *zeer goede kennis van de Engelse taal in woord en geschrift en tenminste voldoende kennis van een andere taal die in de Broeder-Uniteit voorkomt*
 - 2.4 *computervaardigheden*
 - 2.5 *kennis op financieel gebied, en*
 - 2.6 *een beroepsopleiding*
 - 3. *De Unity Board Administrator dient door het Uniteitsbestuur benoemd te worden voor een ambtsperiode van bij voorkeur vijf jaren; herbenoeming is mogelijk.*
 - 4. *De Unity Board Administrator is verantwoordelijk aan het Uniteitsbestuur in de persoon van zijn voorzitter.*

5. *De kerntaken van de Unity Board Administrator zijn:*
 - *voorbereiden, realiseren en monitoren van verkiezingen binnen de wereldwijde Uniteit (bijv. die van de voorzitter of vice-voorzitter van het Uniteitsbestuur)*
 - *voorbereiden van de vergaderingen van het Uniteitsbestuur resp. van de Uniteitssynode samen met de voorzitter van het Uniteitsbestuur, en tijdens deze vergaderingen optreden als secretaris*
 - *voorbereiden van andere vergaderingen of conferenties binnen de Uniteit*
 - *monitoren van de uitvoering van besluiten van de Uniteitssynode of van het Uniteitsbestuur, inclusief de vergadering van commissies*
 - *het opmaken en publiceren van de Unity Newsletter en van andere informatiebronnen binnen de Uniteit*
 - *assisteren bij financiële zaken van de Uniteit (bijv. monitoren van betalingen van de Provincies voor Uniteitsprojecten en Uniteitswerken)*
 - *monitoren van de Financiën van het Uniteitszendings- en ontwikkelingsfonds in samenwerking met de Moravian Church Foundation (Stichting der Evangelische Broeder-Uniteit) en het Uniteitsbestuur met betrekking tot het handhaven van de criteria voor dit Fonds (vgl. § 874 COUF)*
 - *vertegenwoordiging van de Uniteit, wanneer het Uniteitsbestuur of zijn voorzitter het noodzakelijk acht*
 - *organiseren en onderhouden van het archief van alle documenten van de Uniteitssynode en het Uniteitsbestuur inclusief de Kerkorde van de Uniteit.*
 - *optreden als verbindingspersoon tussen Provincies*
 - *optreden als samenroeper van het Bestuur voor Zending en Ontwikkeling*
 - *behatigen van andere taken die hem door het Uniteitsbestuur toegewezen worden*
6. *De Unity Board Administrator wordt gefinancierd door het Unity Fund en de Moravian Church Foundation; zijn/haar salaris , kantoor- en reiskosten zijn onderdeel van de Uniteits-begroting.*
7. *De Unity Board administrator heeft spreekrecht op de Uniteitssynode.*

§ 352

Zo nodig zal het Uniteitsbestuur zijn stemmingen langs digitale weg of op een andere veilige en efficiënte manier doorvoeren. De afgegeven stem zal in ieder geval de mening van het Provinciaal Bestuur weergeven dat het lid vertegenwoordigt. Na een periode van één maand vanaf het tijdstip van de mededeling, is de voorzitter bevoegd om de stemmen te tellen en het resultaat bekend te maken. De antwoorden van negen leden zijn vereist voordat een schriftelijke stemming als afgerond kan gelden. Een quorum van de stemgerechtigde personen is nodig om een digitale stemming als bonafide en afgerond te beschouwen.

Alternatief kan ook een buitengewone virtuele vergadering van het Uniteitsbestuur samengeroepen worden om het proces van stemming mogelijk te maken. De actuele regels De geldende quorumbepalingen worden voor deze virtuele vergadering strikt toegepast. Voor de vergadering wordt twee weken voor de vergaderdatum uitgenodigd.

§ 353

- a) Er dient een uitvoerend orgaan gevormd te worden, dat bestaat uit de voorzitter en de vice-voorzitter van het Uniteitsbestuur en uit afgevaardigden uit elk van vier Uniteitsregio's, die niet vertegenwoordigd worden door de voorzitter en de vice-voorzitter. De leden van het Uniteitsbestuur dienen de vertegenwoordigers van deze regio's te kiezen. Om vrijkomende zetels te kunnen bezetten, dient het Uniteitsbestuur een vertegenwoordiger uit elk van de vier regio's te kiezen.*
- b) Het Uitvoerend Comité behartigt de zaken die het zijn toegewezen door het Uniteitsbestuur. Het Comité dient verslag uit te brengen aan het Uniteitsbestuur over haar werkzaamheden.*
- c) Het Uitvoerend Comité doet haar zaken per correspondentie. Daarnaast heeft het Comité het recht om een keer samen te komen in de jaren waarin geen vergadering van het Uniteitsbestuur of van de Uniteitssynode plaats vindt. Het Unity Fund draagt de kosten van deze vergaderingen.*

§ 354

De werkzaamheden en verantwoordelijkheden van het Uniteitsbestuur omvatten het volgende:

- a) de ontwikkeling van de Uniteit in alle werelddelen in stand te houden en te bevorderen;*
- b) de verbinding van de verschillende Provincies als takken van een internationale kerk te doen groeien;*
- c) namens de Unitas Fratrum op te treden gedurende intersynodale periodes in alle zaken die behoren tot de taak van de Uniteitssynode;*
- d) alle taken, opgedragen aan de Uniteitssynode, ten uitvoer te brengen;*

- e) *het faciliteren van een uitwisseling van meningen in alle gevallen van een afwijking van de beginselen en regels van de Kerkorde van de Unitas Fratrum, teneinde deze afwijkingen te corrigeren;*
- f) *beslissingen te nemen inzake vragen die worden voorgelegd door de Uniteitssynode, de regionale conferenties, de Provinciale Besturen en de Moravian Church Foundation;*
- g) *indien noodzakelijk uitzonderingen op de beslissingen van de Uniteitssynode goed te keuren, zulks op verzoek van een van de Provinciale Besturen;*
- h) *periodiek verslag uit te brengen over Uniteitsaangelegenheden aan de Uniteitsprovincies;*
- i) *de Uniteitssynode bijeen te roepen en plaats en datum daarvan vast te stellen;*
- j) *de fondsen en eigendommen van de Unitas Fratrum te beheren en de administratie daarover te voeren;*
- k) *een jaarlijks rapport op te stellen inzake de inkomsten en uitgaven van het Unity Fund en dit aan alle Uniteitsprovincies te doen toekomen;*
- l) *alle officiële documenten, verslagen en publicaties van de Unitas Fratrum aan het Uniteitsarchief te doen toekomen;*
- m) *als instantie van beroep op te treden in alle zaken die tot zijn werkterrein behoren;*
- n) *op te treden als het lichaam dat beslissingen neemt voor de Unitas Fratrum gedurende de intersynodale periodes.*

§ 355

Het Uniteitsbestuur is verantwoording schuldig aan de Uniteitssynode. Het moet voor iedere samenkomst van de Synode een schriftelijk verslag samenstellen.

§ 356

Het Uniteitsbestuur heeft het recht driemaal gedurende een intersynodale periode bijeen te komen, waarbij een van deze vergaderingen direct na de Uniteitssynode gehouden wordt. De kosten daarvan zullen worden gedragen door de Moravian Church Foundation. Een meerderheid van de leden van het Uniteitsbestuur vormt het quorum. Adviserende leden kunnen worden uitgenodigd. De plaats van samenkomst kan door stemming door een meerderheid van het Uniteitsbestuur vastgesteld worden. Daarnaast kan een vergadering van het Uniteitsbestuur worden bijeengeroepen in urgente gevallen, wanneer de meerderheid van de leden daarom vraagt. De kosten van een urgente vergadering zullen worden betaald uit het inkomen van het Unity Fund.

3.5 De Provincies

3.5.1 De Constitutie van de Provinciale Synodes

§ 400

Het hoogste constitutionele lichaam dat een Provincie vertegenwoordigt, is haar Synode (Provinciale Synode). Provincies die geen Synode hebben, hebben het recht een kerkenconferentie te hebben of andere vertegenwoordigende lichamen die op soortgelijke wijze zijn samengesteld (§ 208).

§ 401

De Provinciale Synode bestaat uit ambtshalve leden en leden die gekozen zijn om gemeenten of districten van de Provincie te vertegenwoordigen (§ 1402).

§ 402

Bijzonderheden betreffende de leden (ambtshalve en gekozen), het tijdstip van samenkomst en het Reglement van orde worden door iedere Provinciale Synode voor haar eigen Provincie vastgesteld (§§ 1413-1415).

§ 403

Bij de vertegenwoordiging van de belangen van hun kiezers of hun ambt mogen de leden van de Synode niet de belangen van de Provincie en de Uniteit als geheel uit het oog verliezen. Leden van de Synode stemmen volgens hun eigen overtuiging en zijn niet gebonden aan instructies die hun kiezers van te voren hebben gegeven.

3.5.1.1 De Provinciale Synode van de Europees-Continente Broeder-Uniteit

§ 1400

- 1 De Synode is de rechtstreekse vertegenwoordiging van de Broeder-Uniteit. Ieder met de dienst in de Broeder-Uniteit belast ambt ontvangt van haar direct of indirect zijn rechten en plichten; aan haar zijn de medewerkers van de Broeder-Uniteit direct of indirect verantwoording schuldig.
- 2 De Synode verricht haar beraadslagingen in verantwoordelijkheid voor de Heer. Het is daarin haar wil, dat de Gemeente in elk opzicht opgebouwd wordt en naar Hem toegroeit, die het Hoofd is, Christus. Voor Hem legt zij verantwoording af over het leven en werken in de Gemeente en door te

vragen naar zijn wil neemt zij aangaande de geestelijke en praktische vragen van het gemeentelven besluiten. Haar beraadslagingen dienen in een geest van broederlijke liefde en openheid te geschieden.

- 3 De zittingen van de Synode hebben de innerlijke deelname van de gemeenten nodig; zij begeleiden de beraadslagingen met hun gebed.

§ 1401

De Synode bepaalt zelf de grondslagen volgens welke zij zich constitueert, samenstelt en beraadt (§ 207).

3.5.1.2 De Samenstelling van de Synode

§ 1402

- 1 De Synode wordt gevormd door gekozen, ambtshalve en door het Provinciaal Bestuur beroepen leden (§ 401).
- 2 Alle leden van de Synode moeten gedoopte christenen zijn en lid van de Europees-Continental Broeder-Uniteit respectievelijk een van haar gemeenschapsvormen (§ 1002.1).
- 3 De absolute meerderheid van de stemgerechtigde leden moet bestaan uit gekozen vertegenwoordigers, overeenkomstig § 1403 Nr. 1 a-c
- 4 Elk land van de Europees-Continental Provincie moet met tenminste twee stemgerechtigde leden op de Synode vertegenwoordigd zijn, tenzij er gegronde redenen zijn, dat dit niet mogelijk is. Als dit niet het geval is, benoemt het Provinciaal Bestuur een aanvullend lid uit dit land.
- 5 Ieder stemgerechtigd lid heeft slechts één stem.

§ 1403

Synodeleden met stemrecht zijn:

- 1 door verkiezing:
 - a) de vertegenwoordigers van de gemeenten (§§1406. 1407,1-3, zie bijlage 1 bij de Kerkorde)
 - b) de vertegenwoordigers van de diasporagroepen in Nederland, die georganiseerd zijn in de Raad voor Diaspora, en waarvan de leden het volle lidmaatschap in de Broeder-Uniteit hebben.(§1407,5, zie bijlage 4 bij de Kerkorde)
 - c) de vertegenwoordigers van de Broedergemeente in Zwitserland (§ 1407,4, zie bijlage 3 bij de Kerkorde)
 - d) de vertegenwoordigers van de gemeentedienaren (§ 1410)

- 2 ambtshalve:
 - a) de leden van het Provinciaal Bestuur
 - b) de voorzitter of een ander lid van de Financiële Commissie, dat volgens §1425, 13 gekozen is
 - c) een vertegenwoordiger van de Brødreminighedens Danske Mission
 - d) een vertegenwoordiger van de Föreningen Evangeliska Brödrakyrkans Vänner
 - e) een vertegenwoordiger van de Herrnhuter Missionshilfe e.V
 - f) een vertegenwoordiger van de Herrnhuter Mission Schweiz
 - g) een vertegenwoordiger van het Zeister Zendingengenootschap
- 3 vanwege beroeping door het Provinciaal Bestuur opgrond van een voorstel door de betrokken groep:
 - a) vertegenwoordigers van de Sociëteiten, Diasporagemeenschappen en andere gemeenschapsvormen (§§ 1002,1g en i en 1472,4)
 - b) één vertegenwoordiger van de jeugd uit ieder land van de Europees-Continental Broeder-Uniteit
 - c) een jeugdconsulent uit Nederland en een jeugdconsulent uit het Duitse taalgebied
 - d) een vertegenwoordiger van de theologische opleiding
 - e) twee vertegenwoordigers van de diaconale instellingen (§ 1618, 1.2)
 - f) twee vertegenwoordigers van de scholen en internaten (§ 1631,1 zin 2)
 - g) een vertegenwoordiger van de bedrijven (§ 1483)

§ 1404

Synodeleden zonder stemrecht zijn:

- 1 De bisschoppen van de Broeder-Uniteit, die binnen het gebied van de Europees-Continental Uniteitsprovincie wonen, voor zover zij niet door verkiezing, ambt of beroeping stemrecht bezitten (§ 687).
- 2 Een vertegenwoordiger/-ster van de Britse Uniteitsprovincie.
- 3 Twee vertegenwoordigers/-sters van de Tsjechische Zendingprovincie.

§ 1405

- 1 Synode en Provinciaal Bestuur kunnen deskundigen als gasten voor een gehele synodezitting of voor afzonderlijke vergaderingen aantrekken.
- 2 Het Provinciaal Bestuur kan vertegenwoordigers van andere Provincies, afzonderlijke werkterreinen van de Broeder-Uniteit en van andere Kerken als gasten voor een synodezitting uitnodigen.

3.5.1.3 Verkiezing van de leden van de Synode

§ 1406

- 1 De gemeenten, aan wie de Synode dit recht heeft toegekend hebben het recht om synodeleden te kiezen (§§ 1403, 1a. 1417,5).
- 2 Bijlage 1 bij de Kerkorde is de officiële lijst van de kiesgerechtigde gemeenten. Deze lijst moet bij iedere verandering opnieuw opgesteld worden.
- 3 De verkiezing van synodeleden mag alleen in de gemeenten plaatsvinden, die hun Uniteitsbijdrage over het afgelopen kalenderjaar betaald hebben (§ 1488,6).

§ 1407

- 1 Het aantal afgevaardigden naar de Synode dat een gemeente mag kiezen is afhankelijk van het ledental van de gemeente:

t/m 200 leden: 1 afgevaardigde

t/m 400 leden: 2 afgevaardigde

t/m 600 leden: 3 afgevaardigde

boven 600 leden: 4 afgevaardigde

Als de Synode geen andere beslissing neemt, komt het geldige aantal leden van een gemeente overeen met het aantal kiesgerechtigde leden. (§§ 1408,2 en 3. 1004,3. 1482). Als teldatum geldt 31 december van het jaar dat voorafgaat aan de verkiezingen voor de Synode.

- 2 Indien in een gemeente met twee of meer vertegenwoordigers in de Synode meer dan een derde van de kiesgerechtigden buiten de lokale gemeente woont, moet met een aparte kandidaatstelling een synodelid uit deze groep worden gekozen, tenzij er gegronde redenen zijn dit niet te doen.
- 3 Gemeenten in opbouw (§ 470) kiezen elk één lid.

De Broedergemeente in Zwitserland kiest in analoge navolging van lid 1 afgevaardigden voor de Synode overeenkomstig het aantal leden (zie bijlage 3 bij de Kerkorde).

De diasporagroepen in Nederland kiezen in analoge navolging van lid 1 afgevaardigden voor de Synode overeenkomstig het aantal leden (zie bijlage 4 bij de Kerkorde).

§ 1408

- 1 Het kiesrecht is gelijk en algemeen. De verkiezing is geheim en wordt volgens de regels van het kiesreglement gehouden. Het kiesreglement wordt door het Provinciaal Bestuur opgesteld en door de Synode bekrachtigd.

- 2 Kiesgerechtigd zijn alle leden van de Broeder-Uniteit, die de leeftijd van 16 jaar hebben bereikt, in het ledenregister staan ingeschreven (§§ 1003-1004) en in geval van meerderjarigheid aan hun betalingsverplichting (§ 1482) hebben voldaan. Zij mogen slechts in de gemeente kiezen waar ze in het ledenregister zijn opgenomen (§§ 205.1007).
- 3 Niet kiesgerechtigd en niet verkiesbaar is (§ 1454,5):
 1. aan wie de kerkelijke rechten ontnomen zijn,
 2. aan wie de burgerlijke rechten ontnomen zijn,
 3. wie in het voorafgaande jaar geen kerkelijke bijdrage betaald heeft (§ 1482).
 4. Niet verkiesbaar is degene die overeenkomstig § 1457,4 het passieve kiesrecht ontzegd is.

§ 1409

Verkiesbaar zijn alle leden van de Broeder-Uniteit die de leeftijd van 18 jaar hebben bereikt, twee jaar lid zijn van de Broeder-Uniteit en de volle rechten en plichten als bevestigde leden hebben aanvaard (§ 1004,2-3). Over uitzonderingen beslist het Provinciaal Bestuur.

§ 1410

De gemeentediënen en hun medeberoepene huwelijkspartner, die met een dienstverband van minstens 20% in de verkondigingsdienst van de Broeder-Uniteit staan en lid zijn van de Broeder-Uniteit of van een van hun sociëteiten, kiezen uit hun midden drie vertegenwoordigers in de synode, onder hen een medeberoepen huwelijkspartner (§1403, Nr. 1d; kiesregl. §§ 17-22). Niet kiesgerechtigd en niet verkiesbaar zijn de gemeentediënen die tot het Provinciaal Bestuur behoren.

§ 1411

- 1 De opdracht van een gekozen of beroepen lid van de Synode geldt voor de duur van een Synodeperiode (§ 1413,1). Hij eindigt zodra de nieuwe Synode zich geconstitueerd heeft.
- 2 Indien een gekozen lid van de Synode aan de gehele zitting of een groter deel daarvan niet kan deelnemen, dan beroept het Provinciaal Bestuur voor de duur van de afwezigheid een stemgerechtigde vertegenwoordiger. Hij dient uit de andere synodekandidaten van de betreffende gemeente of de gemeentediënen (§ 1410) bij de laatste verkiezing naar de volgorde van het aantal uitgebrachte stemmen beroepen te worden tenzij er gegronde redenen zijn om dit niet te doen. Indien er in een gemeente geen andere synodekandidaten zijn, stelt de Oudstenraad een geschikte vertegenwoordiger ter beroeping voor. Bij beroepen leden van de Synode geldt dit evenzo.

- 3 Is een gekozen lid van de Synode op den duur verhinderd zijn opdracht te vervullen, of verhuist hij naar een plaats buiten zijn gemeente of haar gebied, dan vervalt zijn kiesopdracht. In twijfelgevallen beslist het synodebestuur, dat ook de vervangende verkiezing regelt of op verzoek van de Oudstenraad instemt met een vervangende beroeping overeenkomstig de in punt 2 genoemde procedure.
- 4 Vertegenwoordigers van gemeentedienaren overeenkomstig § 1410 geven hun mandaat op, wanneer zij hun werkzaamheid in de verkondigingsdienst van de Broedergemeente beëindigen of ambtshalve lid van de synode worden. Het synodebestuur regelt een vervangende verkiezing.

§ 1412

- 1 De Synodeleden verplichten zich na hun verkiezing of beroeping door ondertekening van een document, hun plichten als leden van de Synode in trouw aan het woord van God en overeenkomstig de grondregels van de Broeder-Uniteit te zullen vervullen (kiesreglement § 12)
- 2 Deze verplichting is de voorwaarde voor de geldigheid van de verkiezing.
- 3 De gekozen Synodeleden krijgen een verkiezingslegitimatie (kiesreglement § 13).

3.5.1.4 De Zittingen van de Synode

§ 1413

- 1 De Synode wordt voor de duur van zes jaar gekozen en komt in de regel iedere twee jaar voor een gewone zitting bijeen.
- 2 Tijd en plaats voor het bijeenkomen van de Synode bepaalt het Provinciaal Bestuur na ruggespraak met het synodebestuur (§ 1439, 17). De vergaderingen van de Synode worden fysiek op een vergaderlocatie gehouden. Zij kunnen ook als videoconferentie worden gehouden als er bijzondere omstandigheden zijn of als de Synode met een dergelijke vergadervorm heeft ingestemd.
- 3 Buitengewone zittingen kunnen ten allen tijde door het Provinciaal Bestuur bijeengeroepen worden. Dit moet gebeuren, wanneer de meerderheid van de stemgerechtigde leden van de Synode, de Financiële Commissie (§ 1427,2) of een derde van de oudstenraden dit wensen.
- 4 Voor buitengewone zittingen gelden dezelfde bepalingen als voor normale zittingen, tenzij de Synode aan het begin van een dergelijke zitting anders besluit.
- 5 De plenaire vergaderingen van de Synode zijn voor de leden van de Broeder-Uniteit (§ 1004,3) openbaar. De Synode kan door een bijzonder besluit de openbaarheid vergroten, verkleinen of uitsluiten.

§ 1414

- 1 De Synode geeft zichzelf een Reglement van orde.
- 2 De Synode besluit over de orde van beraadslaging.

§ 1415

De Synode kiest op iedere zitting een bestuur. Het bestuur handelt na sluiting van de zitting de opgedragen zaken af en bereidt samen met het Provinciaal Bestuur de volgende zitting voor. Verdere zaken worden door het Reglement van orde bepaald.

3.5.2 Werkterrein van de Provinciale Synodes

§ 404

De Provinciale Synodes hebben de volgende rechten en plichten binnen de grenzen van hun eigen Provincies:

- a) *het ten uitvoer brengen van de beginselen van de Unitas Fratrum, zoals die zijn vastgelegd door de Uniteitssynode met betrekking tot constitutie, leer, eredienst en gemeenteleven (§ 253); §§ 1416-1417*
- b) *het opstellen van regels betreffend constitutie, eredienst en gemeen-televen voor de eigen Provincie (§ 1417,1);*
- c) *het toezicht houden op de zaken van de Provincie die in haar naam door het Provinciaal Bestuur beheerd worden (§ 1417,12);*
- d) *het kiezen van de beheersorganen van de Provincie (§ 1417,8);*
- e) *het kopen of verkopen van bezittingen die eigendom zijn van de Provincie en het vaststellen van de wijze van wettelijk beheer (§ 1417, 11);*
- f) *het kiezen van bisschoppen of de uitschrijving van hun verkiezing in de Provincie volgens de regels die zijn vastgelegd in de constitutie en het opdracht geven voor hun inzegening (§§ 689. 1417,6);*
- g) *het kiezen van afgevaardigden voor de Uniteitssynode (§ 1417,7);*
- h) *het vaststellen van de provinciale ondernemingen en werkterreinen, zoals opvoeding, inwendige zending, diasporawerk, uitbreiding van het kerkelijk werk en evangelisatie. De Synode besluit aangaande het ter hand nemen van nieuwe werkterreinen en het stopzetten van bestaand werk, evenals het vormen van nieuwe gemeenten of het beëindigen van bestaande gemeenten (§ 1417,3 en 5);*
- i) *het bevorderen van het zendingswerk van de Unitas Fratrum, voornamelijk in die gebieden, die door de Uniteitssynode aan de Provincie zijn toevertrouwd (§ 1417,9);*
- j) *als definitieve instantie van beroep op te treden voor afzonderlijke leden, gemeenten, instellingen en besturen van de eigen Provincie en van Provincies die met haar verbonden zijn (§ 1417,18).*

3.5.2.1 Het werkterrein van de Synode van de Europees-Continentale Broeder-Uniteit

§ 1416

- 1 Bij de uitoefening van haar rechten en plichten is de synode aan de haar door de verordeningen van kerk en overheid gestelde grenzen gebonden (§ 665).
- 2 Verder dient zij de bijzondere rechten van de Unitas Fratrum, van haar afzonderlijke gemeenten en verbanden te achten en daarmee rekening te houden.

§ 1417

De Synode heeft in het bijzonder de volgende rechten en plichten:

1. Zij heeft de wetgevende macht over de kerkelijke instellingen en over de regels de eredienst betreffende, zowel van het geheel alsook van de gemeenten en stelt de Kerkorde vast alsook eventueel een statuut van de Broeder-Uniteit (§§ 1476. 1477. 1640,4).
2. Zij waakt over de uitvoering en verwerkelijking van de door de Uniteitssynode vastgestelde algemene grondbeginselen binnen de Broeder-Uniteit (§§ 214. 215).
3. Zij bepaalt de werkterreinen van de Broeder-Uniteit.
4. Zij waakt over het kerkelijk leven van de afzonderlijke gemeenten.
5. Zij verleent aan de gemeenten in opbouw hun kerkelijke rechten, bepaalt hun plichten en besluit over de opheffing van bestaande gemeenten (§§ 1406,1. 1450,1).
6. Zij kiest de bisschoppen voor de Broeder-Uniteit of stelt hun verkiezing aan de Uniteitssynode voor (§§ 404v. 689. 1419,4).
7. Zij kiest de afgevaardigden van de Broeder-Uniteit naar de Uniteitssynode (§§ 265b-c. 1250,1).
8. Zij kiest het Provinciaal Bestuur en draagt aan het Provinciaal Bestuur het beheer en de vertegenwoordiging van de Broeder-Uniteit op (§§ 1435-1437).
9. Zij kan voor het missionaire werk een bestuur kiezen en taken toewijzen (§ 1701).
10. Zij kiest een Financiële Commissie voor de medewerking bij het vermogensbeheer (§§ 1422-1423).
11. Zij heeft het recht van vrije beschikking over het vermogen van de Broeder-Uniteit en belast het daarvoor verantwoordelijke orgaan met de uitvoering van haar besluiten (§§ 1440. 1480. 1484).
12. Zij heeft het toezicht op de werken, ondernemingen en deelnemingen, ook voorzover zij door de afzonderlijke gemeenten gedreven of onderhouden worden (§§ 1483. 1485,2-3).

13. Zij stelt richtlijnen vast voor de hoogte van de Uniteitsbijdrage van de afzonderlijke gemeenten, rekening houdend met hun draagkracht (§ 1488,6).
14. Zij bepaalt de wijze van heffing van de bijdragen voor elke regio (§1482).
15. Zij controleert de verslagen van het Provinciaal Bestuur, van de Financiële Commissie en van de andere intersynodale commissies en besluit over de decharge (§§ 1417,22-24. 1425,5. 1426. 1439,18. 1633).
16. Zij controleert de verslagen over de diaconale en missionaire diensten. Zij besluit over de decharge van de voor dit werk ingestelde organen, voorzover dit volgens hun statuten nodig is (§ 1618, 5).
17. Zij geeft haar toestemming aan de grondtrekken van de richtlijnen over taken, aanstelling, betaling, ontslag en pensioen van de gemeentedienaren (§ 1677).
18. Zij handelt de bij haar ingediende bezwaarschriften af (§§ 601. 1460,14). Voor beroepingen in bijzondere gevallen kiest zij een Intersynodale Commissie van Beroep (§ 1550)
19. Zij neemt een besluit over de bij haar ingediende voorstellen (§ 1418).
20. Zij kan buiten haar zittingen over vragen beslissen, die het Provinciaal Bestuur samen met het synodebestuur door middel van schriftelijke navraag aan de stemgerechtigde leden van de Synode voorlegt.
21. Zij belast het Provinciaal Bestuur met de uitvoering van haar besluiten.
22. Zij stelt naar behoefte intersynodale commissies in en geeft deze hun taak.
23. Zij kiest een intersynodale Theologische Commissie.
24. Zij kiest op haar eerste vergadering een Intersynodale Voordrachtscommissie.

3.5.2.2 Onderwerpen van overleg van de Synode

§ 1418

- 1 Leden, gemeenten, sociëteiten, werken, instellingen, takken van dienst en organen van de Broeder-Uniteit kunnen voorstellen en verzoekschriften aan de Synode voorleggen. De Synode moet ze behandelen, voorzover ze ondertekend zijn, onder de bevoegdheid van de Synode vallen en uiterlijk zes weken voor het begin van de Synodevergadering bij het Provinciaal Bestuur zijn ingediend (§ 1417,19).
- 2 De voorstellen worden aan de synodeleden en de gemeenten tijdig voor het begin van de vergadering bekendgemaakt.
- 3 Voorstellen, die binnen het ambtsgebied van de Uniteitssynode behoren, dienen aan de voorafgaande Synode van de Broeder-Uniteit of direct aan de Uniteitssynode zelf gericht te worden (§§ 279. 1477).

§ 1419

- 1 De besluiten, die de Synode in het kader van haar rechten neemt, zijn voor de Broeder-Uniteit en haar leden bindend (§ 1401,1).
- 2 De Synode besluit met eenvoudige meerderheid van de aanwezige stemgerechtigde leden, voor zover niet anders besloten is.
- 3 Voor besluiten die een wijziging van de Kerkorde ten gevolg hebben, is een tweederde meerderheid van de aanwezige stemgerechtigde leden nodig. Hetzelfde geldt voor het statuut (§ 1477).
- 4 Voor de verkiezing van een bisschop m/v is een tweederde meerderheid van de aanwezige stemgerechtigde leden vereist (§§ 689. 1417,6).

§ 1420

- 1 De Synode notuleert de beraadslagingen; in het bijzonder worden de besluiten woordelijk genotuleerd; wanneer het om veranderingen van de Kerkorde gaat, moet ook de stemverhouding vermeld worden.
- 2 De besluiten van de Synode worden in de "Besluiten en Verklaringen van de Synode" samengevat en na uitgave door het Provinciaal Bestuur treden zij in werking, indien de Synode niet uitdrukkelijk anders besluit (§ 1439,17).
- 3 Het Provinciaal Bestuur is gemachtigd, voorafgaande aan de publicatie van de "Besluiten en Verklaringen", correcties van drukfouten, vertaalfouten en overduidelijke onjuistheden in de besluiten van deze Synode en in de Kerkorde met toestemming van het Synodebestuur van deze Synodezitting uit te voeren. De op deze manier gedane correcties in der Kerkorde moeten samen met de besluiten van deze Synode in "Besluiten en Verklaringen" worden gepubliceerd.

§ 1421

De kosten van de Synode worden door de begroting van de Broeder-Uniteit gedragen. Het Provinciaal Bestuur zorgt voor de rekening van de Synode.

3.5.2.3 De intersynodale Financiële Commissie**§ 1422**

- 1 Met het oog op de financiën en het vermogen van de Broeder-Uniteit benoemt de Synode een intersynodale Financiële Commissie.
- 2 De Financiële Commissie adviseert, begeleidt en houdt toezicht op het Provinciaal Bestuur in financieel en economisch opzicht. Het Provinciaal Bestuur is verplicht om de Financiële Commissie voor belangrijke economische en financiële beslissingen te raadplegen (§§ 1439,13).

- 3 Op grond van het verslag van de Financiële Commissie kan de Synode het Provinciaal Bestuur decharge verlenen, zonder zelf alle bijzonderheden ter kennis te moeten nemen (§§ 1480-1485).

§ 1423

- 1 De Synode kiest op haar eerste zitting de Financiële Commissie, die uit minstens zeven leden bestaat. De Synode dient minstens drie leden uit haar midden te kiezen, waarvan telkens één lid uit Duitsland en één lid uit Nederland dient te komen. Bovendien kiest de Synode een vertegenwoordiger van de gemeentedienaren alsook minstens drie andere vakkundige personen onder inachtneming van het taakgebied van de Financiële Commissie.
Met uitzondering van de vertegenwoordiger van de gemeentedienaren dienen de leden van de intersynodale Financiële Commissie noch een dienstverband met de Broeder-Uniteit of de Herrnhuter Missionshilfe te hebben noch bestuursleden van HMM te zijn. Verkiesbaar zijn alle personen die het passieve kiesrecht voor de Synode volgens § 1409 hebben.
- 2 Bovendien moeten er twee plaatsvervangers uit het midden van de Synode worden gekozen, waarvan telkens één uit Duitsland resp. uit Nederland, en één plaatsvervanger uit de groep van gemeentedienaren dient te komen. Bij blijvende verhindering van de formele leden worden de plaatsvervangers door het Provinciaal Bestuur beroepen na overleg met de Financiële Commissie. Daarbij moet de in punt 1 voorgeschreven samenstelling gehandhaafd blijven.
- 3 Indien er geen overeenstemmende plaatsvervangers meer voorhanden zijn, heeft de Financiële Commissie het recht, zichzelf door coöptatie tot de volgende zitting van de Synode voltallig te maken.

§ 1424

- 1 De Financiële Commissie kiest een voorzitter en een vice-voorzitter. Deze zijn tevens rapporteur en plaatsvervangend rapporteur. Indien de Financiële Commissie niet anders besluit is het Reglement van orde van de Synode van overeenkomstige toepassing (§ 1414).
- 2 De voorzitter roept de Financiële Commissie bijeen en maakt de agenda bekend (§§ 1427,1. 1439,20). Op voorstel van een eenvoudige meerderheid van de leden van de Financiële Commissie moet de voorzitter de Financiële Commissie bijeenroepen.
- 3 Aan de zittingen van de Financiële Commissie nemen de leden van het Provinciaal Bestuur deel, tenzij de Financiële Commissie anders besluit. De leden van het Provinciaal Bestuur hebben geen stemrecht.
- 4 Alle deelnemers aan de zittingen van de Financiële Commissie zijn tot geheimhouding verplicht.

§ 1425

De Financiële Commissie heeft in het bijzonder de volgende rechten en plichten:

1. Zij doet aan de Intersynodale Voordrachtscommissie voorstellen voor de verkiezing van die leden van het Provinciaal Bestuur, die hoofdzakelijk voor de financieel-economische belangen (in het bijzonder bedrijven, financiën, vermogen, juridische aangelegenheden en personeel) verantwoordelijk zijn.
2. Zij heeft het recht, op voorstel van meer dan de helft van alle leden van de Financiële Commissie (absolute meerderheid) om van het Provinciaal Bestuur te eisen de Synode bijeen te roepen (§ 1413,3).
3. Verzaakt of verwaarloost een lid van het Provinciaal Bestuur in financiële of economische zaken hardnekkig zijn plicht of dreigt er economische schade voor de Broeder-Uniteit, dan kan de Financiële Commissie, na het horen van de betrokkenen, leden van het Provinciaal Bestuur, totdat er een beslissing is van de Synode, van hun dienst schorsen en indien nodig waarnemende leden van het Provinciaal Bestuur voor deze periode inzetten. Lidmaatschap en stemrecht van geschorste leden van het Provinciaal Bestuur in de Synode blijven behouden. Waarnemende leden van het Provinciaal Bestuur zijn geen leden van de Synode, maar kunnen door deze worden gehoord. De beslissingen over schorsing en het inzetten van waarnemende leden van het Provinciaal Bestuur hebben een tweederde-meerderheid van alle leden van de Financiële Commissie nodig. In dit geval moet de Synode onmiddellijk, op grond van het bijeenroepen overeenkomstig nr. 2, uiterlijk binnen 6 maanden bij elkaar komen.

Zij controleert jaarlijks de begroting, de jaarrekening en de stand van het vermogen (jaarmalans) met inbegrip van een geconsolideerde jaarmalans en kostenberekening, die het Provinciaal Bestuur haar voorlegt (§ 1439,14).

Zij kan besluiten tot het benoemen van een externe accountant.

5. Zonodig maakt zij op grond van de controle aanmerkingen en geeft adviezen. Zij heeft het recht, verdere controles door derden te eisen en verslag te krijgen over het werk van de interne controle.
6. Zij neemt besluiten over de begroting, de jaarrekening, het batig resp. nadelig saldo, de stand van het vermogen en de geconsolideerde jaarmalans (§§ 1439,14. 1494). Deze besluiten moeten steeds bevatten, of de Financiële Commissie aan de synode de decharge van het Provinciaal Bestuur voorstelt.
7. Zij dient bij de Synode het voorstel tot decharge van het Provinciaal Bestuur in (§ 1417,15).

8. Zij kan van het Provinciaal Bestuur alle inlichtingen, die voor de vervulling van haar taak nodig zijn, met inbegrip van de benodigde bewijsstukken, verlangen.
9. Zij kan richtlijnen voor bepaalde rechtshandelingen opstellen.
10. Het door het Provinciaal Bestuur aangenomen beheersreglement vereist de goedkeuring van de Financiële Commissie.
11. Het reglement van orde van het Provinciaal Bestuur vereist binnen de grenzen van § 1422,1 en 2 de goedkeuring van de Financiële Commissie.
12. Zij brengt aan de Provinciaal Bestuur schriftelijk verslag uit van iedere vergadering.
13. Zij kiest van haar leden, die niet sowieso al lid zijn van de Synode, een vertegenwoordiger voor de Synode, als de voorzitter van de Financiële Commissie al lid van de Synode is (§ 1403,2b) of vanwege andere belangrijke redenen niet kan deelnemen aan de Synode.
14. Zij controleert de begrotingen en jaarrekeningen van de "Herrnhuter Missionshilfe e.V." en dient eventueel bij haar ledenvergadering het voorstel tot decharge van het bestuur in.

§ 1426

- 1 De Financiële Commissie is verantwoording schuldig aan de Synode en brengt op iedere zitting schriftelijk verslag uit (§ 1417,15).
- 2 De Financiële Commissie behoeft op iedere zitting van de Synode decharge. Haar taak eindigt aan het slot van de synodezitting waarop de nieuwe verkiezing plaats vindt (§§ 1417,15. 1423,1).

3.5.2.4 De Theologische Commissie

§ 1428

1. Voor een diepgaande beraadslaging over theologische vraagstukken zet de Synode een Theologische Commissie als intersynodale commissie in. Deze bestaat uit zes tot acht gekozen leden en drie leden die ambtshalve zitting hebben in de commissie. Daarbij is op een adequate vertegenwoordiging van Synodeleden te letten.
2. De Synode kiest op de eerste zitting van een Synodeperiode 6 tot 8 leden voor de Theologische Commissie. Deze moeten lid zijn van de Broeder-Uniteit. Daarbij moet erop worden gelet dat de samenstelling van de commissie de diversiteit van de provincie reflecteert en ook een evenwichtige verhouding tussen het Duitse en Nederlandse taalgebied bestaat.
3. Daarbij komen ambtshalve een lid van het Provinciaal Bestuur, een bisschop (m/v) en een door het Provinciaal Bestuur beroepen studietoelichtend (m/v).
4. De opdracht eindigt met het einde van de Synodezitting waarop een nieuwe verkiezing heeft plaatsgevonden.
5. De Synode kan bepaalde onderwerpen ter behandeling overdragen aan de Theologische Commissie. Bovendien kan de Theologische Commissie uit zichzelf vraagstukken oppakken, die zij voor het leven en de getuigenis van de Broeder-Uniteit belangrijk vindt. Ook het Provinciaal Bestuur wint bij inhoudelijke kwesties advies in bij de Theologische Commissie (vgl. § 1439,23).
6. Om de werkwijze te regelen stelt de commissie een reglement van orde op.

3.5.3 Werkterrein van de Provinciale Conferenties (of kerkenconferenties)

§ 405

- a) *Het constitutionele lichaam dat een aangesloten Provincie vertegenwoordigt, wordt de Provinciale Conferentie (of kerkenconferentie) genoemd. De leden bestaan uit geordende predikanten en leken, zoals aangegeven in de constitutie van de betreffende aangesloten Provincie die door de Provincie waarmee zij is verbonden, is goedgekeurd.*
- b) *De rechten en plichten van deze conferenties zijn de volgende:*
- 1. De beginselen van de Unitas Fratrum ten uitvoer te brengen, zoals deze zijn vastgelegd door de Uniteitssynode, aangaande constitutie, leer, eredienst en gemeenteleven; zij is hiervoor verantwoording schuldig aan de Provincie, waarmee de aangesloten Provincie verbonden is.*
 - 2. De eredienst en het gemeenteleven van de Provincie te regelen in overeenstemming met de geest van de bepalingen van de Uniteit.*
 - 3. Het kopen van bezittingen en verkopen van bezittingen die aan de inheemse kerk toebehoren.*
 - 4. Deel te nemen aan het beheer en de ontwikkeling van de Provincie volgens de daarvoor geldende regels.*
 - 5. Op alle mogelijke manieren mee te helpen aan de geestelijke, opvoedkundige en sociale ontwikkeling van het gehele gebied waarin de Provincie gelegen is.*
 - 6. Als eerste instantie van beroep te dienen voor de leden en de gemeenten. De tweede instantie van beroep is het Provinciaal Bestuur van de Provincie waarmee de aangesloten Provincie verbonden is. De definitieve instantie van beroep is de Provinciale Synode van de Provincie waarmee zij verbonden is.*

3.5.4 De Provinciale Besturen

§ 406

De Synodes van de Provincies kiezen de Provinciale Besturen als de hoogste beheersinstanties van deze Provincies. Deze besturen handelen in naam en opdracht van de Synodes, zijn aan hen verantwoording schuldig en moeten aan hen rekenschap afleggen over hun beheer (§ 1435).

§ 407

Deze besturen zijn verantwoordelijk voor het ten uitvoer brengen van de Kerkorde die voor hun eigen Provincie en haar districten, gemeenten en werkterreinen geldt, evenals voor de uitvoering van de andere besluiten van de Provinciale Synode (§ 1439, 3.16.17 en 18).

§ 408

Deze besturen moeten ook de algemene taken en doeleinden van de Unitas Fratrum voor ogen houden en opkomen voor christelijke discipline en orde, gerechtigheid en liefdadigheid (§ 1435).

§ 409

Het speciale werkterrein van de verschillende Provinciale Besturen omvat het hele beheer en de vertegenwoordiging van de Provincie volgens de bepalingen van de provinciale Kerkorde (§ 1439,1).

3.5.4.1 Het Provinciaal Bestuur

§ 1435

- 1 Het Provinciaal Bestuur is de door de Synode gekozen en aan haar verantwoording schuldige leiding van de Broeder-Uniteit (§§ 406. 1417,8).
- 2 Het Provinciaal Bestuur bestaat uit minstens drie leden (§ 1417,8).
- 3 Het Provinciaal Bestuur dient het uiterlijke en innerlijke welzijn van de Broeder-Uniteit te bevorderen. De leden van het Provinciaal Bestuur onderhouden daarom de persoonlijke contacten met de gemeenten en de leden en hebben voor hun ambt hun vertrouwen en begrip nodig.
- 4 Het Provinciaal Bestuur dient de onderlinge band tussen de gemeenten, takken van dienst, werken en medewerkers te verdiepen. In het bijzonder dient zij het contact met de andere Provincies van de Unitas Fratrum en met de andere christelijke kerken te onderhouden.

3.5.4.2 Verkiezing en werkwijze van het Provinciaal Bestuur

§ 1436

- 1 De leden van het Provinciaal Bestuur worden voor de duur van zes jaar gekozen. De leden van het Provinciaal Bestuur blijven in hun ambt tot de installatie van hun opvolgers. Uitzonderingen regelt het Provinciaal Bestuur zelf.

- 2 Verkiesbaar zijn alle leden van de Broedergemeente, die ook voor de Synode verkiesbaar zijn. (§§ 1409, 1408,3 lid 4). De Synode kan bij uitzondering van deze regel afwijken. Aftredende leden van het Provinciaal Bestuur kunnen opnieuw gekozen worden (§ 1408).
- 3 Treedt een lid van het Provinciaal Bestuur voor het einde van zijn ambtsperiode af, dan kan die plaats onbezet blijven in het geval dat binnen zes maanden een zitting van de Synode begint; in het andere geval organiseert het synodebestuur langs schriftelijke weg een tussentijdse verkiezing.

§ 1437

- 1 Voor de verkiezing van de leden van het Provinciaal Bestuur is in de eerste en tweede verkiezingsronde de absolute meerderheid van de aanwezige stemgerechtigde leden van de Synode vereist. Bij een derde verkiezingsronde beslist de eenvoudige meerderheid van de afgegeven stemmen.
- 2 Gaat het om een schriftelijke verkiezing dan zijn de regels gesteld onder punt 1 overeenkomstig van kracht. Over de verkiezing maakt het synodebestuur een schriftelijk verslag.
- 3 De Financiële Commissie doet aan de Intersynodale Voordrachtscommissie voorstellen voor de verkiezing van die leden van het Provinciaal Bestuur, die hoofdzakelijk voor de financieel-economische belangen (in het bijzonder bedrijven, financiën, vermogen, juridische aangelegenheden en personeel) verantwoordelijk zijn (§ 1425,1).

§ 1438

- 1 Het Provinciaal Bestuur kiest zelf zijn voorzitter en vice-voorzitter.
- 2 Het Provinciaal Bestuur beheert zijn zaken gemeenschappelijk en wijst elk lid zijn speciale taakstelling (afdeling) toe, waarvoor dit lid ook tegenover de Synode aansprakelijk is (§ 1417,15). Fundamentele zaken, beroepingen en andere personele vragen moeten gezamenlijk overlegd en besloten worden. Het Provinciaal Bestuur bepaalt zelf welke zaken eveneens gezamenlijk behandeld worden.
- 3 Is een stemming vereist, dan beslist de meerderheid van de uitgebrachte stemmen; onthoudingen worden hierbij niet geteld. Bij staking van stemmen is er geen besluit genomen.

3.4.5.3 Werkerrein van het Provinciaal Bestuur

§ 1439

Het Provinciaal Bestuur heeft in het bijzonder de volgende rechten en plichten:

1. Het Provinciaal Bestuur vertegenwoordigt de Broeder-Uniteit naar buiten. Oorkonden en andere juridisch belangrijke wilsverklaringen hebben voor hun juridische geldigheid naast het zegel de handtekening van de voorzitter of zijn plaatsvervanger en van een ander lid nodig. Dit geldt niet voor verklaringen op grond van een in de vorm van zin 2 uitgereikte volmacht. Het Provinciaal Bestuur kan afzonderlijke leden volmacht tot afzonderlijke ondertekening verlenen. Leden van het Provinciaal Bestuur die toegerust zijn met volmacht tot afzonderlijke ondertekening hebben het recht machtiging aan derden te verlenen.
2. De beschikking over het zegel van de Broeder-Uniteit.
3. Het toezicht over de gemeenten, sociëteiten, diaconale werken en kerkelijke arbeidsgebieden van de Broeder-Uniteit. Dit houdt tevens in het beheer over vermogen en de financiën (§§ 1002.3. 1450,3. 1457. 1461,9. 1462. 1470. 1472,3. 1485. 1607. 1616,4. 1618,3. 1633).
4. Het onderhouden van de contacten met andere kerken en interkerkelijke organen, voorzover deze taak niet geheel of gedeeltelijk is overgedragen aan afzonderlijke gemeenten of regio's (§§ 1200-1201).
5. De zorg voor de opleiding van de medewerkers in de geestelijke dienst (§§ 692. 1690-1694).
6. De besluitvorming over de aanstelling, vrijstelling, het ontslag en de overplaatsing in de wachtgeldregeling of de pensionering van medewerkers in de geestelijke dienst (§§ 1676. 1677).
7. Het geven van opdracht voor de ordinatie tot diaconus, de inzegening tot presbyter en de opname in de acolutie (§§ 683. 1671,1. 1680,1).
8. De aanstelling van de medewerkers binnen haar taakgebied en de bevordering van hun opleiding en verdere vorming; deze taken kunnen aan werken, instellingen en takken van dienst overdragen worden.
9. De voltrekking van de opname in de Broeder-Uniteit in uitzonderingsgevallen en overschrijving van deze opgenomenen naar de gemeenten (§ 1005,2 en 5).
10. De afgifte van de legitimatie voor de Oudstenraad (§ 1461,18).
11. De benoeming van een verantwoordelijke voor het financieel beheer van de gemeente moet door het Provinciaal Bestuur bekrachtigd worden; het contract met hem alsook zijn evt. machtiging hebben zijn toestemming nodig (§§ 1453,3 en 5. 1490).
12. Het geven van richtlijnen voor de inrichting van de begraafplaatsen en het waken over de naleving daarvan (§ 1642,5).

13. Het beheren van het vermogen van de Broeder-Uniteit en het toezicht op de land- en bosbouwbedrijven van de Broeder-Uniteit, de bedrijven met een handelskarakter alsmede alle participatie daarin. Het recht om afzonderlijke vermogensdelen te verkopen en te verwerven. Hierbij dienen de rechten van de Financiële Commissie in acht genomen te worden (§ 1425).
14. De opstelling van de begroting, jaarrekening en stand van het vermogen (jaarrekening) (§§ 1425,4. 1494).
15. Het verzorgen van de publicitaire arbeid van de Broeder-Uniteit en het toezicht op de uitgave van publikaties door gemeenten en regio's (§ 1501).
16. In die gevallen, waarin bepalingen van de Kerkorde onvolledig of voor verschillende uitlegging vatbaar schijnen, neemt zij besluiten voor de periode tot aan de tot de volgende Synode.
17. Het bijeenroepen van de Synode na ruggespraak met het synodebestuur en het toezien op de uitvoering van de Synodebesluiten (§§ 1413. 1417,21. 1420,2).
18. Verslaggeving aan de Synode over zijn ambtsuitoefening en over leven en werk van de Broeder-Uniteit sinds de vorige Synode (§§ 1417,15. 1618,5).
19. De bijstelling van een besluit van de Synode buiten de zitting om door middel van een schriftelijke rondvraag onder de stemgerechtigde leden samen met het synodebestuur (§ 1417,20).
20. De bevordering van het werk van de intersynodale commissies. Het bijeenroepen van de Financiële Commissie na overleg met haar voorzitter (§§ 1417,22. 1424,2).
21. Het geven van verordeningen inzake het beheer alsook ter uitvoering van de Kerkorde, voor zover niets anders bepaald is (§§ 1450,4. 1489,5. 1491,6. 1500,1. 1693).
22. Het afhandelen van bezwaren en alle aangelegenheden, die het Provinciaal Bestuur als eerste instantie van beroep toegewezen worden (§§ 601. 602. 604. 1460,14).
23. Het Provinciaal Bestuur is verplicht, de Theologische Commissie om advies te vragen bij belangrijke en cruciaal- theologische issues.

3.5.5 De Gemeenten

§ 410

De erkenning van de afzonderlijke gemeenten en districten van iedere Provincie geschiedt in overeenstemming met de reglementen, die voor die Provincie van kracht zijn (§ 1002).

§ 411

De constitutionele besturen en raden van de gemeenten omvatten zowel de door de Provincie beroepen predikanten als vertegenwoordigers van de plaatselijke leden, opdat predikanten en leden gezamenlijk en in harmonie kunnen werken voor de bevordering van het gemeentewerk en het welzijn van de leden (§ 1453).

3.5.5.1 De Gemeenten van de Europees-Continental Broeder-Uniteit

§ 1450

- 1 De gemeenten van de Broeder-Uniteit ontvangen door een synodebesluit hun kerkelijke rechten (§ 1417,5. Bijlage 1 bij de Kerkorde).
- 2 De oudstenraden en predikanten zijn samen verantwoordelijk voor verzorging, leiding en beheer van de gemeente.
- 3 Leiding en beheer van de gemeenten staan onder toezicht van het Provinciaal Bestuur. Oudstenraad en predikanten zijn aan het Provinciaal Bestuur verantwoording verschuldigd (§ 1439,3).
- 4 Iedere gemeente heeft een eigen kerkzegel. De predikant en de voorzitter van de Oudstenraad of zijn plaatsvervanger zijn bevoegd dit zegel te gebruiken. Bijzonderheden zijn geregeld in het zegelreglement (§§ 1439,21. 1461,12 en 13).
- 5 Een gemeente kan met toestemming van het Provinciaal Bestuur een eigen statuut opstellen, waarin de Kerkorde aan de bijzondere omstandigheden wordt aangepast, maar dat niet in tegenspraak mag zijn met de Kerkorde. Voor het statuut is goedkeuring door de Synode nodig (§ 1476).

3.5.5.2 De Oudstenraad

§ 1451

- 1 De Oudstenraad is de vertegenwoordiging en leiding van de gemeente.

- 2 Zijn hoofdtaak is, door het luisteren naar Gods woord de opdracht van de gemeente als een gemeente van Jezus Christus duidelijk te herkennen en met overtuiging te vertegenwoordigen, de groei van de gemeente te bevorderen, de grondregels en reglementen van de Broeder-Uniteit te handhaven en waakzaam alles wat schaden kan zoveel mogelijk af te wenden.

§ 1452

- 1 De Oudstenraad dient alle aangelegenheden van de gemeente zonder vrees voor mensen, zonder een geest van veroordeling (Mt.7:1) en zonder aanzien des persoons te behandelen en voor zijn werk om de leiding van de Heilige Geest te bidden.
- 2 Bij de uitoefening van zijn taken dient de Oudstenraad in voortdurend contact met de gemeente die hij vertegenwoordigt te blijven. Hij dient voor zover mogelijk de gemeente van zijn werk op de hoogte te houden, opdat de gemeente in staat is innerlijk daarbij betrokken te zijn (§ 1465,3).
- 3 De Oudstenraad staat open voor de zorgen en wensen van de gemeente en vertegenwoordigt tegelijkertijd de belangen van de Broeder-Uniteit in de gemeente.

3.5.5.3 Samenstelling en verkiezing van de Oudstenraad

§ 1453

- 1 De Oudstenraad bestaat uit gekozen en ambtshalve leden (§ 411).
- 2 Bij de verkiezing van leden voor de Oudstenraad dienen leden voorgedragen te worden, die het vertrouwen van de gemeente genieten, aan het gemeentelieven deelnemen en bereid zijn de predikanten en de andere medewerkers in hun dienst te steunen.
- 3 Ambtshalve leden zijn de predikanten en de administrateur van de gemeente (penningmeester, rentmeester, hoofd van het kantoor) (§ 1490).
- 4 Andere medewerkers, die een speciale opdracht in de gemeente of in de streekgemeente vervullen, kunnen op voorstel van de Oudstenraad door het Provinciaal Bestuur als ambtshalve leden van de Oudstenraad benoemd worden.
- 5 Bij het beroepen van ambtelijke leden van de oudstenraad (§ 1453,3 en 4 KO) moet in principe erop worden gelet, dat deze leden van de Broeder-Uniteit zijn. In gerechtvaardigde uitzonderingen kunnen personen tot lid van de oudstenraad worden beroepen, die lid zijn van een christelijke kerk, als ze met de wezenlijke principes van de Broedergemeente instemmen. Alle ambtshalve leden van de oudstenraden hebben stemrecht.

- 6 De Oudstenraad telt minstens drie en hoogstens twaalf leden. Het aantal leden wordt met het Provinciaal Bestuur overeengekomen. Het aantal gekozen leden moet minstens een meer zijn dan het aantal ambtshalve leden.
- 7 De jeugd van de gemeente dient in de oudstenraad door een jongere vertegenwoordigd te zijn.
- 8 Echtgenoten, broers en zusters, alsook ouders en kinderen mogen niet gelijktijdig gekozen leden van de Oudstenraad zijn.

§ 1454

- 1 De leden van de Oudstenraad worden voor een periode van zes jaar gekozen. Zij blijven in functie tot de installatie van hun opvolgers.
- 2 Iedere drie jaar treedt de helft af. Het aftreden wordt door de diensttijd bepaald, de eerste keer na drie jaar door uitloting.
- 3 Als leden gedurende twee opeenvolgende volledige verkiezingsperioden lid van de Oudstenraad geweest zijn, dan mogen zij op zijn vroegst pas na drie jaar herkozen worden. Over uitzonderingen beslist het Provinciaal Bestuur.
- 4 Als een gemeente de nieuwe verkiezing tot een latere datum wenst uit te stellen of naar een vroeger tijdstip wil verschuiven, kan het Provinciaal Bestuur de ambtsperiode van alle gekozen Oudstenraadsleden verlengen of verkorten met een maximum van één jaar. Hiervoor is een besluit van de Oudstenraad vereist en, in het geval van een verkorting, de schriftelijke toestemming van alle gekozen Oudstenraadsleden.
- 5 Leden, die een van de nodige eigenschappen om gekozen te kunnen worden verliezen, treden uit de Oudstenraad. In twijfelgevallen beslist de Oudstenraad (§ 1408,3).
- 6 Treedt een lid voor beëindiging van zijn ambtsperiode af, dan vindt een tussentijdse verkiezing plaats of een vervangende beroeping volgens de in § 1411,2 genoemde procedure. Zijn plaats blijft open, wanneer de resterende ambtsperiode korter dan een jaar is.

§ 1455

- 1 Voor de wijze van de verkiezing van de Oudstenraad, het actieve en passieve kiesrecht gelden dezelfde bepalingen als voor de verkiezing van de Synode (§§ 1408-1409). Verdere bijzonderheden zijn geregeld in het kiesreglement, dat door het Provinciaal Bestuur opgesteld wordt en door de Synode bekrachtigd moet worden.
- 2 De Oudstenraad legt de plaatselijke grenzen van de verkiezing vast. Hij kan de gemeente in kiesdistricten met eigen kieslijsten indelen (kiesreglement § 23,2).

§ 1456

De gekozen leden van de Oudstenraad worden in een bijeenkomst van de gemeente in hun ambt geïnstalleerd en door handslag tot hun dienst verplicht. Zij beloven daarmee, hun werk in de Oudstenraad volgens de beginselen en de bepalingen van de Kerkorde te doen en de rechten van de Broeder-Uniteit nauwgezet te behartigen.

§ 1457

- 1 Verzaakt de Oudstenraad volhardend haar plicht, is ze daarin volhardend nalatig of kan een doelmatig werken van de Oudstenraad niet meer veilig gesteld worden, of dreigt er algemene schade voor de gemeente, dan kan het Provinciaal Bestuur na het aanhoren van de betrokkenen de Oudstenraad ontbinden. Daarmee eindigen de ambten van alle leden van de Oudstenraad. Het beginsel van evenredigheid is te waarborgen.
- 2 Verzaakt een lid van de Oudstenraad volhardend zijn plicht, of is het daarin nalatig of kan een doelmatig werken van de Oudstenraad niet meer veilig gesteld worden, of dreigt er algemene schade voor de gemeente, dan kan het Provinciaal Bestuur na het aanhoren van de betrokkenen hem of haar het ambt ontnemen; in dit geval moet een tussentijdse verkiezing of een vervangende beroeping overeenkomstig § 1454,6 plaatsvinden. Lid 1, zin 3 geldt dien overeenkomstig.
- 3 Tot aan de vorming van een nieuwe Oudstenraad zet het Provinciaal Bestuur een interim gemeentebestuur in, waartoe ook ambtelijke, beroepen of gekozen leden van de ontvonden Oudstenraad kunnen behoren; het Provinciaal Bestuur legt de ambtsduur van het Interim-gemeentebestuur vast. Het Provinciaal bestuur regel took de waarneming van de taken van de penningmeester (§ 1491).
- 4 Het Interim-gemeentebestuur maakt de ontbinding van de Oudstenraad onmiddellijk aan de gemeente bekend. Het heeft de taak om de verkiezing van een nieuwe Oudstenraad voor te bereiden. Het neemt de lopende zaken tot aan de constituering van de nieuwe Oudstenraad waar. De bepalingen van § 1461, nummers 11, 12, 13 en 18 worden dienovereenkomstig toegepast. Het Provinciaal Bestuur kan vastleggen, dat leden die tot dan toe leden van de Oudstenraad waren bij deze verkiezing niet verkiesbaar zijn.
- 5 Tegen de beslissingen van het Provinciaal Bestuur kan bij de door de Synode gekozen Commissie van Beroep (§ 1550) binnen een termijn van een maand na bezorging van de beslissing in beroep gegaan worden. Deze neemt een definitieve beslissing. Het invoeren van de Commissie van Beroep heeft geen uitstellende werking.

3.5.5.4 Raad van Bijstand voor de Oudstenraad

§ 1458

- 1 Als de leden, die buiten de plaatselijke gemeente wonen, geen deel hebben aan de verkiezing van de Oudstenraad, dan dient de Oudstenraad uit de in de streekgemeente wonende leden een Raad van Bijstand voor de duur van zes jaar te beroepen. De Raad van Bijstand heeft tot taak, het contact tussen de Oudstenraad en de in de streekgemeente wonende leden te bevorderen en de Oudstenraad bij het vervullen van zijn taken raad te geven.
- 2 De leden van de Raad van Bijstand kunnen zonder stemrecht aan alle vergaderingen van de Oudstenraad deelnemen (§ 1460,4). Zij krijgen de gelegenheid om van de notulen en andere voor de vergadering belangrijke stukken kennis te nemen. Zij worden voor de zittingen van de gemeentevergadering uitgenodigd.
- 3 De Oudstenraad van een regionale gemeente kan regionale Raden van Bijstand beroepen, die het leven van de gemeente in haar verschillende gebieden verantwoordelijk begeleiden en de Oudstenraad bij de vervulling van zijn taken raad geven (§ 1002,1c).

3.5.5.5 Vergaderingen en besluiten van de Oudstenraad

§ 1459

- 1 De Oudstenraad kiest na iedere nieuwe verkiezing zijn voorzitter en vice-voorzitter.
- 2 De voorzitter is ervoor verantwoordelijk dat de vergaderingen van de Oudstenraad in goede orde verlopen; hij ziet toe op de uitvoering van de besluiten en op de naleving van de Kerkorde.
- 3 De predikant neemt in de regel de zaken van de Oudstenraad waar met inbegrip van de ambtelijke correspondentie.

§ 1460

Voor de vergaderingen van de Oudstenraad geldt het volgende:

1. De Oudstenraad komt in de regel eenmaal per maand bijeen, echter minstens vier maal per jaar. De voorzitter nodigt schriftelijk uit en deelt tevens de agenda mee. Vergaderingen kunnen fysiek op een vergaderlocatie of als videoconferentie worden gehouden. Het is ook mogelijk individuele leden in staat te stellen aan de vergaderingen van de Oudstenraad deel te nemen zonder op de vergaderlocatie aanwezig te zijn, en wel door middel van elektronische communicatie.
2. Wanneer minstens een derde van de leden met opgave van reden dit wenst, moet de Oudstenraad bijeengeroepen worden.

3. Leden van de Oudstenraad, die niet aan een vergadering kunnen deelnemen, laten dit met opgave van reden van tevoren aan de uitnodiger weten.
4. De vergaderingen zijn niet openbaar. Wel hebben de door de betreffende gemeente gekozen Synodeleden, de leden van het Provinciaal Bestuur en de bisschoppen van de Broeder-Uniteit steeds het recht om zonder stemrecht aan de vergaderingen deel te nemen (§§ 1403,1a. 1458,2).
5. Alle deelnemers aan de vergaderingen van de Oudstenraad hebben zwijgplicht met betrekking tot de tijdens de beraadslagingen geuite persoonlijke meningen, de stemming van de afzonderlijke leden, en met betrekking tot alle zaken, die de zielszorg en de gemeentetucht aangaan of op andere wijze vertrouwelijk behandeld werden.
6. Bij besluiten beslist de meerderheid van de uitgebrachte stemmen; stemonthoudingen worden niet geteld. Bij staking van stemmen geldt dat er geen besluit is genomen. De Oudstenraad kan besluiten, dat in afzonderlijke gevallen de meerderheid van alle leden (absolute meerderheid) of een meerderheid van tweederde van de uitgebrachte stemmen tot een besluit dient te leiden.
7. Een schriftelijke stemming door middel van een rondvraag is mogelijk, maar er moet mondeling beraadslaagd worden wanneer een lid dit wenst.
8. Het quorum van de Oudstenraad wordt niet aangetast als het aantal leden van de Oudstenraad minder is dan het met het PB overeengekomen aantal (§ 1454,6; § 32,3 WO). De Oudstenraad kan besluiten nemen als 2/3 van zijn leden (fysiek of online) aanwezig is. Zetels in de Oudstenraad die niet bezet zijn worden niet meegerekend, zolang men niet onder het minimumaantal van drie oudstenraadsleden komt (§ 1453,6). Als het quorum niet wordt gehaald, moet binnen drie dagen schriftelijk een nieuwe vergadering worden belegd; de dan aanwezigen vertegenwoordigen rechtsgeldig de gemeente zonder inachtneming van het aantal. In bijzonder te motiveren gevallen is een vergadering ook dan gerechtigd besluiten te nemen, als na de eerste uitnodiging minder dan twee derde van het aantal leden fysiek of digitaal aanwezig is.
9. Is een lid van de Oudstenraad persoonlijk betrokken bij een onderwerp van bespreking, dan mag hij slechts met de uitdrukkelijke toestemming van de Oudstenraad bij de bespreking aanwezig zijn; hij dient zich voor de stemming te verwijderen. Het opvolgen van dit voorschrift moet in de notulen vermeld worden.
10. Over de besprekingen worden notulen geschreven; hierin moet tenminste vermeld worden de zittingsdatum, de namen van de aanwezige en afwezige leden alsook de woordelijke tekst van de besluiten. Bij belangrijke besluiten dienen ook de argumenten voor en tegen, alsook de stemverhouding vermeld te worden.

11. De notulen worden in de volgende zitting ter goedkeuring voorgelegd en vervolgens door de voorzitter of vice-voorzitter, de notulist en een ander lid getekend.

12. De notulen kunnen ook door een lid van de gemeente, dat niet tot de Oudstenraad behoort, opgemaakt worden. In dat geval moet de voorzitter de notulist voor het begin van zijn werkzaamheden met handslag tot geheimhouding verplichten.
13. Een bekrachtigde kopie van de notulen wordt het Provinciaal Bestuur toegezonden.
14. Wanneer een lid van de Oudstenraad van mening is, dat een besluit in tegenspraak is met de Kerkorde, of dat er andere zwaarwegende bedenkingen tegen bestaan, kan hij bij het Provinciaal Bestuur in beroep gaan. Het beroep moet binnen drie dagen, nadat het lid kennis heeft genomen van het besluit, via de voorzitter worden ingediend. De uitvoering van zo'n besluit blijft achterwege, totdat het beroep behandeld is. De beslissing van het Provinciaal Bestuur is maatgevend en blijft, als bovendien ook de Synode erin gekend wordt, van kracht tot deze besloten heeft (§§ 1417,18. 1439,23).

3.5.5.6 Werkterrein van de Oudstenraad

§ 1461

De Oudstenraad heeft in het bijzonder de volgende rechten en plichten:

1. De Oudstenraad zorgt voor het naleven van de Kerkorde in de gemeente en voor het uitvoeren van de besluiten van de Synode (§§ 1419,1. 1476).
2. Hij steunt de predikanten en de andere medewerkers in de geestelijke dienst bij hun taken. Daarbij dient hij de onafhankelijkheid van deze medewerkers in de verkondiging en zielszorg en de bijzondere verantwoordelijkheid van de predikanten voor de verkondiging van het evangelie, het bedienen van de sacramenten, de zielszorg en het geloofsonderwijs in acht te nemen. (§§ 1670,1 en 2. 1674,1-3).
3. Hij laat zich regelmatig voorlichten over het leven van de gemeente. Hij draagt zorg voor het huisbezoek ter plaatse en in de regio en voor de hulp bij bijzondere noden van afzonderlijke leden (§§ 1615-1618).
4. Hij bevordert de diverse diensten in de gemeente (zielszorg, verkondiging, zaaldienst, kerkmuziek) en in de Broeder-Uniteit (diaspora, oecumene en zending, diaconie) (§§ 1101.1626. 1640,3).
5. De Oudstenraad is samen met de predikanten verantwoordelijk voor de goede uitvoering van de kerkdiensten. Zonder zijn toestemming mogen de tijden van kerkdiensten niet duurzaam veranderd worden. Hij beslist definitief over het gebruik van de kerkzaal en andere kerkelijke ruimten voor bijeenkomsten, die niet onder de verantwoordelijkheid van de Broeder-Uniteit vallen. Hij is bevoegd met betrekking tot alle zaken, die met de begraafplaats verband houden (§ 1439,12).

6. Hij beslist over de opname van nieuwe leden in de Broeder-Uniteit en bevestigt de volledige aanvaarding van rechten en plichten door de leden overeenkomstig § 1004,2.
7. Bij onenigheden tussen gemeenteleden probeert hij te bemiddelen.
8. Hij oefent de gemeentetucht uit (§§ 103. 654. 1625-1627).
9. Hij beslist over de begroting, zorgt voor de controle van de jaarrekening, stelt deze vast en verleent de penningmeester of rentmeester decharge, nadat het Provinciaal Bestuur de jaarrekening heeft goedgekeurd (§§ 1439,3. 1486-1491). Hij beheert het vermogen van de gemeente en heeft bij belangrijke veranderingen van het vermogen de goedkeuring van het Provinciaal Bestuur nodig (§1485,1). Hij zorgt voor de betaling van de kerkelijke bijdragen (§ 1482).
10. Hij heeft het toezicht op de instellingen van de gemeente en kan het Provinciaal Bestuur voorstellen doen met het oog op het bezit en eigendom van de Broeder-Uniteit, voorzover dit binnen de plaatselijke bevoegdheid van de gemeente valt (§ 1484,2).
11. Hij vertegenwoordigt de gemeente in alle rechtszaken.
12. Oorkonden en andere juridisch belangrijke wilsverklaringen hebben om rechtsgeldig te zijn naast het kerkzegel ook de handtekening van de voorzitter of vice-voorzitter en twee leden van de Oudstenraad nodig. Dit geldt niet voor verklaringen op grond van een in de vorm van zin 1 uitgereikte volmacht.
13. Als ambtszegel gebruikt hij het kerkzegel van de gemeente (§ 1450,4).
14. Hij is bevoegd tot aanstelling en ontslag van medewerkers in de gemeente, voorzover zij niet gelijktijdig dienst doen voor de Broeder-Uniteit.
15. Hij bevordert de betrekkingen tot de gemeenten van andere kerken in de omgeving en regelt de kerkrechtelijke betrekkingen met de niet tot de Broeder-Uniteit behorende inwoners.
16. Hij roept de gemeentevergadering bijeen (§§ 1466-1467).
17. Hij regelt de verkiezingen voor de Oudstenraad en stelt de juiste datum voor de verkiezingen van de Synode vast (§§ 1406-1409. 1454-1455).
18. Als ambtelijke verklaring ontvangt hij van het Provinciaal Bestuur een legitimatie (§ 1439,10).

§ 1462

Komen besluiten of maatregelen van de Oudstenraad in conflict met de kerkorde, met andere bepalingen van het kerkelijke recht, met synodebesluiten, of brengen zij anderszins het voortbestaan van de gemeente in gevaar, dan kan het Provinciaal Bestuur het nalaten ervan, het teniet doen of het verrichten van een handeling binnen een bepaalde termijn voorschrijven. Indien de vereiste maatregelen niet uitgevoerd worden, kan het Provinciaal Bestuur op kosten van de gemeente zelf in actie komen of de vereiste maatregelen door derden laten doorvoeren.

3.5.5.7 Commissies van de Oudstenraad

§ 1463

- 1 De Oudstenraad kan ter ondersteuning commissies voor bepaalde taken instellen. Zij zorgen binnen de grenzen van hun taken voor de lopende zaken, bereiden besluiten van de Oudstenraad voor en brengen aan de Oudstenraad regelmatig verslag uit. in bepaalde gevallen kan de Oudstenraad een commissie volmacht geven zelfstandig te handelen.
- 2 De commissies komen naar behoefte bijeen; zij stellen de voorzitter van de Oudstenraad steeds ervan in kennis, wanneer zij vergaderen. Hij kan aan alle vergaderingen deelnemen. Voor het overige zijn de voor de vergaderingen van de Oudstenraad geldende voorschriften overeen-komstig van toepassing.
- 3 Bestaat er een commissie voor financiële en vermogens-aangelegenheden, dan staat zij de Oudstenraad bij in de vervulling van zijn taken overeenkomstig § 1460,9 en 10.

3.5.5.8 De gemeentevergadering

§ 1465

- 1 De gemeentevergadering is de bijeenkomst van alle leden van een gemeente die de leeftijd van 14 jaar hebben bereikt. Als gasten kunnen leden uit andere gemeenten van de Broeder-Uniteit toegelaten worden. Over verdere uitzonderingen beslist de Oudstenraad per afzonderlijk geval.
- 2 De gemeentevergadering is de plaats, waar alle vragen van de gemeente in eigen kring open besproken en voor de Heer gebracht dienen te worden.
- 3 Oudstenraad en predikanten dienen in de gemeentevergadering de gemeente in hun verantwoordelijkheid te laten meedragen, uitvoerig en met redenen omkleed verslag uit te brengen over hun werk en zich door de gemeente te laten opwekken en vooruit helpen (§ 1452).

§ 1466

- 1 De Oudstenraad roept de gemeentevergadering bijeen; hij deelt de agenda mee en benoemt de voorzitter (§ 1460,16).
- 2 Over standpunten en voorstellen van de gemeentevergadering dient gestemd te worden, waarbij de meerderheid van de uitgebrachte stemmen beslist.
- 3 Het resultaat van de beraadslagingen van de gemeentevergadering moet schriftelijk vastgelegd worden en door de voorzitter, de notulist en twee andere deelnemers worden ondertekend.

- 4 Bijeenkomsten van de gemeentevergadering worden in de regel twee maal per jaar gehouden. Op schriftelijk voorstel van minstens een tiende van haar leden moet de gemeentevergadering bijeengeroepen worden (§ 1465,1).
- 5 De gemeentevergadering kan met inachtneming van de gemeentevorm (§ 1002,1) op een centrale plaats of verdeeld over verscheidene plaatsen gehouden worden.

§ 1467

- 1 De gemeentevergadering heeft het recht,
 - a) van belangrijke besluiten van de Oudstenraad op de hoogte gesteld te worden,
 - b) standpunten en voorstellen aan de Oudstenraad voor te leggen,
 - c) de begroting en de jaarrekening van de gemeente voorgelegd en toegelicht te krijgen (§§ 1486-1489).
- 2 De behandeling van de resultaten van de bijeenkomst van de gemeentevergadering moet in de notulen van de Oudstenraad uitdrukkelijk vastgelegd worden.
- 3 Wanneer de Oudstenraad een voorstel van de gemeentevergadering niet opvolgt, dan dient hij de reden voor dit besluit in de volgende bijeenkomst van de gemeentevergadering uiteen te zetten.

3.5.5.9 Gemeenten in Opbouw

§ 1470

Gemeenten in opbouw kunnen Broederraden vormen. Deze worden gekozen volgens de regels van het kiesreglement voor de Oudstenraad en hebben overeenkomstige taken als de oudstenraden. Zij zijn echter toegevoegd aan de Oudstenraad van de betreffende verantwoordelijke gemeente. De wijze van toevoeging wordt door een statuut geregeld, dat door de Oudstenraad vastgesteld en door het Provinciaal Bestuur bekrachtigd wordt (§ 1439,3).

3.5.5.10 De Sociëteiten

§ 1471

- 1 Sociëteiten zijn vaste kringen van de Broeder-Uniteit, waarvan de leden in de regel lid van een andere kerk zijn (§§ 1001,2. 1007,1.2.5).
- 2 Het toebehoren van een sociëteit tot de Broeder-Uniteit wordt door de Synode vastgesteld (§§ 1001,2. 1002,2).

- 3 Sociëteiten hebben dezelfde taken als gemeenten en stellen zich in dienst van de hen omgevende kerken. Daartoe behoort in het bijzonder het missionaire en oecumenische werk (§§ 1007,1.2.5. 1101)
- 4 De sociëteiten geven aan hun bijeenkomsten vorm volgens de wijze van de Broeder-Uniteit.

§ 1472

- 1 De leiding van de sociëteiten berust volgens eigen statuten bij een bestuur. Predikanten zijn lid van dit bestuur.
- 2 Voor de dienst in de sociëteiten kan het Provinciaal Bestuur met goedkeuring van het bestuur predikanten en, indien nodig, verdere medewerkers beroepen. Zij dienen ook in de omringende kerken mee te werken en de zending van de Broeder-Uniteit te vertegenwoordigen (§ 1439,6).
- 3 De sociëteiten beheren hun financiële zaken zelfstandig en voorzien voor zover mogelijk zelf in het levensonderhoud van de predikanten en andere medewerkers.
- 4 De sociëteiten zijn op de Synode vertegenwoordigd (§ 1403,3).

3.5.6 De Provinciale Kerkorden

§ 412

Iedere Provincie die wordt bestuurd door een Synode geeft haar eigen Kerkorde uit die in overeenstemming moet zijn met de "Kerkorde van de Unitas Fratrum" (§ 208).

§ 413

Iedere dergelijke Kerkorde geldt alleen voor de eigen Provincie. In geval van beroep is de "Kerkorde van de Unitas Fratrum" die op dat moment van kracht is, doorslaggevend (§ 1475).

3.5.6.1 De Kerkorde van de Broeder-Uniteit

§ 1475

De Broeder-Uniteit regelt haar zaken, beheert en vertegenwoordigt haar eigendom zelfstandig volgens de door de Uniteitssynode in de Kerkorde van de Unitas Fratrum opgestelde beginselen (§§ 234. 413).

3.5.7 Een Gedragscode binnen de Unitas Fratrum

§ 414

In geval van een ernstig conflict binnen een provincie van de Broedergemeente is een gedragscode in de Uniteit vereist. Deze gedragscode heeft de volgende inhoud:

- *Wanneer een conflict, in de regel tussen meerdere groepen of instanties binnen een provincie¹, zich ontwikkelt en de leiding in het conflict betrokken is, en in geval de synode, die immers het hoogste orgaan van beroep in de provincie is, niet in staat is voor het voornoemde conflict een oplossing te vinden, dan stelt het Provinciaal Bestuur het kantoor van de Uniteit zo spoedig mogelijk ervan in kennis.*
- *In dat geval streeft het kantoor van de Uniteit ernaar, zo spoedig mogelijk met een delegatie ter plekke een bezoek te brengen, ten einde zich van de situatie op de hoogte te stellen en indien mogelijk partijen bijeen te roepen om een oplossing te vinden. Aangezien het ongewenst is een conflict langere tijd te laten voortduren, zodat het uit de hand zou lopen, heeft de Uniteit het recht en de plicht om met bemiddelende maatregelen tussenbeide te komen, zelfs als zij daartoe door geen van beide partijen wordt uitgenodigd.*
- *De Uniteitssynode, het Uniteitsbestuur en het uitvoerend comité van de Uniteit, welke van deze ook maar van toepassing is, hebben het recht en de plicht beide partijen te horen, alle zaken zorgvuldig te overwegen, goed te begrijpen waar het om gaat en een oplossing te zoeken.*
- *Omdat verschillende opvattingen van de identiteit en theologie van de Broedergemeente binnen de Uniteit zijn toegelaten op grond van de fundamentele notie, dat eenheid in wezenlijke dingen, vrijheid in niet-wezenlijke dingen en liefde in alle dingen gezocht moet worden, is het leidend beginsel dat de Uniteit, door de structuur van haar leiderschap, zich ervoor inzet dat alle leden, die deel van de Uniteit willen uitmaken, zulks ook kunnen blijven doen.*
- *Dit betekent evenwel niet dat alles zonder meer aanvaard wordt. Onomwonden gehoorzaamheid aan en instemming met de COUF en de constitutie van de provincie is van groot belang. Mocht er twijfel bestaan over hoe de COUF verstaan moet worden, dan zal de structuur van het leiderschap der Uniteit uitleg geven. Mocht een groep de COUF niet willen accepteren, dan zou deze groep er beter aan doen, de Uniteit te verlaten.*
- *Maar in de allereerste plaats wordt aan alle provincies, alle leidinggevenden, alle ambtsdragers gevraagd om altijd zorgvuldig te overwegen wat het Koninkrijk Gods opbouwt en wat tot zijn glorie strekt; en zo zij het.*

¹ Er ontstaat soms in een provincie een conflict met een individueel persoon, dat dan behandeld wordt door de provincie of de provinciale synode. Dan is er geen tussenkomst van de Uniteit nodig.

§ 1476

De door de Synode aangenomen Kerkorde van de Broeder-Uniteit is voor de Broeder-Uniteit, haar gemeenten, werken, instellingen, takken van dienst en haar leden bindend. Op voorstel van het Provinciaal Bestuur besluit de Synode over uitzonderingen; daarvoor is een tweederde meerderheid vereist (§§ 1417,1. 1450,5).

§ 1477

- 1 De Kerkorde van de Unitas Fratrum zonder "Besluiten en verklaringen" (§ 1 vv.) is onderdeel van de Kerkorde van de Broeder-Uniteit.
- 2 De Kerkorde van de Unitas Fratrum wordt, waar dat nodig is, met bepalingen aangevuld, die door de Synode van de Broeder-Uniteit zijn besloten (§§ 1000 vv.). Deze bepalingen kunnen door de Synode met een meerderheid van tweederde van de uitgebrachte stemmen gewijzigd worden.
- 3 De Synode kan als uittreksel van de Kerkorde een statuut aannemen. Dit mag de Kerkorde niet tegenspreken (§ 1417,1).

§ 1478

Omdat gemeente een levendig voortgaan betekent, kan haar Kerkorde nooit een onveranderlijk document zijn; zij dient integendeel voortdurend getoetst en vernieuwd te worden om het leven en werken van de gemeente zo goed mogelijk tot uitdrukking te kunnen brengen.

3.6 Het Unity Fund

§ 450

Het hele vermogen van de Uniteit als geheel - in onderscheid tot de bezittingen van de Provincies - wordt door de Uniteitssynode of het Uniteitsbestuur als Unity Fund in een of meer Provincies ondergebracht. (Dit betekent echter niet dat het vermogen van de Moravian Church Foundation daarbij inbegrepen is.) Het totaalvermogen moet door de Provincies worden beheerd die door een Synode worden bestuurd en moet belegd worden als beheerd fonds (trust fund) in obligaties die wettelijk zijn goedgekeurd voor belegging in beheerde fondsen. Over de besteding van de inkomsten beschikt de Uniteitssynode of het Uniteitsbestuur. Iedere Provincie moet binnen drie maanden na beëindiging van haar fiscale jaar een verslag uitbrengen aan de voorzitter van het Uniteitsbestuur, en de voorzitter van het Uniteitsbestuur moet aan alle Provincies een jaarverslag van de inkomsten en uitgaven van het Unity Fund toezenden.

§ 451

Iedere Provincie van de Uniteit is verplicht om een jaarlijkse bijdrage aan het Unity Fund te geven op basis van een vastgesteld bedrag voor ieder stemgerechtigd of adviserend Synodelid dat de Provincie naar de Uniteitssynode mag afvaardigen. Deze bijdragen moeten jaarlijks in de begroting worden opgenomen en worden betaald bij of voor het einde van het fiscale jaar van iedere Provincie.

§ 452

Het inkomen van het Unity Fund uit beleggingen en jaarlijkse bijdragen is bedoeld om de Unitas Fratrum in stand te houden door middel van Uniteitssynodes en het Uniteitsbestuur, en tevens om andere gezamenlijke activiteiten van de Uniteit mogelijk te maken die zijn goedgekeurd door de Uniteitssynode of het Uniteitsbestuur. Uitgaven van de Uniteit die het inkomen uit het Unity Fund overschrijden, zullen door de Provincies naar verhouding worden gedragen.

§ 453

Het geheel of gedeeltelijk in gebreke blijven van het vervullen van bovenstaande plichten beïnvloedt het recht van de Provincie tot vertegenwoordiging op de Uniteitssynode. Ieder geval zal worden bekeken door het Uniteitsbestuur; zijn beslissingen moeten door de Uniteitssynode worden bevestigd.

3.6.1 Vermogen en Huishouding van de Broeder-Uniteit**§ 1480**

- 1 De Broeder-Uniteit ziet het voor haar doeleinden bestemde en zich in haar bezit bevindende vermogen als een haar door God toevertrouwd goed, voor het gebruik waarvan zij voor God en de mensen rekenschap moet afleggen.
- 2 Daarom zijn vermeerdering van het vermogen en van zijn opbrengsten geen doel op zichzelf. De Broeder-Uniteit dient deze middelen te gebruiken om haar werken, instellingen en takken van dienst te onderhouden en te bevorderen en daarmee haar opdracht in deze wereld als zelfstandige kerk te vervullen.

§ 1481

- 1 De Broeder-Uniteit als geheel, alsook de afzonderlijke gemeenten, bedrijven, werken, instellingen en andere takken van het werk dienen zoveel mogelijk zichzelf te onderhouden. Een aansprakelijkheid tussen het vermogen van de Broeder-Uniteit en dat van de gemeenten bestaat niet.
- 2 Toch weet een ieder zich lid van het geheel; alle leden zijn verantwoordelijk voor elkaar en dienen elkaar.

§ 1482

- 1 Elk meerderjarig lid is verplicht, door een regelmatige financiële bijdrage (kerkelijke bijdrage) ten bate van de taken van de gemeente en de hele Broeder-Uniteit bij te dragen.
- 2 Het bedrag van de kerkelijke bijdrage wordt door elk lid vastgesteld op basis van zijn of haar inkomen. Voor deze eigen aangifte stelt de synode tabellen en richtlijnen op of een andere wijze van inning van de bijdragen. De Broeder-Uniteit verwacht een gewetensvolle beslissing voor de Heer (§ 1417,14).
- 3 De Oudstenraden kunnen voor hun gemeenten een toeslag op de kerkelijke bijdrage vaststellen.
- 4 De Oudstenraden kunnen in uitzonderlijke gevallen op verzoek van een gemeentelid de betaling van de kerkelijke bijdrage uitstellen, verminderen of ervan afzien.
- 5 Indien de synode voor een regio geen regeling heeft getroffen, kunnen de regionale organen hun eigen regeling voor de verplichting tot betaling van een bijdrage vaststellen.

§ 1483

- 1 De tot de Broeder-Uniteit behorende of op diverse wijze met haar verbonden bedrijvendienentotverschaffingvanarbeidsplaatsen, financiële ondersteuning van de Broeder-Uniteit bij de vervulling van haar taken en het verrichten van diensten voor andere kerken.
- 2 De Broeder-Uniteit ziet in deze bedrijven een mogelijkheid ook in het bedrijfsleven grondbeginselen van een christelijke sociale ethiek tot uitdrukking te brengen en te bewijzen.
- 3 Het werk dient door waarachtigheid, trouw en sociale gezindheid bepaalde zijn.

3.6.2 Het vermogen en het vermogensbeheer

§ 1484

- 1 Het vermogen van de Broeder-Uniteit en haar gemeenten bestaat uit roerend en onroerend goed, alsook uit vermogen in de vorm van andere rechten (b.v. auteursrechten).
- 2 Veranderingen van vermogen van de Broeder-Uniteit binnen het plaatselijk bereik van een gemeente mogen niet geschieden zonder contact te zoeken met de bevoegde Oudstenraad (§ 1460,10).
- 3 Vermogen, dat gemeenten ter beschikking staat die nog geen rechtspersonen zijn, is het eigendom van de Broeder-Uniteit of van een andere gemeente met rechtspersoonlijkheid. Bijzonderheden worden in een contract geregeld.

§ 1485

- 1 De gemeenten hebben bij belangrijke veranderingen van vermogenstukken (bijv. verstrekking of opname van leningen, aankoop, verkoop, belasting, verstrekking van het recht van opstal, schenking, nalatenschap, het oprichten van stichtingen en het aanvaarden van borgstellingen) na voorafgaand overleg met het Provinciaal Bestuur diens goedkeuring nodig; daarbij horen ook vermogensstukken met historische waarde (1439,3).
- 2 Als een gemeente zich van de Broeder-Uniteit afscheidt of zich opheft, dan beslist de Synode over de besteding van het vermogen (§ 1417,5 en 12).
- 3 Voor de inrichting en leiding van een bedrijf, alsook voor het sluiten of veranderen van verdragen over vennootschappen, deelnemingen en bedrijfsvoeringen heeft een gemeente na voorafgaand overleg met het Provinciaal Bestuur diens goedkeuring nodig (§ 1417,12).
- 4 Het beheer van het vermogen door de oudstenraden staat onder toezicht van het Provinciaal Bestuur (§ 1439,3).

3.6.3 De huishouding van de gemeenten

§ 1486

De inkomsten van de gemeenten dienen uitsluitend kerkelijke doelen, doelen van algemeen nut en charitatieve doelen.

§ 1487

De inkomsten van de gemeenten bestaan uit:

- 1 de kerkelijke bijdragen van de leden (§ 1482),
- 2 de collectes voor de eigen kerkelijke huishouding,

- 3 de opbrengsten van het in § 1484,1 genoemde vermogen,
- 4 bijzondere giften en andere schenkingen.

§ 1488

Uit de inkomsten van de gemeenten zijn speciaal te bekostigen:

- 1 het onderhoud van de kerkzaal, verdere kerkelijke ruimten en de begraafplaats,
- 2 de kosten voor de bijeenkomsten en kerkelijke feesten,
- 3 de deelneming in de salarissen van medewerkers in de geestelijke dienst, die door het Provinciaal Bestuur zijn aangesteld,
- 4 de salarissen van de door de gemeente aangestelde medewerkers (§ 1460,14),
- 5 de kosten van de eigen kleuterscholen en andere instellingen,
- 6 de betaling van de bijdragen aan de Broeder-Uniteit volgens de door de Synode vastgestelde regels (Uniteitsbijdrage) (§§ 1406,3. 1417,13).

§ 1489

- 1 Het beheer en de uitvoering van de huishouding van de gemeente berust op een begroting (§ 1461,9).
- 2 De jaarrekening moet in opbouw en beschrijving van de afzonderlijke posten overeenstemmen met de begroting voor dat jaar (§ 1461,9).
- 3 Formele en informele kascontroles moeten jaarlijks plaatsvinden. Van elke controle wordt een verslag gemaakt en het Provinciaal Bestuur toegestuurd.
- 4 De Oudstenraad zorgt voor de toetsing van de jaarrekening. In gemotiveerde gevallen kan het Provinciaal Bestuur een externe controle van de jaarrekening verlangen of door een daartoe aangestelde persoon zelf uitvoeren.
- 5 Het overige wordt geregeld in het beheersreglement, dat na beraad met de Financiële Commissie door het Provinciaal Bestuur uitgegeven wordt (§ 1439,21).

§ 1490

- 1 Voor de leiding van de lopende zaken en het beheer van het vermogen benoemt de Oudstenraad een verantwoordelijke voor het financieel beheer. De verantwoordelijke voor het financieel beheer kan door een besluit van de Oudstenraad uit zijn ambt ontheven worden.
- 2 De verantwoordelijke voor het financieel beheer is onbezoldigd (penningmeester). Waar de omstandigheden het vereisen wordt de verantwoordelijke voor het financieel beheer in volledige betrekking of deeltijdfunctie aangesteld (rentmeester).

- 3 De benoeming van de penningmeester of rentmeester moet door het Provinciaal Bestuur worden bekrachtigd; het contract met hem, waarin ook zijn salaris wordt vastgelegd, alsook een evt. machtiging voor de lopende beheerszaken hebben de toestemming van het Provinciaal Bestuur nodig (§ 1439,11).
- 4 Het overige wordt in het beheersreglement geregeld.

§ 1491

De verantwoordelijke voor het financieel beheer heeft in het bijzonder de volgende rechten en plichten:

- 1 Hij stelt de begroting, de jaarrekening en de stand van het vermogen (jaarbals) op (§§ 1486 vv.).
- 2 Hij beheert de kas van de gemeente. Daarbij heeft hij zich aan de begroting en de besluiten van de Oudstenraad te houden.
- 3 Hij houdt toezicht op het vermogen van de gemeente, voorzover het niet anders geregeld is; daartoe behoren ook de instellingen van de gemeente en bouwwerkzaamheden (§§ 1484-1485).
- 4 Hij is ambtshalve lid van de Oudstenraad (§ 1453,3 en 5).
- 5 Hij staat onder toezicht van de Oudstenraad, die deze opdracht aan een commissie voor financiën en vermogensaangelegenheden kan overdragen. Dit toezicht wordt in het bijzonder door de voorgeschreven controles waargenomen (§§ 1461,3. 1489,3).
- 6 Het overige wordt in het beheersreglement geregeld (§ 1439,21).

3.6.4 De huishouding van de Broeder-Uniteit

§ 1492

De inkomsten van de Broeder-Uniteit dienen uitsluitend voor kerkelijke doelen, doelen van algemeen nut en charitatieve doelen.

§ 1493

Uit de inkomsten zijn in het bijzonder te bekostigen:

- 1 De salarissen van de door het Provinciaal Bestuur aangestelde predikanten en andere medewerkers (§ 1673,1).
- 2 Uitgaven voor de uitvoering van de taken van de Broeder-Uniteit.
- 3 Uitgaven voor de huishouding van de afzonderlijke gemeenten en van de werken, instellingen en takken van werk van de Broeder-Uniteit.

§ 1494

- 1 Het beheer en de uitvoering van de huishouding berust op een begroting (§ 1439,14).
- 2 De jaarrekening moet in haar opbouw en beschrijving van de afzonderlijke posten met de begroting overeenstemmen (§ 1439,14).
- 3 De rechten van de door de Synode gekozen Financiële Commissie dienen in acht genomen te worden (§ 1425).

§ 1495

- 1 Het Provinciaal Bestuur kan voor de takken van bedrijfsondernemingen binnen haar beheersbereik bedrijfsregels uitvaardigen. Daarbij dient de Financiële Commissie geconsulteerd te worden (§1439,22).
- 2 Met de bedrijfsleiders sluit het Provinciaal Bestuur contracten af, waarin ook het takenpakket en het salaris geregeld worden. De verplichting om het kerkelijk karakter van het bedrijf in acht te nemen moet in de contracten worden opgenomen (§ 1483).

3.7 Het Uniteitsarchief

§ 500

Het Archief in Herrnhut neemt een speciale plaats in de Unitas Fratrum in als officiële bewaarplaats voor historische documenten die betrekking hebben op de hele Uniteit. Daarom hebben alle Provincies van de Unitas Fratrum een bijzondere verantwoordelijkheid voor de instandhouding, verzorging en verdere ontwikkeling van dit archief.

§ 501

Alle Provincies van de Unitas Fratrum zijn verantwoordelijk voor de ontwikkeling van provinciale archieven en voor de onderbrenging van archiefverzamelingen in brandbestendige gebouwen (§ 1500,2).

§ 502

Van alle officiële stukken, opgesteld en getekend namens de Uniteit als geheel, moeten voldoende afschriften worden gemaakt, evenals van de verslagen van de Uniteitssynodes en de vergaderingen van het Uniteitsbestuur, zodat een afschrift van ieder stuk kan worden bewaard in het archief te Herrnhut en in alle provinciale archieven. Ieder lid van het Uniteitsbestuur is ervoor verantwoordelijk dat afschriften van elk van deze officiële stukken geplaatst worden in de archieven van alle Provincies.

§ 503

Ieder lid van het Uniteitsbestuur wordt ook gevraagd, een exemplaar van alle officiële en niet-officiële publicaties over de Broedergemeente voor rekening van de Provincie die hij vertegenwoordigt, naar het archief in Herrnhut en de verschillende provinciale archieven in de hele Uniteit te zenden.

3.7.1 De Archieven

§ 1500

- 1 De Broeder-Uniteit, haar gemeenten, werken, instellingen en takken van dienst dienen hun historisch erfgoed ook door inrichting en instandhouding van archieven te bewaren. Bijzonderheden worden in het beheersreglement geregeld (§ 1439,21).
- 2 Het Uniteitsarchief in Hermhut is tegelijk het hoofdarchief van de Europees-Continentalen Uniteitsprovincie. De synode kan besluiten tot de oprichting van een provinciaal archief naast het Uniteitsarchief (§ 501).
- 3 Van alle ambtelijke geschriften, die door de Broeder-Uniteit, haar gemeenten, werken, instellingen en takken van werk worden uitgegeven, moet steeds een exemplaar naar het Uniteitsarchief gestuurd worden.
- 4 Belangrijke oorkonden worden in het hoofdarchief bewaard. Als de originele exemplaren ter plaatse onontbeerlijk zijn, worden gewaarmerkte afschriften naar het archief gezonden.
- 5 Alle leden van de Broeder-Uniteit, die over haar en haar geschiedenis, alsook over haar gemeenten, werken, instellingen, takken van werk en leden iets publiceren, dienen steeds een exemplaar het Uniteitsarchief toe te zenden.
- 6 Voor het benutten van archivalia geldt voor de archieven van de Broeder-Uniteit een uitsluitingstermijn van vijftig jaar, voorzover de uitsluitingstermijn niet in het beheersreglement afwijkend geregeld is. Over uitzonderingen beslissen het Provinciaal Bestuur of de desbetreffende Oudstenraad.

3.7.2 Publicaties

§ 1501

- 1 De Broeder-Uniteit ziet in christelijke publicatie een middel tot verkondiging. Zij doet een dergelijke dienst in de eerste plaats door de regelmatige uitgave van de dagteksten en leerteksten (§ 1439,15).
- 2 Alle in de naam van de Broeder-Uniteit uitgegeven geschriften moeten door het Provinciaal Bestuur zijn goedgekeurd (§ 1439,15).
- 3 Predikanten en andere medewerkers in de geestelijke dienst mogen alleen met toestemming van het Provinciaal Bestuur regelmatig verschijnende tijdschriften uitgeven of leiden.

3.8 De Uniteitsstichting (Moravian Church Foundation)

§ 550 Status van de Uniteitsstichting

- a) *De Uniteitsstichting (Moravian Church Foundation), hierna genoemd "Stichting", is een orgaan zonder winstbejag, ontwikkeld onder volmacht van de Uniteitssynode van de Unitas Fratrum voor de financiële ondersteuning van het werk van de Unitas Fratrum zoals nader bepaald in Art. 2 van de Stichting (§ 551).*
- b) *De naam "Moravian Church Foundation" zal voortaan de nieuwe naam zijn van de "Zendingsstichting der Evangelische Broeder-Uniteit", die als rechtspersoon in Zeist, Nederland, op 6 juni 1951 werd opgericht als opvolgster van de "Missionsanstalt". (Deze "Missionsanstalt" bestond sinds 2 juni 1894 als wettelijk orgaan in Saksen, Duitsland. Het koninklijk Saksische ministerie voor de Eredienst (Dresden, 15 maart 1900 en 14 maart 1904) erkende het als wettig lichaam bij de wet van 15 juni 1868).*
- c) *Daar de Stichting een wettelijk lichaam is met een eigen akte van oprichting en geen van de Provinciale Besturen het recht heeft zich te bemoeien met haar financieel beleid, kunnen de afzonderlijke Provincies niet met hun vermogen verantwoordelijk worden gesteld voor eventuele verliezen of extra uitgaven van de Stichting.*
- d) *De artikelen van de akte van oprichting (statuten) van de Stichting moeten altijd in overeenstemming blijven met de besluiten van de Uniteitssynode van de Unitas Fratrum.*
- e) Een kandidaat komt niet in aanmerking voor benoeming in het MCF-bestuur als de kandidaat niet in staat zal zijn om ten minste 4 jaar te dienen voor het bereiken van de leeftijdsgrens van 70 jaar.
- f) Na afloop van elk kalenderjaar en vóór 1 september van het volgende jaar brengt het bestuur schriftelijk verslag uit over het management en de financiële positie van de Stichting aan het Uniteitsbestuur. Het verslag gaat vergezeld van een balans en exploitatierekening van de Stichting. Het bestuur zal te allen tijde zijn medewerking verlenen aan elke maatregel van verificatie die door het Uniteitsbestuur noodzakelijk wordt geacht en zal op haar verzoek alle gewenste inlichtingen verschaffen omtrent het management en de werkzaamheden van de Stichting.

Tussen twee Uniteitssynodes van de Unitas Fratrum is het bestuur van de Stichting tegenover het Uniteitsbestuur verantwoordelijk voor de rekeningen van de Stichting.

§ 551 De akte van oprichting (de statuten)

Niet afgedrukt.

3.9 Recht van beroep

De bepalingen met betrekking tot het recht van beroep in de Unitas Fratrum zijn de volgende:

§ 600

In een geaffilieerde Provincie hebben de afzonderlijke leden, gemeenten, instellingen en besturen recht van beroep bij de kerkenconferentie van de eigen Provincie en bij het Provinciaal Bestuur van de Provincie waarmee de geaffilieerde Provincie verbonden is. De uiteindelijke instantie van beroep is de Provinciale Synode van de Provincie, waarmee zij is verbonden (voor de Provinciale Besturen zie §§ 602, 604).

§ 601

Wat betreft de Provincies die bestuurd worden door een Synode, hebben de afzonderlijke leden, gemeenten, instellingen en besturen recht van beroep bij hun Beroep in bijzondere gevallen in de Europees-Continental Broeder-Uniteit Provinciaal Bestuur. De uiteindelijke instantie van beroep in deze gevallen is hun Provinciale Synode (voor de Provinciale Besturen zie §§ 602, 604) (§§ 1417,18. 1460,14. 1439, 22).

§ 602

De Provinciale Besturen van de Provincies die bestuurd worden door een Synode hebben recht van beroep bij het Uniteitsbestuur en de Uniteitssynode in zaken die onder het toezicht van deze lichamen vallen. Een dergelijk beroep moet worden ondersteund door minstens een derde van de leden van het Provinciaal Bestuur dat in beroep gaat.

§ 603

Een minderheid van een Provinciale Synode kan een beroep indienen bij het Uniteitsbestuur en de Uniteitssynode in zaken die vallen onder het toezicht van deze lichamen. Een dergelijk beroep moet worden ondersteund door minstens een derde van de stemgerechtigde leden van de Synode die in beroep gaat.

§ 604

In geval van een beroep op het Uniteitsbestuur, ingediend door het Provinciaal Bestuur of de minderheid van de Synode van een Provincie, kan de betrokken vertegenwoordiger van de Provincie een adviserende stem in het geheel hebben, maar hij heeft geen stemrecht.

§ 605

Het Uniteitsbestuur en de Uniteitssynode accepteren beroep alleen in zaken die tot hun werkterrein behoren.

§ 606

Het Bestuur van de Moravian Church Foundation heeft recht van beroep bij het Uniteitsbestuur en de Uniteitssynode.

§ 607

De medewerkers in de Uniteitswerken die aan de Uniteit als geheel verbonden zijn, hebben recht van beroep bij het Bestuur van de Provincie die het toezicht heeft op dat werk en de Synode daarvan. De uiteindelijke instantie van beroep is het Uniteitsbestuur.

§ 608

In geval van een beroep op de Uniteitssynode blijft de beslissing van het Uniteitsbestuur van kracht totdat de Uniteitssynode een beslissing heeft genomen.

3.9 Beroep in bijzondere gevallen in de Europees-Continental Broeder-Uniteit

§ 1550

- 1 De Synode zet aan het begin van haar ambtsperiode een intersynodale Commissie van Beroep in, die over bezwaren overeenkomstig § 1457,5 en overeenkomstig § 33 van het Reglement voor de Gemeentedienst van de Evangelische Broeder-Uniteit beslist.
- 2 De Synode kiest vijf reguliere leden voor de Commissie van Beroep, onder wie zich een predikant en een juridisch deskundige moeten bevinden. Tenminste twee leden van de commissie zijn synodeleden. Het juridisch deskundige lid alsook tenminste twee andere leden mogen niet in een dienstbetrekking tot de Broedergemeente staan. Onder de reguliere leden moeten in de regel twee vertegenwoordigers uit Duitsland en twee uit Nederland zijn.
- 3 Bovendien kiest de Synode drie plaatsvervangende leden waaronder zich een predikant en een juridisch deskundige bevinden. Deze vervangen naar gelang van behoefte het lid met de overeenkomstige functie. De twee plaatsvervangende leden die geen predikanten zijn, mogen niet in een dienstbetrekking tot de Broedergemeente staan.
- 4 De commissie van beroep komt bijeen in een bezetting van vijf leden. De commissie kiest haar voorzitter en diens plaatsvervanger. De voorzitter handelt de lopende taken af en bepaalt bij verhindering of vooringenomenheid telkens de plaatsvervangende leden.

Deel 4

Het kerkelijk leven in de Unitas Fratrum

4.1 Het gemeenteleven

§ 650

In de loop van haar ontwikkeling en groei is de organisatie van het kerkelijk leven van de Uniteit veranderd naar gelang van de plaatselijke omstandigheden en de behoefte van de tijd. Men kan zeggen dat er tegenwoordig geen vast patroon voor het gemeenteleven bestaat, omdat de gemeenten van onze kerk zeer verschillend zijn in hun uiterlijke vorm. Dit houdt verband met hun oorsprong, land, bestaansduur en ontwikkeling, en ook met de financiële mogelijkheden om zichzelf in stand te kunnen houden en bij te kunnen dragen aan de stabiliteit en het werk van de gemeente (§ 1002).

§ 651

De indeling van een gemeente in de zogenaamde koren naar leeftijd, geslacht en levensstaat kan een praktische hulp zijn voor het kerkelijk leven. Het is vaak bruikbaar gebleken in het pastorale werk, en waar dit nog het geval is maken wij graag gebruik van dit middel om ons gemeenteleven te bevorderen. Wij sluiten daarbij geen andere methodes uit die in de bijzondere omstandigheden en omgeving van de gemeente beter geschikt zouden kunnen zijn (§ 1602).

§ 652

Deze verschillende vormen van geestelijk leven helpen om een diepergaande gemeenschap te kweken en een actieve inzet voor evangelisatie buiten de grenzen van de eigen gemeenschap.

§ 653

Een ander gebied waar gevoel voor gemeenschap en inzet voor evangelisatie verwezenlijkt kunnen worden is de dienst van de gemeente aan mensen in speciale nood, zoals zieken en bejaarden, wezen en vluchtelingen, gehandicapte kinderen en kinderen van werkende moeders, en studenten die ver van huis zijn (§ 1615).

§ 654

Het gemeentelven wordt gevoed door zielszorg en gemeentetucht. Bij de uitoefening van de gemeentetucht gelden de volgende gezichtspunten (§§ 103. 1625-1627):

- 1 Broederlijke vermaning door de predikant alleen, of samen met andere leden (Oudstenraad, leden van de Oudstenraad enz.) in besloten kring.*
- 2 Verdergaande vermaning met tijdelijke uitsluiting uit de gemeenschap met de gemeente zoals deze tot uitdrukking komt in bepaalde kerkelijke rechten.*
- 3 Uitsluiting van het lidmaatschap van de gemeente.*
- 4 Personen die uitgesloten worden, zullen weer welkom worden geheten als lid, nadat zij berouw getoond hebben.*

4.1.1 Het Gezin

§ 655

Er kan niet genoeg nadruk worden gelegd op de betekenis van het gezin in het leven van de gemeente. Het gezin is een natuurlijk koor binnen de gemeente en een christelijk thuis is de natuurlijke school waar de fundamenteën van het christelijke leven voor de jonge mensen worden gelegd.

§ 656

Daarom is het de plicht en het voorrecht van alle gemeenteleden om de hoogste idealen van het christelijke huwelijk en gezinsleven te handhaven en alles te vermijden waardoor deze onteerd zouden worden (§ 1604).

§ 657

De Unitas Fratrum beschouwt het als een heilige verplichting, het ideaal van het christelijk huwelijk zo zuiver te bewaren als het door onze Heer in zijn leer gegeven is, namelijk dat het christelijk huwelijk een onverbreekbaar verbond is en levenslange loyaliteit van man en vrouw tegenover elkaar in denken en doen vereist (§ 1604).

§ 658

Daarom is het van het grootste belang dat de jonge mensen in onze gemeenten niet alleen vlak voor het huwelijk maar vanaf hun jeugd worden onderwezen in de betekenis en verplichtingen van het ware christelijke huwelijk (§ 1604).

§ 659

De Unitas Fratrum eert het voorbeeld en het gebod van onze Heer; daarom erkent zij haar verantwoordelijkheid om barmhartig en bevrijdend om te gaan met menselijke zwakheid en zonde op ieder levensterrein, waarbij inbegrepen het falen in het huwelijk (§ 1604).

§ 660

Daarom drukt de Unitas Fratrum haar predikanten en gemeenten de noodzaak op het hart om in alle gevallen waar actie wordt ondernomen met betrekking tot gescheiden mensen, zowel een strak wetticisme als onverantwoordelijk misbruik te vermijden bij het ontslaan van deze heilige verantwoordelijkheid (§ 1604).

4.1.2 De gemeente als geheel**§ 1600**

- 1 Voor de gemeente wordt het geestelijke en het maatschappelijke leven in gelijke mate door het Evangelie bepaald; Christus vervult en beheerst alle gebieden.
- 2 De gemeente legt niet alleen door de woordverkondiging, maar ook door haar hele leven getuigenis af voor haar Heer. Daarom verwacht de Broedergemeente van haar leden, dat zij waarderend en respectvol met elkaar en met andere mensen omgaan. Zij komt ervoor op om seksistisch, racistisch, discriminerend en gewelddadig gedrag in verbale en non-verbale vorm te voorkomen.
- 3 Gemeenten horen veilige plaatsen te zijn, waar mensen elkaar in vertrouwen kunnen ontmoeten: jong en oud, gemeenteleden en vrienden, vrijwilligers en beroepskrachten. Daarom moeten alle gemeenten en bestuursorganen alert zijn tegenover alle vormen van grensoverschrijdend gedrag met name seksueel misbruik en alle mogelijkheden voor effectieve preventie gebruiken.
- 4 Voor de levensstijl van de gemeente en haar leden gelden geen afzonderlijke bindende aanwijzingen. De vrijheid tot individuele vormgeving van het leven, de binding aan de opdracht van Christus en de liefde tot de naaste zijn geen tegenstellingen. De persoonlijke vrijheid ontvangt bij Jezus Christus haar steunpunt en ervaart bij de medemens haar vervulling en haar begrenzing.
- 5 De verbondenheid met de broeders en zusters in de wereldwijde Broeder-Uniteit, in andere kerken en met mensen in de hele wereld maakt bereid en verplicht tegelijk tot een eenvoudig leven en tot het delen van het goed en de gaven, die ons geschonken zijn (§§ 1617.1635).

§ 1601

- 1 Het dagelijkse leven onder leiding van de Heilige Geest heeft het persoonlijke en gemeenschappelijke gebed en het bestuderen van de Heilige Schrift nodig.
- 2 Rust en arbeid staan onder Gods belofte, zijn verzoenend handelen en zijn opdracht. In de afwisseling van werken en rusten kan onze bestemming als Gods evenbeeld en medewerker tot werkelijkheid worden (§ 701).
- 3 In het vieren komt de vreugde aan de Heer en zijn schepping, aan elkaar en aan onszelf, tot uitdrukking. Onder de veelsoortige gelegenheden nemen de feesten van het kerkelijk jaar, de gedenkdagen van de Broeder-Uniteit (§ 681), de jaarfeesten van de gemeentegroepen (koorfeesten e.d.) en werken alsmede de verjaardagen van de gemeenteleden een belangrijke plaats in.
- 4 De arbeid staat onder de opdracht van God aan de mens, de aarde te bebouwen en te bewaren. Alle arbeid, betaald of onbetaald, waartoe God ons de mogelijkheid geeft, mogen wij tot zijn eer en tot onze vreugde doen. De arbeid staat onder Gods begeleiding en verzoening ook daar waar zij zwaar en onbevredigend is en tevergeefs lijkt. De gemeente begeleidt naar vermogen de leden die onder werkdruk of werkeloosheid lijden, evenals degenen die zoeken naar een zinvolle invulling van hun vrije tijd.
- 5 De zondag als de dag van de opstanding van Jezus Christus is in het bijzonder bestemd voor het bijeenkomen van de gemeente. Hij dient voor zover enigszins mogelijk, voor geestelijke versterking en ontspanning naar ziel en lichaam vrijgehouden te worden.

4.1.3 De Gemeente en haar groepen

§ 1602

- 1 De Broeder-Uniteit streeft ernaar, dat geen van haar leden afzijdig staat en dat de gemeente niemand, die bij haar hoort, uit het oog verliest.
- 2 Daartoe dient ook de indeling van de gemeente in groepen. Al naar gelang de plaatselijke omstandigheden bestaan als zulke groepen de natuurlijke groepen (de koren van de kinderen, de jeugd, de ongehuwde zusters en broeders, de echtparen, de weduwen en de weduwnaars), alsook andere pastorale groepen, huiskringen, jeugdkringen en dienstgroepen (b.v. kerkkoren en blazerskoren) (§§ 53. 655).
- 3 Iedere groep dient de hele gemeente met haar bijzondere gaven, zoals zij van haar kant onder bescherming van de hele gemeente staat. In de groepen ervaren de afzonderlijke leden een oefening in christelijke gemeenschap en wederzijdse zielszorg.

§§ 1603-1605

§ 1603

- 1 Alleenstaande leden (die ongehuwd, gescheiden of weduwe of weduwnaar zijn) vormen een groot deel van de gemeente en dragen aan haar wezenlijk bij. Zij leven in haar in het geloof aan Gods belofte, dat Hij zelf gemeenschap onder elkaar schenkt.
- 2 Alleenstaande opvoeders en hun kinderen dient de gemeente terzijde te staan (§ 1602,2-3).
- 3 Er zijn broeders en zusters, die samenleven zonder gehuwd te zijn. Ook voor hen geldt, dat de gemeente niemand aan de kant mag laten staan en uit het oog mag verliezen.

§ 1604

- 1 De Broeder-Uniteit gelooft aan Gods belofte voor het huwelijk, dat Hij zelf man en vrouw samenvoegt tot een verbond, dat verankerd is in de liefde van Christus, waarin Hij zich voor zijn gemeente gegeven heeft (Ef.5:25).
- 2 De Broeder-Uniteit verwacht dat haar leden hun huwelijk in een bijeenkomst van de gemeente laten inzegenen. Aan de kerkelijke huwelijksinzegening gaat een pastoraal gesprek van de predikant met het bruidspaar vooraf.
- 3 De kerkelijke huwelijksinzegening is alleen mogelijk, indien beide huwelijkspartners lid van een christelijke kerk zijn. Over uitzonderingen beslist de predikant, nadat hij de Oudstenraad om advies heeft gevraagd.
- 4 Zoals een huwelijk de gemeente tot zegen kan worden, zo hebben de gehuwden op hun beurt begrip en ruggesteun in de gemeente nodig.
- 5 De zielszorg aan bedreigde huwelijken is in de eerste plaats de taak van de predikant.

§ 1605

- 1 De kinderen zijn naar het woord van Jezus te achten en lief te hebben. Tussen volwassenen en kinderen dient wederkerig vertrouwen, vreugde en vrijheid te heersen.
- 2 Door het voorbeeld van de ouders zullen de kinderen Jezus Christus als hun Heiland leren liefhebben en zelf hun plaats in het leven van de gemeente vinden (§§ 1665-1666).
- 3 Door het voorbeeld van de kinderen leert de gemeente, dat in het Rijk van God slechts binnenkomt wie het als een kind aanneemt.
- 4 De gemeente dient de kinderen in haar midden ruimte te geven. Gemeente, ouders en opvoeders dienen de kinderen vertrouwd te maken met de bijeenkomsten, de geschiedenis en het leven van de gemeente. Dit geschiedt ook door kinderbijeenkomsten, gezinsdiensten en vakantiecampen (§ 664).
- 5 De gemeenten dienen zo mogelijk kleuterscholen op te richten en te onderhouden (§§ 1631-1633).

§ 1606

- 1 De jeugd is deel van de gemeente. De gemeente begeleidt de jongeren op hun levensweg en staat hen in de verschillende levenssituaties terzijde.
- 2 Jongeren hebben behoefte aan een open, uitnodigende en begripvolle gemeente waarbinnen zij de ruimte krijgen om eigen ervaringen op te doen ten aanzien van geloof en om eigen vormen van gemeenschap te ontwikkelen.
- 3 De gemeente streeft ernaar impulsen en ideeën van jongeren op te pakken en jongeren bij de ontwikkeling van het leven binnen de gemeente te betrekken.
- 4 De gemeente moedigt jongeren aan om verantwoordelijkheid te aanvaarden en steunt hen bij het uitgroeien tot volwaardige en actieve leden van de gemeente. Het is de bedoeling dat de jongeren in de Oudstenraad vertegenwoordigd worden (§ 1453,7).

§ 1607

- 1 Het jongerenwerk scheidt voor jonge mensen de mogelijkheden kennis te nemen van het leven dat Jezus Christus biedt. Daarbij is het de bedoeling dat duidelijk wordt hoe het christelijk geloof kan bijdragen aan een volwaardig leven en tevens dat het de individuele mens serieus neemt en hem bij de persoonlijke, sociale en maatschappelijke ontwikkeling kan ondersteunen.
- 2 In de verkondiging en de pastorale zorg richt het jongerenwerk zich op het individu. Daarbij is het streven naar jongeren te luisteren en hen te laten weten wat het Evangelie in hun levenssituatie voor hen kan betekenen. Op zijn gebied neemt het jongerenwerk ook taken van geloofsbevestigend handelen op zich (§§ 1665-1666).
- 3 Het jongerenwerk biedt jonge mensen een geestelijk thuis en gemeenschap, onafhankelijk van hun woonplaats.
- 4 De Broedergemeente streeft ernaar jongeren te begeleiden bij hun beroepskeuze, opleidingen en passend werk.
- 5 De Broeder-Uniteit biedt de mogelijkheid dat jongeren de kerk leren kennen door mee te werken in gemeenten, instellingen en projecten, ook in internationaal verband.
- 6 Het jongerenwerk richt zich ook missionair aan buitenstaanders. Het nodigt jongeren uit het christelijk geloof en de gemeente te leren kennen.

§ 1608

- 1 Het jongerenwerk in de Broedergemeente wordt in de gemeenten en regio's van de Europees-Continental Provincie verricht. Er wordt gestreefd naar de vorming van een netwerk dat de gehele provincie omvat.
- 2 De Oudstenraden en het Provinciaal Bestuur zorgen op hun niveau voor het scheppen van de randvoorwaarden voor het jongerenwerk.

- 3 De Oudstenraad kan plaatselijke jeugdwerkers benoemen en het Provinciaal Bestuur landelijke jeugdwerkers.
- 4 Het jongerenwerk in de gemeente wordt in vergaande mate vormgegeven door de jongeren zelf. Zij zijn met de predikanten en Oudstenraden daar medeverantwoordelijk voor.
- 5 In de regio's kan het jongerenwerk worden georganiseerd in eigen structuren. Deze kunnen vastgelegd worden in reglementen met toestemming van het Provinciaal Bestuur.
- 6 Jongeren tot 30 jaar worden bij de Synode van de Broeder-Uniteit vertegenwoordigd (§ 1403,3b).
- 7 Het jongerenwerk is verbonden met dat van de Broedergemeente wereldwijd en met andere christelijke kerken en organisaties.

4.2 Gemeente en Diaconie

§ 1615

In de gemeente leven mensen van alle leeftijden, in verschillende sociale verhoudingen, gezonde mensen, zieken en gehandicapten, naast elkaar. Het is de blijvende opgave van allen, dat daaruit een “met elkaar” wordt, waarin de een de last van de ander draagt en leert het leven zinvol vorm te geven (§§ 151b. 701. 702. 1461,3).

§ 1616

- 1 Elk bijzonder geval van nood is in de gemeente een aanleiding tot voorbede en tot nadenken over de juiste hulp.
- 2 Geregelde hulpverlening van staatswege en van kerkelijke zieken- en sociale zorg dienen hand in hand te gaan met concrete persoonlijke bijstand. De spontane ondersteuning van wie in nood is geraakt kan nooit volledig door hulpmaatregelen van overheidswege vervangen worden.
- 3 De Oudstenraad dient in de gemeente erop toe te zien of naast de verzorging door de overheid voor de afzonderlijke leden een materiële ondersteuning nodig is. Hij beslist over de wijze waarop dit kan gebeuren en over de hoogte van de ondersteuning. Hij kan deze taak ook aan een commissie overdragen (§ 1463).
- 4 Leningen uit het vermogen van de gemeente mogen alleen met toestemming van het Provinciaal Bestuur uitgereikt worden. (§ 1439,3).

§ 1617

De gemeente mag niet alleen oog hebben voor de nood in haar eigen midden. Zij voelt zich ook door de nood in de samenleving en in andere delen van de wereld aangesproken. Zij doet naar vermogen mee aan hulpacties voor noodlijdenden, zet zich in voor rechtvaardige en vreedzame structuren in de wereld en heeft de nodige aandacht voor de bewaring van de schepping voor alle mensen (§ 1635,2).

§ 1618

- 1 De Broeder-Uniteit onderhoudt diverse instellingen voor zieken en gehandicapten, bejaarden en kinderen, alsook gastverblijven. Daarin geschiedt een belangrijk deel van haar diaconale werk.
- 2 De verantwoordelijke instanties voor deze instellingen zijn de Broeder-Uniteit, gemeenten van de Broeder-Uniteit, kerkelijke stichtingen met juridische bevoegdheid, alsook het algemeen nut beogende kapitaalassociaties waarin een van de genoemde instellingen een meerderheidsbelang heeft.

- 3 Voor de oprichting of sluiting van zulke instellingen is toestemming vooraf van het Provinciaal Bestuur nodig. Het Provinciaal Bestuur heeft het recht van toezicht over deze instellingen (§1439,3).
- 4 Lid 3 geldt niet voor kerkelijke stichtingen met rechtsbevoegdheid, waarvan het toezicht volledig geregeld is in de kerkelijke stichtingswet van de Broeder-Uniteit (§ 1620,4)
- 5 Leiding en medewerkers doen hun dienst in opdracht van de Broeder-Uniteit.
- 6 Het Provinciaal Bestuur brengt verslag uit aan de Synode over het diaconale werk (§§ 1417.16. 1439,18)

§ 1619

De diaconale en andere instellingen van de Broeder-Uniteit hebben voorbede en praktische hulp van gemeenteleden nodig en moeten van hun kant voor het leven in de gemeente open staan.

§ 1620

- 1 De diaconesseninrichting 'Emmaüs' in Niesky en de Stichting Herrnhuter Diaconie zijn kerkelijke stichtingen in de Broeder-Uniteit.
- 2 Zij hebben de vorm van een rechtsbevoegde stichting tot nut van het algemeen en zijn vermogensrechtelijk zelfstandig. Volgens de statuten van de stichtingen worden zij beheerd en vertegenwoordigd door een eigen Bestuur.
- 3 Een lid van het Provinciaal Bestuur heeft als vertegenwoordiger van de Broeder-Uniteit zitting en stemrecht in de curatoria.
- 4 Het Provinciaal Bestuur houdt, overeenkomstig de kerkelijke stichtingswet van de Broeder-Uniteit, toezicht op deze stichtingen.

4.3 De Zielszorg en het herderlijk vermanen, helpen en herstellen (§ 103a-d)

§ 1625

- 1 De Broeder-Uniteit weet dat zij met al haar leden de dagelijkse bemoediging en vermaning, verlichting en reiniging door de Geest van God nodig heeft om gemeente van Christus te zijn.
- 2 De zielszorgelijke dienst van de bijeenkomsten vindt zijn aanvulling in de persoonlijke zielszorg, ook in de biecht, alsook in de bezoeken en in het vermanende, helpende en helende handelen van de gemeente.
- 3 Ook de gemeentetucht is een zielszorgelijke dienst, doordat de gemeente het rechtsprekende en vergevende Woord van de Schrift hoort en bidt om de leiding van de Heilige Geest.
- 4 Gemeentetucht is gegrondvest op het stellige geloof, dat onze Heer vergeving voor iedere schuld toegezegd heeft en dat wij elkaar met zijn vergeving mogen en moeten dienen.

§ 1626

- 1 Predikant en Oudstenraad zijn ervoor verantwoordelijk dat broeders en zusters zielszorg ervaren (§ 1461,4).
- 2 De Oudstenraad kan broeders en zusters met de dienst van de zielszorg in het bijzonder belasten.
- 3 Een absoluut noodzakelijke voorwaarde voor de zielszorg is de geheimhouding.

§ 1627

- 1 Gemeentetucht is in het bijzonder geboden, wanneer een gemeentelid of een groep door zijn houding het getuigenis en de eenheid van de gemeente in gevaar brengt.
- 2 Voor de gemeentetucht is de Oudstenraad verantwoordelijk (§ 1461, 8).
- 3 De Oudstenraad dient in ieder afzonderlijk geval met pastorale verantwoordelijkheid te onderzoeken langs welke weg het betreffende gemeentelid werkelijk geholpen kan worden. De gemeentetucht dient zich te houden aan de opdracht van Jezus in Matteüs 18:15-18. De Oudstenraad plaatst zich beschermend voor de broeder en de zuster die zich niet aan de gemeentetucht onttrokken hebben.
- 4 Blijven alle stappen van de gemeentetucht (§ 654) zonder gevolg, dan heeft het betreffende gemeentelid zichzelf van de Broeder-Uniteit afgescheiden en wordt van de ledenlijst geschrapt. Toch dient de gemeente hem naar vermogen pastoraal te blijven volgen (§ 1008,4a).

- 5 Dwaling en zonde in haar midden betreffen de hele gemeente, die zich dient af te vragen waar zij zelf in gebreke is gebleven.

4.4 Scholen en Opvoeding

§ 661

Vanaf haar begin heeft de Broeder-Uniteit het belang van de opvoeding gezien, niet alleen om het denken te ontwikkelen, maar ook om het karakter van de jonge mensen te vormen. Daarom heeft zij in de loop van haar ontwikkeling scholen en hogere opleidingsinstituten gesticht overal waar dit maar mogelijk was (§§ 151b. 1630, 1).

§ 662

De aard en reikwijdte van deze scholen is door de jaren heen aanzienlijk veranderd en tegenwoordig voorzien zij in een behoefte van een gemeenschap tot ver buiten de grenzen van de Broeder-Uniteit. In dit opzicht hebben zij een bijzondere taak te vervullen en een kenmerkende rol te spelen in de moderne wereld.

§ 663

Naast het streven om het hoogst mogelijke peil te handhaven moeten onze scholen ook de christelijke idealen aankweken. Dit geldt in het bijzonder voor de internaten die een thuis bieden aan de hun toevertrouwde kinderen. Daarom heeft de kerk in haar scholen de gelegenheid, niet alleen ten dienste te staan van de kinderen die uit de gemeenten van de Broeder-Uniteit zelf komen, maar ook van hen die een andere achtergrond hebben, vooral degenen die thuis niet in aanraking zijn gekomen met het christelijke leven (§ 1630).

§ 664

In veel gebieden is de zondagsschool een belangrijk onderdeel van de kerk geworden als aanvulling op het godsdienstonderwijs dat thuis of op school wordt gegeven. Er wordt bij de gemeenten op aangedrongen het belang hiervan en van andere christelijke organisaties in te zien, die trachten de toewijding van jonge mensen aan Christus te versterken (§ 1605,4).

4.4.1 Scholen en Opvoeding in de Europees-Continental Broeder-Uniteit

§ 1630

- 1 Aan de Broeder-Uniteit zijn van oudsher kinderen en jongeren ter opvoeding en opleiding toevertrouwd. Belangrijk voor de opvoeding in scholen en

internaten van de Broeder-Uniteit is het samenleven van de scholieren met een dienstgemeenschap van medewerkers, die Jezus Christus als hun Heer belijden en met elkaar als broeders en zusters in wederzijds vertrouwen en in vergevende liefde willen leven. De gemeente dient deze dienst mee te dragen en hiervoor geschikte medewerkers te zoeken (§§ 151b. 661. 663).

- 2 Doeleinden van de opvoeding in de Broeder-Uniteit zijn naast de schoolopleiding in het bijzonder:
 - a) de oriëntatie van het eigen leven en het samenleven naar Jezus Christus,
 - b) het respect voor de schepping, voor de andere mens en aanneming van de eigen persoon uit Gods hand en
 - c) de verantwoordelijke deelneming aan de vormgeving van de samenleving. Daarbij is het van wezenlijk belang, tussen jongeren en volwassenen in school, internaat en gemeente een verhouding te scheppen, die door vertrouwen, verantwoordelijkheid en liefde gedragen wordt.

§ 1631

- 1 De Broeder-Uniteit onderhoudt kleuterscholen, scholen en andere instellingen voor kinderen en jongeren. De verantwoordelijke instanties voor deze instellingen zijn de Broeder-Uniteit, gemeenten van de Broeder-Uniteit, kerkelijke stichtingen met juridische bevoegdheid binnen de Broeder-Uniteit of bijzondere instanties, die met een gemeente van de Broeder-Uniteit contractueel verbonden zijn (§ 1605,5).
- 2 Voor de oprichting en sluiting van zulke instellingen is toestemming vooraf van het Provinciaal Bestuur nodig. Dit geldt niet voor kerkelijke stichtingen met rechtsbevoegdheid, wier toezicht volledig geregeld is in de kerkelijke stichtingswet van de Broeder-Uniteit.
- 3 Leiding en medewerkers doen hun dienst in opdracht van de Broeder- Uniteit.

§ 1632

De gemeente dient instellingen van de Broeder-Uniteit voor kinderen en jongeren in haar midden als deel van haar eigen leven te betrachten. Op hun beurt dienen deze deel te nemen aan het leven van de gemeente en niet een eigen besloten bestaan te leiden (§ 1605,5).

§ 1633

De leiding van een dergelijke instelling ligt bij de verantwoordelijke instantie. Het Provinciaal Bestuur heeft daarenboven het recht van toezicht. Het Provinciaal Bestuur brengt verslag uit aan de Synode over de dienst aan kinderen en jongeren (§§ 1417,15. 1439,3).

4.5 De verhouding tot de burgerlijke overheid

§ 665

De Broeder-Uniteit ziet het belang van datgene wat de Bijbel zegt over de relatie zowel van enkelingen als van de kerk tot het burgerlijk gezag. Het is de plicht en het voorrecht van de christen persoonlijk om voorbede te doen voor de burgerlijke gezagsdragers en volledig en actief deel te nemen aan het maatschappelijk leven van zijn land en, voorzover dat in zijn vermogen ligt, ervoor te zorgen dat christelijke principes het leven van zijn burgerlijke gemeente en zijn land beheersen. Daarom willen wij gehoorzamen aan de wetten van het burgerlijk gezag, zolang zij niet van ons verlangen Gods wil af te wijzen (§ 1416,1).

4.5.1 Het openbare leven

§ 1635

- 1 De Broeder-Uniteit beseft – ook in de ervaringen van haar jongste geschiedenis – dat zij op het gebied van het openbare leven tot waakzaamheid opgeroepen is ten opzichte van alle krachten van haat, mensenverachting, geweld en vernietiging.
- 2 De Broeder-Uniteit ziet het als haar taak, zich voor concrete tekenen van gerechtigheid in te zetten (§§ 1600,5. 1617).
Zij ziet zich in het bijzonder ertoe opgeroepen hen bij te staan, die onder discriminatie van welke aard dan ook te lijden hebben.
- 3 De Broeder-Uniteit onderkent Gods opdracht om zijn schepping te bewaren. Zij zet zich in voor de verantwoordelijke omgang met de goederen van de natuur.

4.5.2 Vrede

§ 666

In gehoorzaamheid aan het gebod van Christus is het een ernstige verplichting van de kerk om te werken voor de voortdurende en bewaring van de wereldvrede. De Broeder-Uniteit is door haar internationale karakter in een bijzonder gunstige positie geplaatst om haar invloed daarvoor te gebruiken. Het moet bij voortdurende haar bedoeling zijn mee te helpen en ertoe aan te moedigen dat er wereldvrede tot stand komt in de naam van Jezus Christus, die zelf de bron van ware vrede en verzoening is.

§ 1636

De Broeder-Uniteit begeleidt jonge mensen bij het nemen van een beslissing over het vraagstuk van het verrichten van militaire dienst en helpt hen de consequenties van hun beslissing te dragen.

4.6 Eredienst**§ 667**

De Broeder-Uniteit heeft uit het verleden een rijke traditie geërfd aan gemeentere-diensten, liederen, liturgieën, kerkelijke gebruiken en de viering van het ker-kelijk jaar. De vormen van de eredienst zijn echter geen doel in zichzelf, maar middel tot een doel, namelijk de aanbidding van God in Jezus Christus en ver-nieuwde toewijding aan zijn dienst.

§ 668

Verder is het steeds een principe van de Broeder-Uniteit geweest dat in alle ere-diensten de gemeente actief deelneemt. De liturgische praktijk in de Broeder-Uniteit is daarom niet vaststaand of strak gebleven, maar is altijd weer aan ver-andering onderworpen teneinde de behoeften van de kerk het best te kunnen dienen (§ 1640,4).

4.6.1 De Bijeenkomsten**§ 1640**

- 1 De kerkdiensten in de Broeder-Uniteit zijn bijeenkomsten van de gemeente. In de bijeenkomsten ervaart de gemeente de tegenwoordigheid van haar Heer in Woord en Sacrament. Onder de leiding van de Heilige Geest laat zij zich onderrichten en stichten en antwoordt met lof en aanbidding, belijdenis en gebed,
- 2 Ook huisdiensten en andere samenkomsten van kleinere groepen zijn bijeenkomsten van de gemeente. Dit geldt zowel voor de gemeenten met regelmatige of incidentele ontmoetingen op verschillende plaatsen, alsook voor de groepen in een plaatselijke gemeente.
- 3 De Broeder-Uniteit beschouwt de kerkmuziek als wezenlijk bestanddeel van haar liturgisch leven (§ 1460,4).
- 4 Bij alle veelvoud van de liturgische vormen dient in de verschillende gemeenten op overeenstemming in wezenlijke zaken gelet te worden (§§ 668. 1417,1. 1461,5).

§ 1641

Doop en Avondmaal (behalve ziekenavondmaal), belijdenis, huwelijksinzegening en begrafenis hebben in openbare bijeenkomsten van de gemeente plaats. Voor uitzonderingen is de toestemming van de Oudstenraad nodig.

§ 1642

- 1 Bij de begrafenis wordt Gods Woord verkondigd, in de regel de levensloop van de overledene gelezen en bij het graf de begrafenisliturgie gebeden. Bij de plechtigheden bij het graf zijn toespraken niet toegestaan.
- 2 De predikanten dienen de leden van de gemeente aan te sporen hun levensloop zelf op te stellen.
- 3 Bij begrafenissen getuigt de gemeente in geloof in de Opgestane haar verbondenheid met de “Gemeente daarboven”.
- 4 Een begraafplaats van de Broeder-Uniteit dient eenvoudig van opzet te zijn. De grafstenen zijn grotendeels gelijkvormig. De aanleg van de begraafplaats getuigt van het geloof, dat wij in dezelfde hoop worden uitgezaaid en door Jezus Christus aan dezelfde opstanding deel hebben.
- 5 Bijzonderheden over de vormgeving van de begraafplaatsen zijn in de begraafplaatsreglementen van de gemeenten geregeld (§§ 1439,12. 1460,5).

§ 1643

De zangdienst is een bijzondere bijeenkomst van de Broeder-Uniteit, waarin de gemeente in liederen bidt en Gods Woord verkondigt. Zij is het gezongen antwoord op Gods Woord.

§ 1644

- 1 In de Stille Week wordt de gemeente met de lijdensgeschiedenis van Jezus vertrouwd gemaakt. Aan de lezingen in de liturgische bijeenkomsten ligt de “Geschiedenis van de laatste dagen van Jezus Christus op aarde” ten grondslag (§ 669).
- 2 De Broeder-Uniteit houdt de Paasmorgen als opstandingsviering, zo mogelijk bij zonsopgang en op de begraafplaats (§ 669).

4.6.2 Het Heilig Avondmaal (§ 100 d)

§ 669

Princiepelijk houdt de Broeder-Uniteit vast aan het “open Avondmaal”, waarbij de aanwezigheid en deelneming van leden van andere christelijke kerken in de viering van het sacrament worden verwelkomd (§ 6). Gedoopte kinderen worden op grond van hun belijdenis tot het Avondmaal toegelaten (vgl. § 680).

§ 670

Indien een Provincie dit toestaat, kunnen gedoopte kinderen op verzoek van hun ouders en na bij hun leeftijd passend kerkelijk onderricht aangaande betekenis en inhoud van het Avondmaal worden toegelaten tot het Avondmaal.

§ 671

Hoewel het Avondmaal zelf al de nadruk legt op de eenheid en gemeenschap die de gelovigen met Christus en met elkaar hebben, in welke vorm dit ook wordt gevierd, legt de Broeder-Uniteit vanuit haar traditie op dit aspect van het sacrament in het bijzonder de nadruk en dit is voor velen door de jaren heen tot zegen geweest. In deze dienst brengen de gelovigen ook dank voor de zegeningen van het Nieuwe Verbond en zien zij uit naar de voltooiing van alle dingen bij de wederkomst van Christus in heerlijkheid.

§ 1650

- 1 De tegenwoordigheid van Christus staat centraal bij het Avondmaal. Belangrijke elementen zijn de inzettingswoorden en het eten en drinken overeenkomstig de overlevering van het Nieuwe Testament in gemeenschap met Christus en de Gemeente.
- 2 De viering van het Avondmaal dient regelmatig gehouden te worden. Zij wordt voorbereid door gebed en woordverkondiging op een van de voorafgaande dagen of op de dag zelf.

§ 1651

- 1 De bediening van de sacramenten is aan de gemeente als Lichaam van Christus toevertrouwd. Daarom is de viering van het Avondmaal zaak van de gemeente.
- 2 Als het Avondmaal bediend wordt in de kring van de afzonderlijke groepen (koren, dienstverbanden, conferenties e.d.) of aan het ziekbed, komt daarin niet alleen de gemeenschap met Christus en onder elkaar tot uitdrukking, maar ook de gemeenschap met de hele gemeente (§ 1602,2 en 3).

§ 1652

- 1 De vierende gemeente weet zich één in de liefde met alle christenen, die als zondaars in het geloof in de vergeving tot het Avondmaal komen. Een bepaalde leer van het Avondmaal is geen voorwaarde voor de deelneming.
- 2 De Broeder-Uniteit staat open voor de avondmaalsgemeenschap met andere kerken (§ 1101,1).

§ 1653

- 1 De leiding van de avondmaalsviering ligt in handen van een geordende gemeentedienaar. Het Provinciaal Bestuur kan in bijzondere gevallen uitzonderingen toestaan (§ 692).
- 2 De Oudstenraad geeft daartoe geschikte broeders en zusters het recht om bij het uitdelen van het Avondmaal te helpen. Zij kunnen in de acolutie worden opgenomen (§§ 692. 1680).

4.6.3 Het Liefdemaal**§ 672**

Het liefdemaal (agape) is overgenomen van een soortgelijk gebruik in de eerste christengemeente en werd opnieuw tot leven gebracht door de vernieuwde Uniteit in 1727. Het kan worden gehouden in vrije en wisselende vorm op zondagen of feestdagen.

§ 673

Er zijn twee soorten liefdemaal:

- a) *Het liefdemaal dat voorafgaat aan de gebruikelijke viering van het Avondmaal is een meer formele dienst. Door de vertrouwelijke bespreking van zaken betreffende kerk en gemeente en het nadenken over een aspect van het Avondmaal, gewoonlijk naar aanleiding van de dagteksten, heeft deze dienst ten doel ons gevoel van onderlinge gemeenschap te verdiepen door onze belofte om Christus, onze Heer, na te volgen.*
- b) *Het liefdemaal ter gelegenheid van een feest, hetzij van de hele kerk of van een plaatselijke gemeente of van een kleinere groep zoals een koor, wordt gehouden om de gemeenschap der gelovigen zichtbaar te maken en te bevorderen door de gemeenschap met Christus.*

Er is geen vaste vorm voor deze dienst, maar de kenmerkende trekken zijn het zingen van liederen, een toespraak over een voor die gelegenheid passend onderwerp en het uitdelen van een eenvoudige maaltijd.

4.6.4 Het Liefdemaal der Dienenden

§ 1655

De in een gemeente meewerkende broeders en zusters komen, zomogelijk, eenmaal per jaar samen voor een liefdemaal der dienenden (§ 669).

4.6.5 De Verbondsbeker

§ 674

De viering van de Verbondsbeker is een liturgisch gebruik van de Broeder-Uniteit, maar deze viering is geen sacrament en moet niet worden verward met het heilig Avondmaal. De viering van de Verbondsbeker kan plaats vinden wanneer de gemeenteleden zich opnieuw willen sterken voor de dienst van hun gezamenlijke Heer.

4.6.5 Doop en Belijdenis

§ 675

Alle kinderen zijn door God geroepen tot de volheid van leven in zijn Koninkrijk. Zij die in een christelijk gezin geboren zijn, hebben deel aan de verbondsrelatie tussen God en zijn volk, die tot uitdrukking komt in de kerk op aarde. Hun opname in de kerk, het Lichaam van Christus, wordt zichtbaar gemaakt in het sacrament van de doop (§ 1661,2-3).

§ 676

De gemeente die aanwezig is bij de doop van een kind, moet door haar deelneming daaraan tonen dat zij samen met de ouders de verplichting op zich neemt om het kind in de vermaning en opvoeding van de Heer groot te brengen (§ 1661,1).

§ 677

Alleen diegenen die de betekenis en de ernst van deze zaak begrijpen en lid zijn van een christelijke kerk, kunnen doopgetuigen of peten zijn. Hoewel het waar is dat er geen wettelijke verplichting op hen rust om te zorgen voor het welzijn van de kinderen voor wie zij als doopgetuigen zijn gevraagd, moeten zij het toch als een plicht van christelijke liefde beschouwen om voor zo'n kind in het bijzonder te bidden en er zo trouw en goed mogelijk voor te zorgen, wanneer het wees wordt (§ 1661,2c).

§ 678

Volwassenen die niet als kind gedoopt werden, kunnen op hun verzoek en na grondig onderricht in de heilswaarheden worden gedoopt; zij worden door hun doop als avondmaalslid opgenomen in de christelijke kerk (§ 1661,4).

§ 679

In de regel vinden dopen plaats in openbare bijeenkomsten van de gemeente.

§ 680

Bij de bevestiging als lidmaat belijden zij die als kind gedoopt zijn in het openbaar hun geloof in Jezus Christus als Heer en Verlosser en worden zij toegelaten tot het Heilig Avondmaal, indien dat nog niet gebeurd was (§ 670. §§ 1665-1666).

4.6.6.1 De Doop (§ 100a en c)**§ 1660**

- 1 In de door Jezus Christus ingestelde doop wordt de genade van onze Heer Jezus Christus en de liefde van God en de gemeenschap van de Heilige Geest toegekend. Het betekent deelhebben aan de dood en opstanding van Jezus Christus en is teken van het nieuwe leven dat Hij schenkt.
- 2 Doop en geloof horen bij elkaar om het heil te ontvangen. Zoals het geloof is ook de doop tegelijk een gave van God en ons menselijk antwoord daarop. De doop is een begin, dat gericht is op het ingroeien in de gemeenschap met Christus en de gemeente.
- 3 Gedoopten worden niet alleen lid van een bepaalde kerk, maar lid aan het Lichaam van Christus. Daarom is de doop een niet te herhalen handeling. De Broeder-Uniteit erkent principieel de in andere kerken met water in de naam van de drieënige God voltrokken doop (§§ 56. 1003)

§ 1661

- 1 De geboorte van een kind wordt aan de gemeente meegedeeld. Het kind wordt in de voorbede van de gemeente aanbevolen. In een bijeenkomst van de gemeente kan om Gods zegen voor kind en ouders gebeden worden.
- 2 Als het kind in de eerste maanden van zijn leven gedoopt wordt, geldt de volgende regeling (§§ 56. 675):
 - a) De ouders melden het kind bij de predikant voor de doop aan. Aan de doop gaat een gesprek met de ouders en voor zover mogelijk ook met de peten vooraf.
 - b) Minstens een van de ouders dient belijdend lid van de Broeder-Uniteit te zijn; over uitzonderingen beslist de Oudstenraad.

- c) Het aantal peten bedraagt niet meer dan vijf. Zij worden geacht belijdend lid van een christelijke kerk te zijn. De namen van de peten moeten bij de doopaanmelding worden meegedeeld. Hun bevoegdheid van peetschap dient aangetoond te worden. Zo mogelijk dienen de peten bij de doop aanwezig te zijn.
 - d) Aan de ouders van het gedoopte kind ord teen doopbewijs overhandigd.
 - e) Ouders, die hun kind in een andere kerk laten dopen, melden de voltrokken doop bij de predikant aan voor de bijschrijving in het ledenregister. Behoort slechts één ouder tot de Broeder-Uniteit, dan besluiten de ouders of het in een andere kerk gedoopte kind tegelijk ook tot de Broeder-Uniteit behoort.
- 3 Kinderen, die later gedoopt worden, krijgen een op hun leeftijd afgestemd dooponderricht. Voor de ouders en peten gelden dezelfde bepalingen als bij de doop van pasgeborenen (§§ 56. 675).
- 4 Worden jongeren of volwassenen gedoopt, dan biedt dit feest een gelegenheid voor hen hun geloof voor de gemeente te belijden (§§ 56. 678).

4.6.6.2 Het geloofsbevestigend handelen van de gemeente

§ 1665

- 1 De belijdenis van het geloof wordt in de Europees-Continente Broeder- Uniteit niet als een eenmalige uiting van belijden verstaan, maar als een door het geloofsbevestigend handelen van de gemeente inleiden tot geloof (§ 680).
- 2 Geloofsbevestigend handelen betekent de toewending van de gemeente tot de kinderen en hun ouders, de jongeren en volwassenen met het doel, hen in de vreugde van de persoonlijke band met Christus, de Heer van ons leven, te leiden en hen daarin te bevestigen. Hierin vertrouwt de gemeente erop dat God zelf in dit handelen werkzaam is (§ 680).

§ 1666

- 1 Geloofsbevestigend handelen kan naar leeftijd ingedeeld geschieden in de vorm van catechisatie, cursussen en vakantiecampen en omvat hoofdzakelijk:
 - a) de voorbereiding op het Avondmaal en de opneming in de avondmaalsgemeenschap (§§ 56a. 100c. 1004,1. zie uitvoeringsbepalingen),
 - b) de onderwijzing in het christelijk geloof en in de geschiedenis en opdracht van de Broeder-Uniteit,

- c) het inleiden in de verantwoordelijke deelname aan leven en dienst van de gemeente en de bevestiging van het lidmaatschap (§§ 205. 1004,2).
- 2 De catechisatie wordt met een viering (inzegeningsdienst, belijdenisdienst) afgesloten. Het bijzondere van deze viering ligt in de persoonlijke bemoediging van de belofte van genade onder de voorbede van de gemeente. De deelnemers worden daarmee in de avondmaalsgemeenschap opgenomen, indien dat nog niet gebeurd was. Zij krijgen het recht tot het peetschap. Van de deelname wordt een belijdenis-attest uitgereikt. De namen worden in het kerkboek ingeschreven (§ 56).
- 3 De Broeder-Uniteit verwacht van haar leden de bevestiging van het lidmaatschap. Deze bevestiging is uitdrukking van een bewuste toewending tot de gemeente. Deze bevat de persoonlijke aanvaarding van de rechten en plichten als mondige leden van de kerk (§§ 1004. 1409).

4.6.7 Kerkelijke Feestdagen en Gedenkdagen

§ 681

Naast de feestdagen die algemeen door de christelijke kerk worden gevierd, heeft de Broeder-Uniteit de volgende historische gedenkdagen:

<i>1 maart 1457</i>	<i>Stichting van de Unitas Fratrum</i>
<i>26 maart 1467</i>	<i>Verkiezing van de eerste voorgangers van de Unitas Fratrum</i>
<i>12 mei 1727</i>	<i>Ondertekening van de "Statuten" van Herrnhut</i>
<i>17 juni 1722</i>	<i>Stichting van Herrnhut</i>
<i>6 juli 1415</i>	<i>Martelaarsdood van Jan Hus</i>
<i>13 augustus 1727</i>	<i>Openbaarwording van de eenheid door de Heilige Geest in Herrnhut</i>
<i>21 augustus 1732</i>	<i>Begin van het zendingswerk</i>
<i>16 september 1741</i>	<i>De Broeder-Uniteit erkent Christus als Heer en Oudste</i>
<i>13 november 1741</i>	<i>Bekendmaking in de gemeente dat Christus Heer en Oudste is.</i>

4.7 De geestelijke dienst

Inleiding

Het begrip van Christus als de Algemene Oudste is de basis voor het begrip van de geestelijke dienst in de Broedergemeente. De Broeder Uniteit legt de nadruk op het priesterschap van alle gelovigen, alsook op de roeping van beroepen en geordinde predikanten. Het ambt van predikant is een gave van de Algemene Oudste. Zij die beroepen zijn in de geestelijke dienst van de Broedergemeente zijn beroepen en geordend door Christus.

De geordende predikant, of hij nou diaconus, presbyter of bisschop is, is een dienaar van God en de gemeenschap. Hij of zij wordt nooit beschouwd als het hoofd of het lichaam van de gemeenschap, maar dient vaak als de mond, handen en voeten van de gemeenschap sinds de kerk een getuigenis aflegt van de liefde van Christus. De geordende predikant is enkel en alleen een dienaar van God, dienend aan Christus door de gemeenschap en haar naasten te dienen. In deze rol van dienaar, wordt hij of zij samen met de Oudstenraad beroepen om de gemeente te leiden onder de Goddelijke leiding die essentieel is om een effectieve geestelijke dienst te voeren. Geordende predikanten worden ook beroepen om binnen de gemeente de structuur en ordening te behouden die door Provinciale- en Uniteitssynoden beschikbaar worden gesteld.

De geordende predikant moet zich bewust zijn van het begrip, dat de Broedergemeente heeft, van de rol van de geestelijke dienst en hiernaar leven en handelen.

De ordinatie

4.7.1 De ordinatie in het algemeen (§ 104)

§ 682

Het in de Broeder-Uniteit ingestelde geestelijke dienst bestaat uit de drie graden van diaconus, presbyter en bisschop. Wie geordend is heeft in de Broeder-Uniteit de bevoegdheid om de sacramenten te bedienen.

Deze dienst van de geordende dienaren is een uitdrukking van de dienst van het gehele volk van God en een antwoord op de roeping en de gaven van Christus , die de Algemene Oudste van de kerk en van haar dienst is.

De ordeningen zijn meer uitdrukking van het dienen dan van de rang. Alleen Jezus Christus, die ook diende, wordt erkend als degene, die van zich uit gezag heeft.

Personen die zich geroepen voelen tot de geordende dienst in de Broeder-Uniteit moeten, ongeacht of zij man of vrouw zijn, gelijk behandeld worden.

§ 683

Alleen het Provinciaal Bestuur, de Provinciale Synode of de Uniteitssynode zijn gemachtigd opdracht tot ordinatie te geven. Bij het verlenen van een dergelijke opdracht laten zij zich leiden door zorgvuldig onderzoek naar de geestelijke, verstandelijke en lichamelijke geschiktheid van de kandidaat voor de ordinatie. Aan de ordinatie dient een gepaste theologische opleiding vooraf te gaan (§ 692).

Wanneer een geordende predikant uit een ander kerkgenootschap in dienst treedt van de Broedergemeente, kan het Provinciaal Bestuur erover beslissen, of hij of zijn als diaconus of als presbyter opgenomen wordt.

§ 684

De geordende predikant blijft dienaar van Christus en de kerk als geheel, niet alleen van de gemeente waar hij of zij beroepen is. Evenals Jezus Christus niet gekomen is om zich te laten dienen, maar om zelf te dienen, zo moeten zijn dienaren bereid zijn om te dienen, waar de kerk hen ook roept onder de leiding van de Heilige Geest.

De predikant is een broeder of zuster, die geroepen is in de geordende dienst, en tegenover wie de kerk bepaalde verwachtingen heeft met betrekking tot gedrag en levenswandel, zoals die in de provinciale reglementen vastgelegd zijn. Een geordende predikant te zijn betekent onder de ordening en de autoriteit van de kerk te leven.

§ 684.a

Ordinatie en inzegening is in de regel voor het leven. Desondanks kan onder specifieke omstandigheden, zoals vastgelegd in provincial ordeningen, de geordende predikant onder disciplinaire maatregelen geplaatst worden door het Provinciaal Bestuur. Daardoor zal hij niet langer gezien worden als een geordende of ingezegende predikant. De ordinatie wordt geschorst gedurende de periode dat de predikant onder disciplinaire maatregelen is geplaatst. Het is echter mogelijk om in geval van berouw gevolgd door de autorisatie door het PEC weer in de dienst te worden hersteld. Deze herinstallatie van de ordinatie vindt plaats in een speciale dienst die geleid wordt door een presbyter of bisschop die aangesteld is door het PEC. In het geval dat de ordinatie en inzegening van een Bisschop weer in werking gesteld wordt, moet een Bisschop van de Uniteit voorgaan. Het is geen nieuwe ordinatie.

- *Disciplinaire maatregelen voor geordende predikanten wordt uitgevoerd door het Provinciaal Bestuur, na een proces waarin andere mogelijke correctieve maatregelen zijn getest en na zorgvuldige overweging door het Provinciaal Bestuur en bisschoppen.*

- *Redenen voor disciplinaire maatregels voor geordende predikanten worden genoemd in § 103.c-e. en alle redenen die genoemd worden in Provinciale ordeningen rondom verwachtingen aan predikanten.*
- *In het geval van het toepassen van disciplinaire maatregelen op een bisschop moet het PEC contact opnemen met de voorzitter van de regio en op zijn minst één andere bisschop geraadpleegd worden voordat het proces van disciplinaire maatregelen opgestart wordt.*
- *Het Uniteitsbestuur moet geïnformeerd worden over elke bisschop in de respectievelijke provincie die onder disciplinaire maatregelen is geplaatst. Het Uniteitsbestuur kan het PEC vragen om de behoefte aan disciplinaire maatregelen op een bisschop te onderzoeken.*

4.7.2 De ordening van de geestelijke dienst

a) Diaconus

§ 685

De ordinatie tot diaconus laat hem/haar toe tot de eerste graad van de geestelijke dienst. Als diaconus is hij/ zij gemachtigd te dienen als predikant en de sacramenten te bedienen volgens de daarvoor geldende regels en bepalingen van de kerk. De ordinatie tot diaconus geeft uitdrukking aan de opvatting van het predikante-nambt als dienst, die aan alle ordeningen ten grondslag ligt. Om thuis te raken in het werk van de geestelijke dienst krijgt de pas geordende predikant begeleiding en ondersteuning door een presbyter die in de buurt woont of door iemand die door het Provinciaal Bestuur voor dit doel is aangewezen.

b) Presbyter

§ 686

Na een aantal jaren van dienst in het geestelijk ambt wordt een diaconus tot presbyter ingezegend. De inzegening tot presbyter betekent van de kant van de kerk geestelijke bemoediging, de erkenning van zijn/haar professionele en geestelijke rijpheid, bevestiging van zijn/haar dienst sinds de ordinatie en de vernieuwing van de aangegane verplichting van de kerk om Jezus Christus te dienen. Voor de persoon zelf is de inzegening een gelegenheid om te getuigen van het christelijk geloof en een hernieuwde toewijding aan de geestelijke dienst.

De inzegening tot presbyter is tegelijk een viering van de hele kerk, die allen oproept om hun belofte Christus te dienen, te vernieuwen. Een Provinciaal Bestuur kan een presbyter speciale taken toewijzen, zoals een aandeel in leiding-gevende taken en/of de ondersteuning van een diaconus.

c) Bisschop

Het ambt van bisschop

§ 687

We houden aan de opvatting vast, die de Oude en hernieuwde Uniteit gezamenlijk hebben, dat alleen Christus het Hoofd van de Kerk is en dat pastorale toezicht in verantwoordelijkheid tegenover Hem gebeurt. De hernieuwde Uniteit ontving het bisschopsambt als erfenis van de oude Unitas Fratrum. De hernieuwde Uniteit begrijpt de fundamentele functie van een bisschop als die van een pastor voor pastors. Een bisschop van de Broeder-Uniteit wordt ingezegend tot een speciale priesterlijk-pastorale dienst namens en voor de gehele Uniteit. Het ambt van bisschop representeert de levende eenheid van de kerk en de continuïteit van het ambt in de kerk, hoewel de Uniteit niet de nadruk legt op enige mechanische overdracht van de apostolische successie.

Het ambt en de functie van een bisschop gelden in de gehele Uniteit. Voor de inzegening wordt de gekozen bisschop door minstens één bisschop van de Uniteit op gepaste wijze geïnstrueerd met betrekking tot de rol en de taak van het ambt van bisschop. Het Provinciaal Bestuur benoemt met toestemming van de uitvoerende commissie van de Uniteit een bisschop, die deze instructie doorvoert. Vanwege hun ambt hebben alle bisschoppen zitting in de synode van de Provincie, waarin zij wonen. Of zij dan ook stemrecht hebben, wordt door de betreffende Provincie vastgelegd. Bisschoppen doen hun dienst onder verantwoordelijkheid van het Provinciaal Bestuur en de Synode van de Provincie, waarin zij wonen. Zodra het Provinciaal Bestuur of de Synode beslissingen genomen hebben, mogen de bisschoppen zich met deze beslissingen niet bemoeien. Een bisschop is niet ambtelijk lid van het Provinciaal Bestuur, maar kan gekozen worden tot lid van het Provinciaal Bestuur. Maar een bisschop kan niet voorzitter worden van het Provinciaal Bestuur.

Plichten van de bisschoppen

§ 688

Een bisschop heeft als bisschop in de eerste plaats verantwoordelijkheid voor de zielszorg aan predikanten en de kerk en daarvoor de kerk te helpen aan Christus en het Evangelie trouw te blijven. Een bisschop heeft in het bijzonder de plicht tot voorbede voor de Uniteit en ook voor de Kerk van Christus als geheel. De mening van een bisschop (bisschoppen) moet als regel worden gevraagd in zaken van leer en praktijk en hiermee moet ernstig rekening worden gehouden. Een bisschop vertegenwoordigt de Kerk bij de ordinatie. Alleen bisschoppen hebben het recht om te ordenen of in te zegenen voor de verschillende graden van de geestelijke dienst, maar alleen in opdracht van een Provinciaal Bestuur of Synode. Een bisschop heeft echter het recht, een opdracht tot ordinatie te weigeren, indien hij dit wenst. In uitzonderingsgevallen kan de ordinatie van een diaconus worden verricht door een presbyter namens de kerk in opdracht van het Provinciaal Bestuur. Bisschoppen in actieve dienst dienen in de gelegenheid worden gesteld, gemeenten te bezoeken ter verdieping van hun geestelijk leven. Een bisschop (bisschoppen) dient/dienen deel te nemen aan de beslissingen betreffende de opleiding van kandidaten voor de geestelijke dienst en dienen een bijzondere pastorale relatie met deze kandidaten in stand te houden gedurende hun opleiding. Een bisschop kan door zijn/haar Provincie aangewezen worden om de Provincie bij oecumenische conferenties en bij regeringsinstanties te vertegenwoordigen. Iedere Provincie beslist, of zij haar bisschoppen van gemeentetaken vrijstelt om hen in de in gelegenheid te stellen op juiste manier als zielzorger voor alle medewerkers te functioneren.

Verkiezing van bisschoppen

§ 689

Waar mogelijk moeten minstens twee bisschoppen in elke zendings- of Uniteitprovincie wonen. Een bisschop dient te worden gekozen uit de presbyters van een Provincie door een geheime verkiezing van een Provinciale Synode. Voor de verkiezing van een bisschop is een twee-derde meerderheid vereist. Aan de inzegening van een bisschop moeten minstens twee bisschoppen van de Uniteit meewerken. Waar mogelijk moet tenminste één van de meewerkende bisschoppen uit een andere Uniteitsprovincie komen. Het Provinciaal Bestuur (of zover van toepassing de provinciale of Uniteitssynode, zie § 687) benoemd twee of meer bisschoppen. Autorisatie voor de deelname van deze bisschoppen aan de inzegening wordt verleend door de uitvoerende commissie van de Uniteit. De voorzitter van het Uniteitsbestuur of zijn / haar vertegenwoordiger, dienst namens de Uniteit bij de inzegening van een bisschop aanwezig te zijn.

§ 690

Alle Provincies die volgens de constitutie van de Unitas Fratrum bisschoppen mogen kiezen en inzegenen, moeten van de inzegening van een bisschop mededeling doen aan de voorzitter van het Uniteitsbestuur onder vermelding van de naam van de ingezegende broeder, de namen van de bisschoppen die hieraan hebben meegewerkt en de datum en plaats van de inzegening. De voorzitter van het Uniteitsbestuur moet deze mededeling doorgeven aan alle Uniteitsprovincies en aan de archivaris in Herrnhut.

§ 691

Om de zeven jaar wordt steeds voor een Uniteitssynode en voor de vergadering van het Uniteitsbestuur een bisschopsconferentie gehouden die de bevordering van het geloof, het geestelijk leven, de eenheid en leer van de kerk ten doel heeft; de bisschoppen hebben het recht een dergelijke conferentie te organiseren. Elke conferentie dient grondig na te denken over de rol van de bisschop in de Uniteit.

- a. Iedere deelnemende Provincie draagt de omgeslagen reiskosten voor een bisschop. Wanneer meer bisschoppen deelnemen, draagt de Provincie daarvoor de totale kosten.*
- b. De kosten voor logies en verzorging worden gedragen door de Moravian Church Foundation.*

4.7.3 De geestelijke dienst in de Europees-Continental Broeder-Uniteit

§ 1670

- 1 De geestelijke dienst in de Broeder-Uniteit omvat naast woordverkondiging, sacramentsbediening en zielszorg ook het werk met kinderen en jongeren, de kerkmuziek, de diaconie en andere diensten.
- 2 De Broeder-Uniteit kent als medewerkers in de geestelijke dienst geordende predikanten en andere gemeentedienaren, die hun werk in volledige betrekking, deeltijdfunctie of als vrijwilligers doen (§ 209), waaronder pastoraal werkers, jeugdwerkers en kerkmusici.
- 3 De volgende bepalingen regelen de dienst van de predikant. De §§ 1673, 1674, 1675, 1676, 1677 zijn, in de grenzen van hun concrete opdracht, ook overeenkomstig van toepassing op andere gemeentedienare.

§ 1671

- 1 De ordinatie tot diaconus of de inzegening tot presbyter (§§ 685-686. 1439,7) wordt in opdracht van het Provinciaal Bestuur in een bijeenkomst van de gemeente door een bisschop voltrokken (§ 209).
- 2 Van de voltrokken ordinatie of inzegening geeft de bisschop een oorkonde af met het bisschoppelijke zegel en eigenhandige ondertekening.

§ 1672

Bij de ordinatie tot diaconus belooft de kandidaat-diaconus plechtig de Heer na te volgen, het evangelie van Gods genade in Jezus Christus te verkondigen, de sacramenten juist te bedienen en met zijn gaven en krachten de kerk, in het bijzonder de Broeder-Uniteit te dienen.

§ 1673

- 1 Predikanten worden door het Provinciaal Bestuur in hun ambt beroepen. Van hen wordt verwacht, dat zij beroepingen aanvaarden (§ 1439,6).
- 2 Bij gehuwde predikanten gaat de beroeping uit naar beide echtgenoten samen, als zij daarmee instemmen.
- 3 Voor een beroeping voert het Provinciaal Bestuur gesprekken met de predikant en, indien van toepassing, met de echtgeno(o)t(e) en met de oudstenraden.

§ 1674

- 1 Tot de opdracht en verantwoordelijkheid van de predikant behoren in het bijzonder de verkondiging van het evangelie, het bedienen van de sacramenten, de zielszorg en het geloofsonderwijs. Een onvoorwaardelijke zwijgplicht ligt ten grondslag aan de zielszorgelijke dienst.
- 2 Verder draagt de predikant samen met de Oudstenraad de verantwoordelijkheid voor de opbouw, de leiding en het beheer van de gemeente, alsmede haar missionaire opdracht volgens de beginselen en bepalingen van de Broeder-Uniteit (§§ 1450,2. 1461,2).
- 3 De predikant is in zijn dienst op de medewerking van de leden van de gemeente aangewezen. Samen met de Oudstenraad zet hij zich daarom in voor het vinden en toerusten van medewerkers (§ 1461,2).

§ 1675

Voor een nevenfunctie van de predikant is vooraf toestemming van de Oudstenraad en het Provinciaal Bestuur nodig.

§ 1676

- 1 Het Provinciaal Bestuur houdt toezicht op de dienst van de predikanten en draagt hiervoor de eindverantwoordelijkheid.
- 2 Indien een predikant de verkondiging van het evangelie verwaarloost of het tegenspreekt, indien hij/zij het door zijn/haar levenshouding verloochent, of indien de wijze waarop hij/zij zijn/haar dienst doet de gemeente ernstig schaadt, zijn oudstenraad en gemeente verplicht op een oplossing van de problemen aan te dringen.
- 3 Het Provinciaal Bestuur kan ontslag uit het ambt gelasten. Tegen het besluit van het Provinciaal Bestuur mag geen predikant zijn/haar ambt verder uitoefenen (§ 1439,6).

§ 1677

De verdere richtlijnen over taken, aanstelling, salaris, ontslag en pensioen van de gemeentendienaren regelt het Provinciaal Bestuur in een bijzonder reglement, waarvan de hoofdlijnen de toestemming van de Synode nodig hebben (§§ 209. 1439,6).

§ 1678

- 1 Het Provinciaal Bestuur kan op verzoek van een Oudstenraad of de leiding van een werkerterrein pastoraal werkers benoemen. De benoeming wordt voor een bepaalde termijn uitgesproken. Herbenoeming is mogelijk.
- 2 Leden, die voor een benoeming als pastoraal werkers in aanmerking komen moeten in de regel een theologische opleiding gevolgd hebben en persoonlijk geschikt zijn voor hun taak.
- 3 Een pastoraal werker vervult zijn dienst altijd onder begeleiding en toezicht van een predikant.
- 4 Een pastoraal werker kan ingezet worden in één of meerdere van de volgende werkvelden: verkondiging, zielzorg, catechese, jeugdwerk, diaconie. Bij de benoeming dienen de werkvelden afgesproken te worden.

4.7.4 De opname in de acolutie**§ 692**

De hernieuwde Broeder-Uniteit heeft van de oude kerk de benaming "acoliet" overgenomen, die een van de zeven fasen van ordinatie was en heeft deze veranderd in een beroeping tot discipelschap in gemeente en kerk. Een dergelijke beroeping gaat uit naar een broeder of zuster die een bijzondere verantwoordelijkheid draagt in gemeente of Provincie en die na het aannemen van deze beroeping in de acolutie wordt opgenomen. Dit vindt plaats in tegenwoordigheid van de gemeente door het geven van de rechterhand der gemeenschap door de predikant.

De keuze van een acoliet wordt verricht door het bestuur of de besturen van de gemeente en moet worden goedgekeurd door het Provinciaal Bestuur en zijn of haar opname moet worden bevestigd door het Provinciaal Bestuur. Het Provinciaal Bestuur heeft het recht machtiging te geven tot opname in de acolutie voor dienst binnen de kerk. De acoliet moet iemand zijn die de leer van Christus in praktijk brengt en gerespecteerd wordt door de mede-gemeenteleden 1439, 7).

De taken kunnen omvatten:

het helpen van de predikant bij zijn pastorale werk, in het bijzonder toezicht op speciale werkerterreinen binnen de gemeenten, medewerking bij het uitdelen van brood en wijn bij het Heilig Avondmaal, wanneer een geordend predikant aanwezig is om deze te zegenen en bij het sacrament voor te gaan (§ 1653,2).

Provinciale Besturen hebben het recht een geschikt persoon te benoemen als acoliet om een bepaalde gemeente als pastor te dienen. Deze benoemingen

gelden voor de tijd van een jaar. Zij kunnen worden verlengd. Wanneer er voor de bediening van de sacramenten geen geordend persoon aanwezig is, kan het Provinciaal Bestuur zo iemand machtigen tot de bediening van de sacramenten in de gemeente voor de tijdsduur van zijn of haar benoeming, na speciale instructie betreffende de betekenis en viering van de sacramenten.

§ 1680

- 1 De Oudstenraad kan aan het Provinciaal Bestuur leden van zijn gemeente voorstellen voor opname in de acolutie (§§ 104b. 691. 1439, 7. 1653,2).
- 2 De inzegening in de dienst van de evangelische diaconie vervangt een bijzondere opname in de acolutie.

4.7.5 Een predikant, die de rechten worden ontnomen die komen met de ordinatie

§ 693

Een predikant die de , die komen met de ordinatie, worden ontnomen, worden deze rechten ontnomen onafhankelijk ervan of hij/zij diaconus, presbyter of bisschop is.

4.7.6 Voorbereiding tot de geestelijke dienst

§ 1690

- 1 De fundamentele theologische opleiding van de broeders en zusters, die de Broeder-Uniteit als predikant willen dienen, heeft in de regel plaats aan universiteiten, kerkelijke opleidingsinstellingen en eigen seminaries en wordt met een theologisch examen afgesloten. Andere opleidingen kunnen door het Provinciaal Bestuur erkend worden (§§ 209. 692. 1439,5).
- 2 De kandidaten volgen in de regel voor het begin van hun theologische opleiding een gemeentestage. Aan het einde daarvan wordt een afsluitend gesprek gevoerd. Daarin wordt een advies voor de verdere studie gedaan.
- 3 Het Provinciaal Bestuur zorgt ervoor dat zij, die een theologische opleiding volgen, in eigen seminaries grondige kennis van de geschiedenis van de Broeder-Uniteit en haar bijzondere opgaven krijgen (§§ 209. 692. 1439,5).

§ 1691

- 1 De eerste een tot drie dienstjaren gelden nog als opleidingstijd (vicariaat).
- 2 Iedere vicaris wordt door het Provinciaal Bestuur een ervaren predikant tot hulp en advies bij de verdere opleiding toegewezen.

§ 1692

- 1 De vicarissen leggen ter afsluiting van hun opleiding het examen voor de kerkelijke dienst af voor een examencommissie van de Broeder-Uniteit. Daarbij worden hun kennis en vaardigheden met het oog op het toekomstige praktische werk en op de bijzonderheden van de dienst in de Broeder-Uniteit vastgesteld.
- 2 De Broeder-Uniteit verwacht van haar predikanten een zelfstandig theologisch verder werken. Het Provinciaal Bestuur dient daarbij hulp te verlenen.

§ 1693

De bijzonderheden over opleiding en examen voor de geestelijke dienst worden geregeld in speciale reglementen, die door het Provinciaal Bestuur worden vastgesteld (§ 1439,21).

§ 1694

Het Provinciaal Bestuur zet zich ervoor in om met de broeders en zusters, die in theologische en andere kerkelijke opleiding zijn, in verbinding te blijven

Deel 5

Dezendingsopdracht

§ 700

De Unitas Fratrum erkent nog steeds de roep en het bevel van de Heer: "Ga dus op weg en maak alle volken tot mijn leerlingen, door hen te dopen in de naam van de Vader en de Zoon en de heilige Geest". Zij doet dit in de overtuiging dat alleen door bij voortduring de boodschap van het kruis aan andere mensen te brengen zij een levende kerk zal blijven.

§ 701

De Unitas Fratrum is een levende kerk met een opdracht voor het leven van alledag van alle mensen. Daarom zal en moet de kerk beantwoorden aan de aan haar door de maatschappij als geheel gestelde verwachtingen, door te voorzien in de geestelijke, sociale, lichamelijke en economische behoeften van de mensheid. Deze alles omvattende dienst zal tot uitdrukking komen in de verkondiging van het Woord, wat kan inhouden de genezing van de zieken, de vorming van jongeren en volwassenen om hen in staat te stellen het leven aan te kunnen in een concurrentie-maatschappij, en de sociale dienstverlening aan de naar geest en lichaam behoeftigen (§§ 150. 151 a en c-e. 1601,2. 1615).

§ 702

Gelegenheid tot zendingswerk kan binnen de grenzen van elke Provincie worden gevonden. Daarom heeft iedere Provincie de verantwoordelijkheid de eigen gemeenten voor deze opdracht bewust te maken (§ 1615).

§ 703

Door de jaren heen heeft de Unitas Fratrum gehoor gegeven aan oproepen om te dienen op moeilijke plaatsen op aarde en zij blijft bereid de leiding van de Heer te volgen naar gebieden waar het evangelie nog nooit verkondigd is of waar andere kerken ondersteuning nodig hebben.

§ 704

Als een Provincie een roep van de Heer hoort om het Evangelie uit te dragen naar mensen die niet van hetzelfde volk, dezelfde natie of taalgroep zijn als de meerderheid van haar leden, heeft zij de vrijheid daaraan te voldoen met eigen personeel en geldmiddelen en zij zal beslissen over de gang van zaken aangaande de organisatie en het bestuur van de nieuwe kerken in overeenstemming met de Kerkorde van de Unitas Fratrum.

§ 705

De Unitas Fratrum ziet het belang van samenwerking met andere christelijke kerken in gezamenlijke zendingsacties. Zij erkent ook de versterkende waarde van christelijke dienstorganisaties, zoals "The Theological Education Fund", "Brot für die Welt", "Church World Service", "Christian Literature Fund", "Agricultural Missions Inc.", "Christian Aid" en "Mission Aviation Fellowship".

§ 706

Ieder zendingswerk moet zo spoedig mogelijk de vorming van een kerk in het betreffende gebied ten doel hebben door een energiek programma van evangelisatie, het opleiden van verantwoordelijke medewerkers, rentmeesterschap en christelijke opvoeding.

§ 707

Wij verwachten in alle afdelingen van onze kerk mensen te vinden die bereid zijn te antwoorden op de roep tot dienst voor de Heer in elke fase. Wij zenden hen uit in de naam van de Heer en de kerk, dat wil zeggen op zijn bevel. Zij moeten kunnen rekenen op de voortdurende voorbede, liefde en ondersteuning van onze gemeenten.

§ 708

De Uniteitssynode (1988) heeft met instemming erkend dat binnen de Unitas Fratrum verscheidene zendingsbesturen, commissies en andere organen voor gezamenlijk zendingswerk bestaan en verklaart het volgende:

- 1 Iedere Provincie van de Unitas Fratrum dient op haar eigen terrein en daarbuiten aan zending deel te nemen.*
- 2 De Provincies dienen zoveel mogelijk samen te werken in deze zendingstaak en naar de geëigende middelen te zoeken om dit te verwezenlijken. Dit kan bestaande zendingsbesturen, regionale commissies of andere geschikte groepen insluiten.*
- 3 Iedere zendingsorganisatie moet de Uniteitsprovincies en het Uniteitsbestuur informeren over ontwikkelingen en behoeften op het gebied van de zending op haar eigen werkterrein.*

5.1 De Missionaire Opdracht van de Europees-Continentale Broeder-Uniteit

§ 1700

De Broeder-Uniteit erkent in het deelnemen aan de Zending van God een wezenlijk kenmerk van de Kerk. Alle gemeenten en leden dienen zich af te vragen hoe zij aan de daarmee gegeven taak in hun omgeving en in andere delen van de wereld voldoen (§ 214).

§ 1701

De Synode kan voor het missionaire werk van de Broeder-Uniteit een apart bestuur benoemen. In andere gevallen is het Provinciaal Bestuur voor de leiding verantwoordelijk (§ 1417,9).

§ 1702

- 1 Hoewel de zendingsdienst opdracht van God is aan de Broeder-Uniteit als kerk, kunnen, met het oog op de vrienden van de Hernhutter Zending in andere kerken, zendingsorganisaties van de Broeder-Uniteit in de juridische vorm van een vereniging of van een stichting gevormd worden, die samen met de Broeder-Uniteit speciale taken waarnemen.
- 2 In de Europees-Continentale Broeder-Uniteit bestaan de volgende Zendingsorganisaties van de Broeder-Uniteit:

1. Brødreminighedens Danske Mission (BDM),
 2. Föreningen Evang.Brödräfsamlingens Vänner (FEBS),
 3. Herrnhuter Missionshilfe e.V. (HMH),
 4. Herrnhuter Mission Schweiz (HM),
 5. Zeister Zendingsgenootschap (ZZg).
- 3 Het Provinciaal Bestuur en de in punt 2 genoemde zendingorganisaties vormen de Zendingraad (§§ 1703-1704).

5.1.1 De Zendingraad

§ 1703

- 1 De Zendingraad wordt gevormd door de vijf zendingorganisaties van de Europees-Continental provincie.
- 2 In de Zendingraad heeft ieder zendingsgenootschap één stem; men mag evenwel meerdere vertegenwoordigers afvaardigen.
- 3 De Zendingraad heeft de volgende taken:
 - a) Uitwisseling van ideeën en ervaringen met als doel een nauwe samenwerking van de afzonderlijke zendingsgenootschappen, en wel op het gebied van aanpak, taken, financiële en personele inzet en contactbezoeken.
 - b) Bespreking en wederzijdse afstemming over plannen en taken van de wereldwijde Uniteit.
- 4 De Zendingraad heeft tegenover de afzonderlijke zending-organisaties generlei bevoegdheid tot het geven van instructies.
- 5 De Zendingraad komt in de regel eenmaal per jaar bijeen.
- 6 De samenroeper en voorzitter is het voor de zending verantwoordelijke lid van het Provinciaal Bestuur.
- 7 Bij de samenwerking en ondersteuning van provincies en nieuwe zendingstaken bestaan bij de zendingorganisaties zwaartepunten in de samenwerking, die door de Zendingraad gecoördineerd worden.

§ 1704

De in de Zendingraad verbonden zendingorganisaties zijn op de volgende wijze in de Europees-Continental provincie georganiseerd:

1. Brødreminighedens Danske Mission (BDM)
Zending van de Broedergemeente in Denemarken
 - a) BDM heeft op 8 maart 1999 nieuwe statuten aangenomen.

- b) In § 6 van deze statuten staat: "Voor de vervulling van de taken van BDM wordt er zowel met de zendingsorganisaties van de Evangelische Broeder-Uniteit (Unitas Fratrum) als ook met andere deense en buitenlandse zendingsgenootschappen en -organen samengewerkt".
 - c) § 9.2 van de statuten betreft het volgende: "In geval van ontbinding van het genootschap besluit het Bestuur samen met de bisschop van het Haderslev-instituut en met een vertegenwoordiger van de Evangelische Broeder-Uniteit over de besteding van de activa van het genootschap".
 - d) BDM vaardigt een vertegenwoordiger af naar de Synode als lid met stemrecht.
2. Föreningen Evangeliska Brödräfsamlingens Vänner (FEBS)
Vereniging van de vrienden van de Evangelische Broedergemeente in Zweden
- a) FEBS maakt deel uit van de op 15 april 1995 opgerichte geregistreerde stichting "Unitas Fratrum" en wordt door deze juridisch vertegenwoordigd.
 - b) § 1 van de stichtingsstatuten luidt: "Het doel van de stichting is, het kerkelijke werk en de zending in de geest van Herrnhut, aangepast aan de eisen van onze tijd, te ondersteunen, zoals dit vroeger door de Evangelische Broedergemeente in Stockholm en hun Broedergemeentezending gedaan werd. In de toekomst moet dit in het kader van de stichting zelf geschieden.
 - c) FEBS vaardigt een vertegenwoordiger af naar de Synode als lid met stemrecht.
3. Herrnhuter Missionshilfe e.V.
Herrnhuter Zendingsorganisatie in Duitsland (HMH)
- a) De nu geldige statuten van HMH werden door de ledenvergadering van HMH op 23 juni 2012 aangenomen en door de synode op haar vergadering 2014 in Zeist bekrachtigd.
 - b) De vereniging dient de vervulling van de zendingsopdracht van de Evangelische Broeder-Uniteit overeenkomstig de bepalingen van de Kerkorde van de Europees Continentale Broeder-Uniteit. De vereniging werkt samen met de Evangelische Broeder-Uniteit en haar gemeenten in Duitsland, met de vriendinnen en vrienden van de Herrnhuter zending in Duitsland, met Landeskirchen en andere kerken in Duitsland, met zendingsgenootschappen en andere zendingsgeoriënteerde organisaties in Duitsland. De vereniging zoekt bij haar werk nauwe samenwerking met de zendingsgenootschappen van de Evangelische Broeder-Uniteit, die buiten Duitsland gevestigd zijn. In het kader van overeengekomen partnerrelaties, werkt de vereniging bij haar wereldwijde activiteiten binnen de structuur van de Broeder-Uniteit en haar provincies.

- c) Volgens § 10 van deze statuten kunnen wijzigingen van de statuten door de synode van de Evangelische Broeder-Uniteit middels een vetorecht worden tegengehouden. Het vetorecht kan voor de synode tussen twee synodevergaderingen door het Provinciaal Bestuur worden uitgeoefend. Indien een dusdanig veto wordt uitgesproken, moet de wijziging van de statuten tot de volgende synodevergadering achterwege blijven.
 - d) In het geval dat de vereniging wordt opgeheven, of bij het wegvallen van fiscaal aantrekkelijke doeleinden, gaat het vermogen van de vereniging naar de Evangelische Broeder-Uniteit met de verplichting om het weer te gebruiken voor de tot dan toe geldige doeleinden die in de statuten worden beschreven of – indien dit niet mogelijk is – voor haar directe en uitsluitend kerkelijke, liefdadige doeleinden zonder winst oogmerk.
 - e) Het voor de zending verantwoordelijke lid van het Provinciaal Bestuur is ambtshalve lid van het bestuur. Het Provinciaal Bestuur kan nog een van haar leden naar het bestuur afvaardigen. Het voor de zending verantwoordelijke lid van het Provinciaal Bestuur is voorzitter.
 - f) HMM vaardigt een vertegenwoordiger af naar de Synode als lid met stemrecht.
4. Herrnhuter Mission Schweiz (HM)
- a) HM heeft de nu geldige statuten op 19 mei 2001 aangenomen.
 - b) Statutenwijzigingen moeten aan het Provinciaal Bestuur ter goedkeuring voorgelegd worden (V. 7. F van de statuten)
 - c) Een vertegenwoordiger van het Provinciaal Bestuur is lid met stemrecht op de vergadering van gedelegeerden (V., 7. A. a van de statuten).
 - d) HM vaardigt een vertegenwoordiger af naar de Synode als lid met stemrecht.
5. Zendingsgenootschap der Evangelische Broedergemeente, gevestigd te Zeist (Zeister Zendingsgenootschap, ZZg)
- a) ZZg heeft op 3 december 2008 de momenteel geldige statuten aangenomen.
 - b) Het ZZg is voortgekomen uit het leven en werk van de Evangelische Broedergemeente in Nederland. Volgens Artikel 2.1. van de statuten is ZZg een onvervreemdbaar deel van het zendingswerk dat door de Europees-Continental Provincie van de Evangelische Broedergemeente geschiedt. Zij assisteert daarom als zelfstandige zendingsorganisatie samen met de partnerorganisaties in de ECP de Broedergemeenten wereldwijd in hun missionaire taken. In de slotbepalingen van de statuten wordt vastgelegd dat de verhouding tussen ZZg en de Europees-Continental Uniteitsprovincie bij overeenkomst annex de statuten geregeld is.

- c) ZZg en het Provinciaal Bestuur hebben regelmatig overleg over het zendingswerk van het ZZg in de ECP en in Suriname. Dit gebeurt vanwege de bijzondere relatie tussen beide kerkprovincies binnen de Broeder-Uniteit en vanwege de gezamenlijke zendingsopdracht van de ECP en het ZZg.
- d) Bij voorgenomen besluiten van de Algemene Ledenvergadering van het ZZg tot wijziging van de statuten of ontbinding van de Vereniging zal het ZZg in gesprek gaan met het Provinciaal Bestuur.
- e) ZZg vaardigt een vertegenwoordiger af naar de Synode als lid met stemrecht.

Bijlage 1
(bij § 1406,2)

Lijst van de gemeenten
Die zelfstandig een kiesdistrict vormen

Amsterdam-Stad en Flevoland	Neudietendorf
Amsterdam-Zuidoost	Neugnadenfeld
Bad Boll	Neuwied
Berlin	Niesky
Christiansfeld	Noord-Holland
Dresden	Nordrhein-Westfalen
Ebersdorf	Rhein-Main
Gnadau	Rotterdam Centrum
Haaglanden en omstreken	Utrecht
Hamburg	Zeist
Herrnhut	Zwickau (t/m 31-12-2022)
Kleinwelka	
Königsfeld	

Stand maart 2022

Bijlage 2

Kiesreglement van de Broeder-Uniteit

A. Reglement voor de Synodeverkiezingen (§ 1406-1412 KO)

I. Verkiezing van de afgevaardigden van de gemeenten (§ 1406-1409 KO)

§ 1

- 1 Uiterlijk zes maanden voor het samenkomen van een nieuwe synode schrijft het Provinciaal Bestuur de verkiezingen uit.
- 2 De mededeling van het uitschrijven van de verkiezingen wordt door de voorzitter van de Oudstenraad tijdig aan de leden van zijn gemeente die de volledige rechten van een lid op zich hebben genomen, schriftelijk kenbaar gemaakt (§ 1460,17; 1408,2; 1004,2 en 3 KO).
- 3 De mededeling over het uitschrijven van de verkiezingen bevat tevens:
 - a) een verwijzing naar §§ 1408 en 1409 KO,
 - b) de oproep aan de kiesgerechtigden om voorstellen voor de verkiezing van afgevaardigden van de gemeente schriftelijk bij de Oudstenraad in te dienen,
 - c) de bekendmaking van de datum, waarop de voorstellen uiterlijk ingediend moeten zijn,
 - d) de termijn waarin een nog niet betaalde kerkelijke bijdrage alsnog kan worden voldaan om het kiesrecht te verkrijgen,
 - e) de vaststelling van de grenzen van de plaatselijke gemeente en de streekgemeente (§ 6,1 kiesregl.; § 1407,2 KO).

§ 2

- 1 Op grond van het uitschrijven van de verkiezingen door het Provinciaal Bestuur bepaalt de Oudstenraad de datum voor de verkiezing in zijn gemeente (§ 1461,17 KO).
- 2 De verkiezingen moeten acht weken voor het samenkomen van de nieuwe synode afgesloten zijn.
- 3 Plaats en tijd van de verkiezing wordt door de Oudstenraad uiterlijk vijf weken voor de verkiezing schriftelijk bekendgemaakt. Tegelijkertijd wijst hij op de mogelijkheid per brief te stemmen en vraagt de kiesgerechtigden om de daarvoor benodigde documenten op te vragen, indien zij verhinderd zijn om hun stem op de verkiezingsdag persoonlijk af te geven. De Oudstenraad mag deze mededeling met andere verkiezingsmededelingen combineren (§§ 1.3,2. 7,2 kiesreglement).
- 4 In regionale gemeenten kan er ook uitsluitend een stemming per brief worden gehouden.

§ 3

- 1 De Oudstenraad stelt tijdig de lijst van de kiesgerechtigden (kiezerslijst) op (§ 1408 KO). Ook personen die al ambtshalve synodelid met volledige rechten zijn (§ 1403,2 KO) of als gemeentedienaar kiesrecht hebben (§ 1410 KO), worden in de lijst van hun gemeente opgenomen.
- 2 De Oudstenraad maakt een termijn van 14 dagen bekend, waarin leden informatie over hun opname in de kiezerslijst kunnen opvragen. De informatie kan mondeling, telefonisch, via e-mail, fax of brief worden opgevraagd en verstrekt. Bezwaren tegen de kiezerslijst kunnen tot 7 dagen na afloop van de termijn van informatie via e-mail, fax of brief worden ingediend. De termijn van informatie loopt uiterlijk 14 dagen voor de dag van de verkiezing af.
- 3 Bezwaren tegen de kiezerslijst worden door de Oudstenraad behandeld. Daarna wordt de kiezerslijst definitief vastgesteld.

§ 4

- 1 Iedere kandidaatstelling (§ 1,3b kiesregl.) moet een motivatie bevatten, waaruit blijkt op welke wijze de voorgestelde kandidaten tot nu toe in de gemeente meegewerkt hebben en op welke gronden de indieners van het voorstel menen, dat de kandidaten ook voor het werk van de synode geschikt zijn (§ 12,1 kiesregl.; vgl. ook §§ 403, 1400, 1408 en 1409 KO). Een zodanig gemotiveerd voorstel moet door minstens 10 kiesgerechtigde leden van de desbetreffende gemeente ondertekend zijn. De Oudstenraad kan ook een ander minimum aantal vaststellen.
- 2 De Oudstenraad vraagt ook de Raad van Bijstand (§ 1458 KO) en de leiders van kringen in de streekgemeente om dergelijke voorstellen in te dienen. Deze voorstellen hoeven niet door andere kiesgerechtigde leden ondertekend te worden.
- 3 De kandidaten moeten verkiesbaar zijn en schriftelijk verklaren dat zij bereid zijn een eventuele verkiezing te aanvaarden. Deze bereidwilligheidsverklaring moet zo mogelijk samen met de kandidaatstelling bij de Oudstenraad worden ingediend.

§ 5

- 1 De ingekomen voorstellen worden aan de gemeente in een voorbespreking voor de verkiezing (gemeentevergadering) bekendgemaakt samen met de motivaties, die mondeling kunnen worden aangevuld.
- 2 Indien er uit de gemeente niet voldoende voorstellen zijn binnen-gekomen, kunnen bij de voorbespreking voor de verkiezing (gemeentevergadering) verdere mondelinge voorstellen worden gedaan, die als bedoeld in § 4,1 en 3 kiesregl. gemotiveerd en dienovereenkomstig ondersteund moeten worden.

- 3 De voorgestelde kandidaten moeten de voorbespreking voor de verkiezing (gemeentevergadering) verlaten, als over hun kandidaat-stelling gesproken wordt.

§ 6

- 1 Opgrond van de ingekomen voorstellen stelt de Oudstenraad de definitieve kandidatenlijst op – volgens de voorwaarden van § 1407,2 KO afzonderlijk voor de kandidaten van de plaatselijke gemeente en van de streekgemeente. Deze resp. iedere afzonderlijke kandidatenlijst dient minstens één naam meer te bevatten dan het volgens de lijst te kiezen aantal afgevaardigden, tenzij er gegronde redenen zijn waarom dit niet mogelijk is.
- 2 De definitieve kandidatenlijst wordt door de Oudstenraad uiterlijk 14 dagen voor de verkiezingen aan alle kiesgerechtigde leden schriftelijk bekendgemaakt. De namen van de kandidaten worden in alfabetische volgorde vermeld. De kandidatenlijst bevat geboortedatum en adres van de kandidaten. De Oudstenraad draagt er zorg voor, dat de kiezers op passende wijze over de door hen te kiezen kandidaten geïnformeerd worden.
- 3 In de bekendmaking verzoekt de Oudstenraad de kiesgerechtigde leden zich ter voorkoming van versnippering van stemmen zo mogelijk aan de definitieve kandidatenlijst te houden. De kiezers zijn echter niet aan de definitieve kandidatenlijst gebonden.

§ 7

- 1 Het kiesrecht kan door persoonlijke of schriftelijke stemming uitgeoefend worden.
- 2 De Oudstenraad maakt de definitieve kandidatenlijst schriftelijk an alle kiesgerechtigde leden bekend. Aan de kiesgerechtigde leden die documenten voor een stemming per brief hebben opgevraagd, stuurt hij bovendien het stembiljet als ook een van zegel voorziene verkiezingsenvelop.
- 3 Wie in een plaatselijke gemeente woont, wordt geacht persoonlijk te stemmen, indien dit niet door ziekte of afwezigheid verhinderd wordt.

§ 8

- 1 Schriftelijk ingekomen stembiljetten zijn slechts dan geldig, als deze in de van zegel voorziene verkiezingsenvelop zijn gesloten.
- 2 Wie schriftelijk stemt, schrijft op het stembiljet de namen van de te kiezen personen of kruist deze aan, vouwt het stembiljet dicht en doet dit in de gezegelde verkiezingsenvelop en plakt deze dicht en schrijft als afzenderhandtekening zijn vollendige naam op een afzonderlijk blad.

- 3 Deze van zegel voorziene verkiezingsenvelop wordt samen met het blad met naam en handtekening van de kiezer in een andere envelop aan de voorzitter van de Oudstenraad gezonden. Te laat ingekomen stembiljetten worden niet meegeteld.

§ 9

De verkiezing wordt geleid door een lid van de Oudstenraad. Verder bestaat het stembureau uit minstens nog twee leden, die door de Oudstenraad uit de kring van kiesgerechtigden worden benoemd. Kandidaten, die op de definitieve kandidatenlijst staan, mogen geen deel uitmaken van het stembureau. Een van de leden van het stembureau doet dienst als secretaris.

§ 10

- 1 De verkiezing vindt plaats op het van tevoren vastgestelde tijdstip. Er dient te worden veilig gesteld dat de kiezers hun stembiljetten ongeobserveerd kunnen invullen en vouwen. Iedere kiezer legt zijn opgevouwen stembiljet in aanwezigheid van een lid van het stembureau in de stembus.
- 2 Schriftelijk ingekomen verkiezingsenveloppen worden tijdens de verkiezing door een lid van het stembureau ongeopend in de stembus gedaan. Zij worden tijdens het tellen van de stemmen geopend.

§ 11

- 1 De verkiezing van één of meer afgevaardigden geschiedt in één stemming.
- 2 Gekozen zijn die personen, die het hoogste aantal stemmen verkregen hebben. Bij een gelijk aantal stemmen beslist het lot.
- 3 Bevat de kandidatenlijst niet meer kandidaten dan te kiezen afgevaardigden, zijn degenen gekozen die de meerderheid van de stemmen voor zich behalen. Als er op grond van deze regeling een zetel onbezet blijft, kan een tussentijdse verkiezing voor de rest van de ambtstermijn op zijn vroegst na één jaar worden gehouden.
- 4 Ongeldig zijn naamaanduidingen, waaruit de gekozen persoon niet duidelijk te herkennen is.
- 5 Ongeldig zijn stembiljetten, die meer namen bevatten dan het aantal te kiezen afgevaardigden.

§ 12

- 1 Iedere gekozene moet een verplichtings-oorkonde (§ 1412,1 en 2 KO) ondertekenen met de volgende tekst:
"Ik beloof, dat ik mijn plichten als lid van de synode van de Broeder-Uniteit zorgvuldig en trouw zal vervullen overeenkomstig het Woord van God en de reglementen van de Broeder-Uniteit en dat ik ernaar zal streven dat onze Broedergemeente in alle opzichten opgebouwd wordt en groeit in Hem, die het Hoofd is, Christus."
- 2 De handtekening van de afgevaardigden van de gemeente wordt door de voorzitter van het stembureau bekrachtigd. De verplichtingsoorkonden worden bij het verkiezingsprotocol gevoegd.

§ 13

De afgevaardigden van de gemeenten ontvangen van het stembureau als bekrachtiging van hun verkiezing de volgende verkiezingslegitimatie (§ 1412,3 KO): "NN, lid van de Broedergemeente, is volgens het verkiezingsprotocol in overeenstemming met de reglementen gekozen tot afgevaardigde van naar de synode van de Broeder-Uniteit. Daarmede zijn hem/ haar alle rechten en plichten toegewezen, die een synodelid als zodanig volgens de reglementen heeft. Door ondertekening van de verplichtingsoorkonde heeft de gekozene de verkiezing aanvaard. (handtekening van het stembureau resp. het Provinciaal Bestuur)"

§ 14

- 1 De secretaris maakt van de verkiezing een verslag (verkiezingsprotocol) volgens het formulier dat door het Provinciaal Bestuur ter beschikking is gesteld, waarin naast de uitslag van de verkiezing de gang van zaken m.b.t. de voorbereiding en de uitvoering van de verkiezingen wordt vastgelegd. Dit protocol wordt door alle leden van het stembureau ondertekend. Een gewaarmerkt afschrift hiervan wordt aan het Provinciaal Bestuur ter voorlopige goedkeuring gezonden.
- 2 Het Provinciaal Bestuur brengt hierover verslag uit aan de synode.
- 3 De verplichtingsoorkonden van de gekozenen worden aan het origineel van het verkiezingsprotocol toegevoegd.

§ 15

Na het tellen van alle stemmen maakt het stembureau de voorlopige uitslag van de verkiezing aan de gemeente bekend op de daar gebruikelijke manier.

§ 16

- 1 Bezwaren tegen de verkiezing moeten binnen een week bij het Provinciaal Bestuur worden ingediend, dat daarover een besluit neemt. In geval van essentiële gebreken in de verkiezingsprocedure moet het Provinciaal Bestuur een nieuwe verkiezing uitschrijven.
- 2 In geval van een dergelijke nieuwe verkiezing blijft de bestaande kiezerslijst van kracht. De verkiezingsprocedure is dezelfde als bij de eerste verkiezing.
- 3 Na bericht van het Provinciaal Bestuur, dat de verkiezing onderzocht en in orde bevonden is, wordt de definitieve verkiezingsuitslag aan de gemeente bekendgemaakt.

II. Verkiezing van de vertegenwoordigers van de gemeentedienaren (§ 1410 KO)

§ 17

De verkiezing van de vertegenwoordigers van de gemeentedienaren overeenkomstig § 1410 KO wordt m.b.t. het tijdstip gehouden voor de verkiezingen van de afgevaardigden van de gemeenten. Zijn moet 11 weken voor het samenkomen van de synode afgesloten zijn.

§ 18

Het Provinciaal Bestuur beslist in twijfelgevallen of iemand kiesgerechtigd is en publiceert tijdig voor iedere nieuwe verkiezing de kiezerslijst. Tegelijkertijd vraagt zij de kiesgerechtigden schriftelijk of zij bezwaar hebben tegen een kandidaatstelling. Iedere kiesgerechtigde die geen bezwaar aangetekend tegen een kandidaatstelling, wordt opgenomen in de kandidatenlijst.

§ 19

- 1 Het Provinciaal Bestuur nodigt de kiesgerechtigden schriftelijk uit voor de verkiezing en stuurt hen tegelijkertijd de kandidatenlijst, een stembiljet als ook een verkiezingsenvelop voorzien van het zegel van het Provinciaal Bestuur.
- 2 Voor de verkiezing is § 8 kiesregl. overeenkomstig van toepassing.

§ 20

- 1 Bij de verkiezing beslist de meerderheid van alle kiesgerechtigden (absolute meerderheid).
- 2 Indien bij de eerste verkiezingsronde niet voldoende kandidaten de absolute meerderheid krijgen, wordt voor de overigen een tweede verkiezingsronde gehouden. Daarbij is gekozen wie de meeste stemmen behaalde.
- 3 Bij een gelijk aantal stemmen beslist het lot.

- 4 Ongeldig zijn naamaanduidingen, waaruit de gekozen persoon niet duidelijk te herkennen is.
- 5 Ongeldig zijn stembiljetten, die meer namen bevatten dan het aantal te kiezen afgevaardigden.

§ 21

Bezwaarden tegen de verkiezing moeten binnen een week bij het synodebestuur worden ingediend, dat daarover een besluit neemt. In geval van essentiële gebreken in de verkiezingsprocedure moet het synodebestuur een nieuwe verkiezing uitschrijven.

§ 22

Het Provinciaal Bestuur maakt een verkiezingsprotocol over controle en tellen van de ingekomen stemmen en legt dit aan de synode voor bij haar eerstvolgende vergadering. De gekozen vertegenwoordigers van de gemeentedienaren ontvangen van het Provinciaal Bestuur ter bekrachting een verkiezingslegitimatie overeenkomstig § 13 kiesreglement.

B. Reglement voor de Oudstenraadsverkiezing (§§ 1453-1455 KO)

§ 23

- 1 De Oudstenraad schrijft de verkiezing uit volgens de bepalingen van § 1454 KO.
- 2 De Oudstenraad kan de gemeente indelen in kiesdistricten met eigen kiezerslijsten (§ 1455,2 zin 2 KO). De indeling als ook de verdeling van de zetels in de Oudstenraad voor de kiesdistricten dient door de Oudstenraad te geschieden in overleg met het Provinciaal Bestuur.
- 3 De mededeling over het uitschrijven van de verkiezingen wordt door de voorzitter van de Oudstenraad tijdig aan de volwassen leden van zijn gemeente schriftelijk kenbaar gemaakt (§ 1461,17 KO).
- 4 De mededeling over het uitschrijven van de verkiezingen bevat tevens:
 - a) een verwijzing naar §§ 1408, 1409 en 1455,1 KO,
 - b) de vaststelling van de grenzen van de plaatselijke gemeente, de streekgemeente en evt. de kiesdistricten (§§ 1455,2 en 1457 KO),
 - c) de oproep aan de kiesgerechtigden om voorstellen voor de verkiezing schriftelijk bij de Oudstenraad in te dienen,
 - d) de bekendmaking van de datum, waarop de voorstellen uiterlijk ingediend moeten zijn,
 - e) de termijn, waarin een nog niet betaalde kerkelijke bijdrage alsnog kan worden voldaan om het kiesrecht te verkrijgen.

- 5 Plaats en tijd van de verkiezing wordt door de Oudstenraad uiterlijk vijf weken voor de verkiezing schriftelijk bekendgemaakt. Tegelijkertijd wijst hij op de mogelijkheid per brief te stemmen en vraagt de kiesgerechtigden om de daarvoor benodigde documenten op te vragen, indien zij verhinderd zijn om hun stem op de verkiezingsdag persoonlijk af te geven.
- 6 In regionale gemeenten kan er ook uitsluitend een stemming per brief worden gehouden.

§ 24

- 1 De Oudstenraad stelt tijdig de lijst van de kiesgerechtigden (kiezerslijst) op (§ 1408 KO).
- 2 De Oudstenraad maakt een termijn van 14 dagen bekend, waarin leden informatie over hun opname in de kiezerslijst kunnen opvragen. De informatie kan mondeling, telefonisch, via e-mail, fax of brief worden opgevraagd en verstrekt. Bezwaren tegen de kiezerslijst kunnen tot 7 dagen na afloop van de termijn van informatie via e-mail, fax of brief worden ingediend. De termijn van informatie loopt uiterlijk 14 dagen voor de dag van de verkiezing af.
- 3 Bezwaren tegen de kiezerslijst worden door de Oudstenraad behandeld. Daarna wordt de kiezerslijst definitief vastgesteld.

§ 25

- 1 Iedere kandidaatstelling (§ 23, 4c kiesregl.) moet een motivatie bevatten, waaruit blijkt op welke wijze de voorgestelde kandidaten tot nu toe in de gemeente meegewerkt hebben en op welke gronden de indieners van het voorstel menen, dat de kandidaten ook voor het werk van de Oudstenraad geschikt zijn (§ 1453,2 KO; vgl. ook §§ 1408, 1409 en 1455 KO). Een zodanig gemotiveerd voorstel moet door minstens 10 kiesgerechtigde leden van de desbetreffende gemeente ondertekend zijn. Het minimum aantal handtekeningen dat in een kiesdistrict nodig is voor een kandidatenvoorstel bedraagt vijf. De Oudstenraad kan ook een ander minimum aantal vaststellen.
- 2 De kandidaten moeten verkiesbaar zijn en schriftelijk verklaren dat zij bereid zijn een eventuele verkiezing te aanvaarden. Deze bereidwilligheidsverklaring moet zo mogelijk samen met de kandidaatstelling bij de Oudstenraad worden ingediend.

§ 26

- 1 De ingekomen voorstellen worden aan de gemeente in een voorbespreking voor de verkiezing (gemeentevergadering) bekendgemaakt samen met de motivaties, die mondeling kunnen worden aangevuld.
- 2 Indien er uit de gemeente niet voldoende voorstellen zijn binnengekomen, kunnen bij de voorbespreking voor de verkiezing (gemeentevergadering) verdere mondelinge voorstellen worden gedaan, die als bedoeld in § 25 kiesreglement gemotiveerd en dienovereenkomstig ondersteund moeten worden.
- 3 De voorgestelde kandidaten moeten de voorbespreking voor de verkiezing (gemeentevergadering) verlaten, als over hun kandidaatstelling gesproken wordt.
- 4 Indien er in kiesdistricten wordt gekozen, dient er in de afzonderlijke kiesdistricten een bijeenkomst van de leden van het kiesdistrict te worden gehouden als voorbespreking voor de verkiezing. Alinea 1-3 zijn overeenkomstig van toepassing.

§ 27

- 1 Op grond van de ingekomen voorstellen stelt de Oudstenraad de definitieve kandidatenlijst op. Deze dient minstens één naam meer te bevatten dan het volgens de lijst te kiezen aantal Oudstenraadsleden, tenzij er gegronde redenen zijn waarom dit niet mogelijk is.
- 2 De definitieve kandidatenlijst wordt door de Oudstenraad uiterlijk 14 dagen voor de verkiezingen schriftelijk bekendgemaakt. De namen van de kandidaten worden in alfabetische volgorde vermeld. De kandidatenlijst bevat geboortedatum, beroep en adres van de kandidaten. De Oudstenraad draagt er zorg voor dat de kiezers op passende wijze over de door hen te kiezen kandidaten geïnformeerd worden.
- 3 In de bekendmaking verzoekt de Oudstenraad de kiesgerechtigde leden zich ter voorkoming van versnippering van stemmen zo mogelijk aan de definitieve kandidatenlijst te houden. De kiezers zijn echter niet aan de definitieve kandidatenlijst gebonden.

§ 28

- 1 Het kiesrecht kan door persoonlijke of schriftelijke stemming uitgeoefend worden.
- 2 Aan de kiesgerechtigden, die documenten voor een stemming per brief hebben opgevraagd, stuurt de Oudstenraad tegelijkertijd met de schriftelijke bekendmaking van de definitieve kandidatenlijst het stembiljet als ook een van zegel voorziene verkiezingsenvelop

- 3 Wie in een plaatselijke gemeente woont, wordt geacht persoonlijk te stemmen, indien dit niet door ziekte of afwezigheid verhinderd wordt.

§ 29

- 1 Schriftelijk ingekomen stembiljetten zijn slechts dan geldig, als deze in de van zegel voorziene verkiezingsenvelop zijn gesloten.
- 2 Wie schriftelijk stemt, schrijft op het stembiljet de namen van de te kiezen personen of kruist deze aan, vouwt het stembiljet dicht en doet dit in de van zegel voorziene verkiezingsenvelop en plakt deze dicht en schrijft als afzender-handtekening zijn/haar volledige naam op een afzonderlijk blad.
- 3 De verkiezingsenvelop mit zegel stuurt hij/zij samen met het blad met zijn/haar handtekening erop in een andere envelop aan de voorzitter van de Oudstenraad. Te laat ingekomen stembiljetten worden niet meegeteld.

§ 30

De verkiezing wordt geleid door een lid van de Oudstenraad. Verder bestaat het stembureau uit minstens nog twee leden, die door de Oudstenraad uit de kring van kiesgerechtigden wordt benoemd. Kandidaten, die op de definitieve kandidatenlijst staan, mogen geen deel uitmaken van het stembureau. Een van de leden van het stembureau doet dienst als secretaris.

§ 31

- 1 De verkiezing vindt plaats op het van tevoren vastgestelde tijdstip. Er moet worden veilig gesteld dat de kiezers hun stembiljetten ongeobserveerd kunnen invullen en vouwen. Iedere kiezer doet zijn obgevouwen stembiljet in aanwezigheid van een lid van het stembureau in de stembus.
- 2 Schriftelijk ingekomen verkiezingsenveloppen worden tijdens de verkiezing door een lid van het stembureau geopend in de stembus gedaan. Zij worden tijdens het tellen van de stemmen geopend.

§ 32

- 1 De verkiezing van één of meer Oudstenraadsleden geschiedt in één stemming.
- 2 Gekozen zijn die personen, die het hoogste aantal stemmen verkregen hebben. Bij een gelijk aantal stemmen beslist het lot.
- 3 Bevat de kandidatenlijst niet meer kandidaten dan te kiezen Oudstenraadsleden, zin degenen gekozen die de meerderheid van de stemmen op zich verenigen. Als er opgrond van deze regeling een zetel onbezet blijft, kan een tussentijdse verkiezing voor de rest van de ambtstermijn op zijn vroegst na één jaar worden gehouden.

- 4 Ongeldig zijn naamaanduidingen, waaruit de gekozen persoon niet duidelijk te herkennen is.
- 5 Ongeldig zijn stembiljetten, die meer namen bevatten dan het aantal te kiezen afgevaardigden.
- 6 Indien een reguliere nieuwe verkiezing word verbonden met een vervangende verkiezing, beslist het hogere aantal stemmen welke Oudstenraadsleden voor de volle ambtstermijn zijn gekozen (§ 1454,6 KO).

§ 33

- 1 De secretaris maakt van de verkiezing een verslag (verkiezingsprotocol) volgens het formulier dat door het Provinciaal Bestuur ter beschikking is gesteld, waarin naast de uitslag van de verkiezing de gang van zaken m.b.t. de voorbereiding en de uitvoering van de verkiezingen wordt vastgelegd. Dit protocol wordt door alle leden van het stembureau ondertekend. Een gewaarmerkt afschrift hiervan wordt ter toetsing aan het Provinciaal Bestuur gezonden.
- 2 Na het tellen van alle stemmen maakt het stembureau de voorlopige uitslag van de verkiezing aan de gemeente bekend op de daar gebruikelijke manier.

§ 34

- 1 Bezwaren tegen de verkiezing moeten binnen een week bij het Provinciaal Bestuur worden ingediend, dat daarover een besluit neemt. In geval van essentiële gebreken in de verkiezingsprocedure moet het Provinciaal Bestuur een nieuwe verkiezing uitschrijven.
- 2 In geval van een dergelijke nieuwe verkiezing blijft de bestaande kiezerslijst van kracht. De verkiezingsprocedure is dezelfde als bij de eerste verkiezing.

§ 35

- 1 Na bericht van het Provinciaal Bestuur, dat de verkiezing onderzocht en in orde bevonden is, wordt de definitieve uitslag aan de gemeente bekendgemaakt.
- 2 De nieuw gekozen Oudstenraadsleden worden in een bijeenkomst van de gemeente in hun ambt, waartoe zij zich verplichten, geïnstalleerd (§ 1456 KO).

§ 36

De nieuw gekozen Oudstenraad ontvangt van het Provinciaal Bestuur na zijn constituering overeenkomstig § 1459,1 KO een legitimatie (§ 1461,18 KO).

Bijlage 3

Regeling van de Broedergemeente in Zwitserland

Bij besluit van de synode in 1992 werd voor het werk van de Broedergemeente in Zwitserland een nieuwe regeling van kracht (B+V 11/1992). Door deze nieuwe regeling gaan het "Schweizer Verband der Brüder-Unität" en de Broedergemeente Montmirail in de "Herrnhuter Brüdergemeine in der Schweiz" op.

De "Herrnhuter Brüdergemeine in der Schweiz" (Broedergemeente in Zwitserland) wordt gevormd uit de volgende sociëteiten:

Herrnhuter Sozietät Basel,

Herrnhuter Sozietät Bern,

Herrnhuter Sozietät Menziken,

Herrnhuter Sozietät Zürich,

Église morave en Suisse romande, Montmirail,

alsmede door de "Herrnhuter Mission" (Zwitserland) en de Unité des Frères en Suisse.

De leden van de vroegere Broedergemeente Montmirail zijn voortaan lid van deze gemeenschappen.

De "Herrnhuter Brüdergemeine in der Schweiz" kiest volgens § 1407.4 uit een gezamenlijke kandidatenlijst voor alle sociëteiten afgevaardigden naar de Synode in overeenstemming met het aantal leden.

synodeleden te kiezen zijn tenzij er dwingende redenen zijn, dat niet te doen. Bevat de lijst niet meer kandidaten dan dat er synodeleden te kiezen zijn, dan zijn diegene gekozen, die de meerderheid van de afgegeven stemmen hebben gekregen. Is er op basis van deze regeling een plaats onbezet, dan kan er een verkiezing voor de rest van de ambtsperiode worden gedaan minstens één jaar na de verkiezing.

Iedere sociëteit in Zwitserland houdt een ledenregister bij, waaruit de persoonlijke en de kerkrechtelijke gegevens zichtbaar worden (§ 1007,1). Alleen de in dit register opgenomen personen zijn lid van de Broeder-Unitéit, resp. van een sociëteit in Zwitserland. (§§1007,2. 205).

De “Herrnhuter Brüdergemeine in der Schweiz” heeft de volgende taken, die bij overeenkomst geregeld zijn:

1. De “Herrnhuter Brüdergemeine in der Schweiz” is verantwoordelijk voor de uitgave van het Zwitserse dagtekstenboekje in Duitse en Franse taal.
2. De “Herrnhuter Brüdergemeine in der Schweiz” steunt namens de Europees-Continental Provincie van de Broedergemeente het kerkelijk werk in het “Huis van godsdiensten” in Bern.
3. Voor de gezamenlijke behartiging van overkoepelende taken in het contact met partnerkerken overzee hebben de Zwitserse sociëteiten van de Broeder-Uniteit als speciale zendingsorganisatie de “Herrnhuter Mission” gesticht als een vereniging met een eigen rechtspersoonlijkheid. De “Herrnhuter Mission” is een van de organisaties die “Mission 21” vormen.

De Unité des Frères en Suisse (UdF) beheert als gemachtigde voor de ECP Montmirail.

Bijlage 4

De diaspora in Nederland omvat geografisch en cultureel bepaalde groepen. Zij zijn georganiseerd in de Raad voor Diaspora in Nederland.

Op dit moment zijn de aangesloten groepen:

De Christelijke Bosland Contactgroep (CBCG)

de Javaans Christelijke Werkgroep Nederland (JCWN)

de Landelijke Hindostaanse Begeleidingsgroep (LHBC)

de Broedergemeente in Arnhem

de Broedergemeente in Groningen

de Broedergemeente in Noord-Brabant

De Raad voor Diaspora houdt een ledenregister bij. De in dit ledenregister ingeschreven leden van de boven genoemde groepen zijn leden van de Broeder-Uniteit. Zij mogen niet in het ledenregister van een gemeente of een sociëteit in Zwitserland staan ingeschreven. Zij moeten aan de bepalingen van de Kerkorde voor het lidmaatschap in de Broedergemeente voldoen (§§ 1003 – 1005 KO).

De diasporagroepen in Nederland kiezen in analoge navolging van § 1407,1 KO vertegenwoordiger voor de Synode overeenkomstig het aantal leden. (§ 1407,5 KO).

Voor de voorbereiding van de verkiezingen stelt de Raad voor Diaspora een speciale commissie in. Deze kan ook de functie van het stembureau vervullen (§ 9 KR).

De verkiezing wordt in alle diasporagroepen volgens een gezamenlijke kandidatenlijst als schriftelijke stemming gehouden. Daarbij wordt het kiesreglement (bijlage 2 van de KO) overeenkomstig de situatie in de diaspora toegepast.

Register bij de Kerkorde

- Aansprakelijkheid**, geen wederzijdse a. voor andere delen van de Broeder-Uniteit 1481
- Aanstelling en beroeping in de gemeentedienst**
-door het Provinciaal Bestuur 1673
-door de Oudstenraad 1460,14
- Aanstellingsacten** 1439,21. 1441,3 (zie Predikantenreglement)
- Acolutie** 692. 1680
- Administrateur** 1439,11. 1453,3. 1460,9. 1490-1491
- Afscheiding gemeente van Broeder-Uniteit**: zie Gemeente, ontstaan en opheffing
- Afzetting**: zie Ontslag Alleenstaanden 1603
- Ambten in de Broeder-Uniteit**: zie Dienst en zie Gemeentedienaren 104
- Apostolische Geloofsbelijdenis** 5
- Arbeid** 1483. 1601,2 en 4
- Archieven** 500-503. 1500
- Armenzorg** 653. 1616-1617
- Augsburgse Confessie** 5
- Avondmaal** 6. 56. 100d. 670. 671. 1004. 1641. 1650-1653
- Avondmaalsgemeenschap** 100c. 680. 1004,1. 1666. 1652,2
- Avondmaalsgemeenschap, opname in** 100c. 670. 680. 1004,1. 1666
- Avondmaals-gerechtigd** 56
-leer 1652,1
-voorbereiding 1650,2
- Barmer Theologische Verklaring** 5
- Bedrijven van de Broeder-Uniteit** 1481. 1483
-bedrijfsleider 1495,2
-bedrijfsreglement 1495,1
- Begraafplaats** 1439,12. 1460,5. 1642,4 en 5
- Begrafenis** 1642
- Begroting**: zie Jaarrekening
- Beheersreglement** 1489,4. 1490,4. 1491,6 zie ook Predikantenregl.
- Bejaardenhuizen** 151b. 1618,1
- Bejaardenzorg** 151b. 653. 1618
- Belijdenis en leer** 4. 5. 100b. 150. 151 vgl. Bevestiging

Beroep (in beroep gaan) 600-608. 1439,23
Beroeping van de predikanten: zie Aanstelling en beroeping
Besluiten en Verklaringen (B+V)
 -Uniteitssynode 244
 -Provinciale Synode 1420,2. 1439,17
Bestuur Synode 1415
Bevestiging (Belijdenis) 56a. 670. 680. zie Geloofsbevestigend handelen
Bezit van de Broeder-Uniteit: zie Vermogen
Bezwaren tegen verkiezingen: Kiesreglement 15. 34
Bisschop 687. 688-690
Boheemse Broeder-Uniteit: zie Inleiding
Brüdermissionsrat zie Zendingsraad
Bijeenkomsten (erediensten) 101b. 667-669. 1460,5. 1601,2 en 3. 1625,2.
 1640vv.
 -begrafenis 1642
 -kerkelijk huwelijk: zie Huwelijksinzegening
 -van koren en kleine groepen 1601,3. 1602,2
 -liefdemaal 672. 673. 1655
 -liturgieën 667-669
 -in Lijdenstijd en met Pasen 669. 1644
 -preek: zie Dienst van de Broeder-Uniteit met het Woord
 -sacramenten: zie Avondmaal; zie Doop
 -verantwoordelijkheid van de Oudstenraad 1460,4 en 5
 -voorschriften Synode en Provinciaal Bestuur 1417
 -zangdienst 1643
Bijstand, Raad van b. bij de Oudstenraad 1457

Catechisatie: zie Onderwijzing; zie Geloofsbevestigend handelen
Christus
 -Heer en Hoofd van de Gemeente 5. 11. 104
 -Oudste 11. 104. 681
Conferentieoorden 1103

Dagteksten 1501,1
 Dagteksten-lezers 1002,1g
 Decharge, financiële
 -van het Provinciaal Bestuur 1422
 -van de Financiële Commissie 1426,2
 -van de penningmeesters 1460,9
 Diaconessenwerk (Emmaüs) 1620
 Diaconie: zie Dienst van de Broeder-Uniteit
 Diaconus 685. 1671-1672
 Diasporagemeenschap 1002
 Diasporawerk 1101-1102
 Dienaren van de Broeder-Uniteit: zie Gemeentedienaren
 Dienst van de Broeder-Uniteit 151
 -aan bejaarden, armen en zieken (zie Bejaardenzorg) 653. 1615-1618
 -in de Diaconie 151b. 653. 1615-1618
 -aan de jeugd (zie ook Scholen en internaten) 151b. 1602,2. 1606- 1608
 -binnen de kerken 1101-1103
 -onder de volkeren 10. 151c. 700-708. 1102,1. 1700-1702
 -aan de wereld 652. 665-666. 1600,4. 1617. 1700
 -met het woord (vgl. Publikaties) 151b. 652. 1501,1. 1670-1677
 Dienst der verkondiging 667-669. 1640vv. 1670vv.
 -geestelijke dienst 682vv. 1670vv.
 Dienstvoorschrift voor bijzondere ambten: zie Beheersreglement
 Directie: zie Provinciaal Bestuur
 Doop 56. 100c. 675-679. 1003. 1660-1661
 Doopgetuigen: zie Peten
 Dubbellidmaatschap 1006

Echtgenoot van de predikant 1673,2
 Echtscheiding 660. 1604,4
 Eenzamen 1602,1
 Emmaüs: zie Diaconessenwerk
 Erediensten: zie Bijeenkomsten
 Europees-Continentale Broeder-Uniteit 1000
 Evangelisatie 1102
 Evangelische Broeder-Uniteit 1000,2
 Evangelische kerk in Duitsland, aansluiting bij 1200,2a
 Examen, theologisch 1690. 1692-1693

Feestdagen 669. 681. 1601,2 en 3
Financieel beheer 1484vv. 1492-1495
Financiële Commissie 1422vv. 1439,20. 1494,3

Gastverblijven 1103

Gedenkdagen van de Broeder-Uniteit 681. 1601,3
Geestelijke dienst 682. 1670vv.
Gehandicapten 219b. 1615. 1618,1
Geheimhouding in de zielszorg (zie ook Oudstenraad) 1626.3. 1674,1
Geloofsbelijdenis: zie Belijdenis en leer
Geloofsbevestigend handelen 680. 1004,1. 1665-1666
Gemeente 410-411. 650-653. 1002. 1450. 1600-1602. 1615-1617
-leiding 1450,2. 1674,2
-natuurlijke groepen (koren) 651. 1602,2 en 3
-ontstaan en opheffing 1417,5
-opbouw en indeling 650-653
-positie binnen de Broeder-Uniteit 1450,3
-taak van de gemeente 102c. 652-653. 1451,2. 1600-1602. 1615-1619
-vermogen 1480 en huishouding 1491
-verstrooiing van de leden: zie Streekgemeenten 1457
Gemeenten in opbouw 1470
Gemeentebedrijven 1481. 1483-1485. 1495
Gemeentediënenaren (zie ook Predikanten) 104. 684. 1670vv.
-aanstelling en beroeping: zie aldaar
-echtgenoot 1673,2
-ontslag: zie aldaar
-ordinatie: zie aldaar
-samenwerking met de Oudstenraad in verkondiging en zielszorg
1460.2-4
-uitwisseling 210
-voorbereiding op de dienst: zie Opleiding voor de kerkelijke dienst
Gemeentetucht 103. 654. 1460,8. 1625-1627
Gemeentevergadering 1460,16. 1465-1467
Gemeenteverzorging 1460,3. 1615. 1618
Gerechtelijke procedure tegen gemeentediënenaren, hulp van het Provinciaal
Bestuur: zie Predikantenreglement
Geschiedenis van de Broeder-Uniteit: zie Inleiding
-overdracht aan kandidaten voor opname 1005,6
-kinderen 1666,1b
-studenten 1690,2

Gestalte van de Broeder-Uniteit 50vv. 200vv. 1000vv.
Getuigenis van het leven in de Broeder-Uniteit 51. 1600-1602. 1615-1618
Gezin 655-660. 1603-1605
Godsdienstonderwijs: zie Onderwijzing
Graf en grafsteen: zie Begraafplaats
Groepen, natuurlijke 651. 1602,2 en 3
Grondslag van de Uniteit 1-11

Heer en Hoofd van de Gemeente: zie Christus
Heidelbergse Catechismus 5
Heilige Schrift als middelpunt 4. 5. 52
Historische oorsprong van de Broeder-Uniteit: zie Inleiding
Huishouding van de Broeder-Uniteit: zie Financieel beheer; zie Vermogen
Huiskringen 1602,2
Hulp aan noodlijdenden 653. 1616-1617. 1635,2
Huwelijk 655-660. 1604
Huwelijk na echtscheiding 660. 1604,5
Huwelijksinzegening 1604,2 en 3
Huwelijk van de predikant 1673,2

Indeling van de gemeente: zie Gemeente, opbouw en indeling
Internaten: zie Scholen en internaten
Inwendige zending: zie Dienst van de Broeder-Uniteit in de Diaconie
Israël 1100

Jaarrekening en begroting
-van de Broeder-Uniteit 1425,2 en 4. 1439,14. 1494,1
-van de gemeenten 1460,9. 1489,1
Jeugd van de Broeder-Uniteit: zie Kinderen en ouders; zie Dienst van de Broeder-Uniteit aan de jeugd

Kascontrole 1489,3. 1491,5. zie ook Beheersreglement
Kerkboek: zie Beheersreglement
Kerkdiensten: zie Bijeenkomsten
Kerkelijk bezit: zie Bedrijven en Vermogen
Kerkelijke Bijdrage 1008,4c. 1417,14. 1460,9. 1482
Kerken, relatie met andere k. 101a. 150. 216-217. 705. 1200-1201
Kerkhof: zie Begraafplaats

Kerkorde (KO) van de Provincie 412-413. 1417,1. 1460,1. 1475-1478
-besluitvorming over Kerkorde 404b. 1419,3. 1477,2 en 3
-bindend 234. 238. 1476
-niet onveranderlijk 1478
-uitleg en aanvulling van de Kerkorde door Provinciaal Bestuur
1439,16 en 22
-Uniteits-Kerkorde 234vv. 1477,1 en 2

Kerkrechtelijke status van de Broeder-Uniteit 221

Kerktocht: zie Gemeentetocht

Kerkvorming door de zending 706

Kerkzaal 1460,5

Kerkzegel: zie Zegel

Kiesreglement 1408,1 en Bijlage 2 bij de Kerkorde

Kinderdoop 1003. 1661,2 en 3

Kinderen en ouders 655-660. 1605

Kinderen uit huwelijken waarvan slechts een ouder lid van de Broeder-Uniteit is
1661,2e

Kinderen, niet gedoopte k. 1003

Kinderhuizen 1631,1

Kleuterscholen 1631,1

Koorbijeenkomsten 1602,2 en 3

Koorfeesten 1601,3

Koren 651. 1602,2

Ledenregister 205. 1007. 1408,2

Leer 4

Leertucht 1676

Leiding missionair werk 1701

Lekenwerk 104a. 691. 1674,3

Lening 1604,4

Leraren 1630,1. 1631,3

Levensloop 1642,1 en 2

Lidmaatschap in de Broeder-Uniteit 56. 205. 1003-1008. 1460,6. 1666,1c en 3
-dubbellidmaatschap 1006
-bevestiging 1004,2. 1408,2. 1460,6. 1666,3

Liefdemaal 669. 672-673. 1655

Liefdemaal der dienenden 1655

Lijdensoverdenking: zie Bijeenkomsten

Maatschappij (Samenleving) 665-666. 701.1617
Mededelingenbladen en periodieken 1439,15. 1501
Medewerking in andere kerken: zie Dienst van de Broeder-Uniteit
binnen de kerken
Missionair werk, leiding 1701
Misstappen van gemeenteleden 654. 1625,4. 1627
Moravian Church Foundation: zie Uniteitsstichting

Namen van de Broeder-Uniteit 1000

Notulen: zie Oudstenraad, Gemeentevergadering, Synode, Verkiezingen: zie
Kiesreglement 9.30

Oecumene (zie ook Kerken, relatie met andere) 150. 1101. 1200-1201

Onderwijzing van hen die opgenomen willen worden 678. 1005,6

-door geloofsbevestigend handelen 1666

-van de kinderen 661-664. 1605,2. 1630-1633. 1661,3. 1666

Ongehuwde leden 1602,2

Onroerend goed 1484,1

Ontslag uit de gemeentedienst 1439,6. 1676-1677 Ontstaan van de Broeder-
Uniteit: zie Inleiding. 50

Opdracht aan de wereld: zie Dienst van de Broeder-Uniteit onder de volken

Opheffing van gemeenten: zie Gemeente, ontstaan en opheffing

Opleiding voor de kerkelijke dienst 209. 692. 1439,5 en 8. 1690-1694

Opleidingsinstituten, kerkelijke 692. 1690

Opname in de Broeder-Uniteit 56. 1005-1006. 1439,9. 1460,6

Opvoeding in de Broeder-Uniteit: zie Dienst aan de jeugd

Opvoeding van de kinderen 661-664. 1605. 1630-1633

Ordinatie 682-687. 1439,7. 1671-1672

-drie graden 682. 685-687

-Diaconus 685. 1671-1672

-Presbyter 686. 1671

-Bisschop 687

Organen met bepaalde zendingstaken 1700-1704

Ouders: zie Kinderen en ouders

Oudste-feest 681

Oudstenambt van Jezus 11. 681 en Inleiding

Oudstenraad 1451vv.

- ambtelijk zegel: zie ook Zegel 1450,4. 1460,12 en 13
- ambtsperiode 1454
- beslissingsbevoegdheid 1459,8
- bezwaar tegen besluiten 1459,14
- bijeeroepen 1459,1 en 2
- bijstand, raad van b. 1457
- commissies 1461. 1491,5
- financiële commissie 1461,3. 1491,5
- geheimhouding 1459,5 en 12
- gemeentetucht en zielszorg: zie aldaar 1460,4 en 8
- installatie 1456
- legitimatie 1439,10. 1460,18
- notulen 1459,9-13
- notulist 1459,11 en 12
- samenstelling 411. 1453
- stemming, schriftelijke 1459,7
- streekgemeente, verzorging van de s. 1460,3
- synodeleden nemen deel aan vergaderingen 1459,4
- taak 1460. 1451. 1452
- verantwoording 1451-1452
- vergaderingen en besluiten 1459
- verkiezing voor de Oudstenraad 1453-1456 (1408-1412). 1460,17.
Kiesregl. 23-27
- verkiezing, tussentijds 1454,6
- verkiezingsgrenzen 1455,2. Kiesregl.37
- verkiezingsvoorstellen: Kiesreglement 25-27
- verplichting van de leden van de Oudstenraad 1456
- verslaggeving aan de gemeente 1452,2. 1465,3
- vertegenwoordiging van de gemeente 411. 1451,1. 1460,11
- voorzitter 1458,1 en 2
- werkterrein 1460
- zwijgplicht: zie geheimhouding

Overheid 102b. 665. 1416,1

Overschrijving 1007,5

Paasmorgenviering 1644,2

Penningmeester 1439,11. 1460,9. 1490-1491

Pensioen 1677. zie Predikantenreglement

Pensionering 1439,6
Petten 677. 1661,2a-c
Piëtisme: zie Inleiding
Predikanten 104. 682-686. 1670-1677 zie ook Gemeentedienaren
-afzonderlijke taken 1670. 1674-1676
-verhouding tot Oudstenraad 1450,2-4. 1460,2. 1674,2 en 3
-Provinciaal Bestuur 1439,6. 1450,3. 1673
-gemeente 1674
-Synode 1403,1c. 1410
Predikantenconferenties: zie Predikantenreglement
Preek: zie Dienst van de Broeder-Uniteit met het woord
Presbyter 686
Provinciaal Bestuur 406-409. 1435-1439
-ambtelijk zegel: zie Zegel 1439,1 en 2
-ambtsperiode 1436,1
-besluiten 1438,3 en 4
-relaties met andere kerken 1435,4. 1439,4
-met andere Provincies van de Broeder-Uniteit 1435,4
-samenstelling 1435,2. 1438,1
-verantwoording aan de Synode 406. 1435,1. 1439,18
-verkiezing van de Provinciaal Bestuur 406. 1436-1437
-tussentijdse verkiezing 1436,3
-vertegenwoordiging van de Broeder-Uniteit en haar vermogen 409.
1439,13 en 24
-voorzitter 1438,1
-werkterrein 407-409. 1435. 1439
Provinciale Synode 400-401. 1400vv.
Provincies, andere p. van de Unitas Fratrum 151vv. 200vv. 218
-geassocieerd 212. 213
-rechtspositie 221vv.
Publikaties 503. 1439,15. 1501

Rassenscheiding, overwinning van de r. 7. 214
Rechtsoorkonde 221vv.
Rechtspersoonlijkheid 221
Regio's 1002,3
Register: zie Ledenregister
Rekenschap van instanties aan Synode: zie Synode, verantwoording
Rentmeester: zie Penningmeester

Sacramenten: zie Avondmaal; zie Doop 100a
Salaris en salarisreglement 1677
Samenkomsten: zie Bijeenkomsten
Samenleving: zie Maatschappij
Scholen en internaten 661-664. 1630-1633
Schrapping uit de lijsten 103e. 654,3. 1008,4. 1627,4
Seminarie voor theol.opleiding: zie Opleidingsinstituten
Sociale ethiek 1483,2
Sociale zorg: zie Hulp aan noodlijdenden
Sociëteiten 1002. 1471-1472
Staat 665
Staat, erkenning door de s. 221
Staatsorde 665. 1416,1
Statuut (Verfassung) 207. 404b. 1419,3. 1477,4
Stille week 1644,1
Streekgemeenten 1002. 1101,2
Studie, theologische: zie Opleiding
Supranationale eenheid: zie ook Unitas Fratrum 6. 7. 150. 214. 216
Synode

- beroep, Synode als instantie van b.: zie Beroep 404j. 1417,18
- besluiten 1419. 1420
- besluitvorming, schriftelijk 1439,19
- bestuur 1415. Kiesregl. Reglement van orde
- buitengewone zitting 1413,3 en 4
- bijeenkomen 1413
- bijeenroeping 1413. 1439,17
- commissies 1417,22
- financiële commissie: zie Financiële Commissie
- gasten 1405,2
- hoogste orgaan van de Broeder-Uniteit 207. 208. 400
- kiesrecht voor de Synode 1408-1409
- kiesgerechtigde gemeenten 1406. 1450,1. Bijlage 1
- kosten 1421
- leden, adviserende zonder stemrecht 1404. 1405
 - ambtelijke 1403,2
 - beroepen 1403,3
 - gekozen 1402,3. 1403,1. 1406. 1407
 - met stemrecht 1403

- notulen 1420,1
- openbaarheid van de beraadslagingen 1413,5
- opening van de zitting (Reglement van orde)
- oudstenraadsvergaderingen: synodeleden nemen deel aan: 1459,4
- Provinciaal Bestuur 404d. 1436-1437
- reglement van behandeling (orde van beraadslaging) 1414,2
- reglement van orde 1414,1
- samenstelling 401-402. 1402vv.
- synodeperiode 1411,1
- taken: zie werkerrein
- tussentijdse verkiezingen 1411,3 en 4
- tijdsduur kiesopdracht 1411. 1413,1
- tijdsduur zitting: zie Reglement van orde
- uitschrijving van verkiezing: Kiesreglement 1
- verantwoording van Provinciaal Bestuur aan Synode 1435,1
- verantwoording Synode aan de Heer 1400,2
- vergaderingen 1413
- verhinderings van synodeleden 1411,2 en 3
- verkiezing bestuur missionair werk 1417,9
- verkiezingslegitimatie 1412,3. Kiesreglement 13
- verkiezingsvoorstellen: Kiesreglement 4-6
- verplichting van synodeleden 1412,1 en 2. Kiesregl.12
- vertegenwoordigers van werkgroepen 1403,1c. 1410. 1411,4
- als vertegenwoordiging van Broeder-Uniteit 400. 1400,1
- vertegenwoordigers van de gemeenten 1403,1. 1406vv.
- voorbereiding Provinciale Synode 1415
- voorbereiding Uniteitssynode 404g. 1250. 1418,3
- voorbereiding in de gemeenten 1400,3
- voorstellen en verzoekschriften aan de Synode 1418
- werkerrein 404. 1416vv.
- zittingen 1413

Taken van de Broeder-Uniteit 1-11. 100-104. 150-151

Taken van de gemeente: zie Gemeente, taak v.d. gemeente

Terechtwijzing: zie Gemeentetucht

Theologische Commissie 1417,23

Theologische opleiding: zie Opleiding

Tussentijdse verkiezingen: zie Oudstenraad, Provinciaal Bestuur, Synode

Tijdschriften: zie Mededelingenbladen

Uittreding uit de Broeder-Uniteit 1005,8. 1008,1-3
Uitwendige zending: zie Zendingswerk
Unitas Fratrum 6. 50-56 Uniteitsarchief: zie Archieven
Uniteitsbedrijven: zie Gemeentebedrijven
Uniteitsbestuur 350vv.
Uniteitsbijdragen 1417,13. 1488,6
Uniteitsdirectorium 300w.
Unity Fund 450-455
Uniteitsstichting 550-551
Uniteitssynode 250w.
-verkiezingen 266-268. 1250

Verantwoording van de gemeente 1481,2
van het Provinciaal Bestuur aan de Synode: zie ook Provinciaal Bestuur
1417,15. 1435,1. 1439,18
van de predikanten aan het Provinciaal Bestuur 1673
Verbondsbeker 674
Verkiezing: zie Oudstenraad, Synode, Provinciaal Bestuur
Verkiezingsvoorstellen: Kiesreglement
Verkondiging van het Evangelie, opdracht 151b. 652. 1600,1. 1670.
1672. 1674. 1676
Vermogen van de gemeenten: zie Gemeente
Vermogen van de Broeder-Uniteit 404e. 1417,11. 1439,13. 1460,10.
1480-1485. 1492-1495
Verplichtingsoorkonden van de synodeleden: zie Synode
Verstrooiing, leden in de v.: zie Streekgemeenten
Vertegenwoordiging van de Broeder-Uniteit naar buiten door het Provinciaal
Bestuur: zie Provinciaal Bestuur
Verwaarlozing van het ambt 1676
Vorbereiding op de dienst in de Broeder-Uniteit; zie Opleiding
Voorzitter zie: Provinciaal Bestuur Financiële Commissie
Gemeentevergadering Oudstenraad Synode (bestuur)
Voorzitter van het stembureau: Kiesreglement
Vrede 10. 666
Vriendenkringen 1002,1g

Wachtgeld 1677 (zie Predikantenreglement)
Wederopname 1005,8
Weduwen en weduwnaren 1602,2
Werkdag 1601,1,2 en 4
Werkgroepen: zie Synode, vertegenwoordigers van werkgroepen
Winst uit gemeentebedrijven 1480
Woord: zie Dienst van de Broeder-Uniteit met het woord; en: Heilige Schrift
Woordverkondiging, recht tot w.: zie Dienst v.d. Broeder-Uniteit met het woord
Wijziging van de Kerkorde 1419,3. 1477,2.3

Zangdienst 1643

Zegel van de Broeder-Uniteit 1439,1 en 2
 van de gemeente 1450,4. 1460,12 en 13
Zending, secretaris van de Hernhutter Zending 1403,2g
Zendingsopdracht: zie Dienst van de Broeder-Uniteit onder de volkeren
Zendingsorganisaties 1702-1703
Zendingsraad 1702,3. 1703-1704
Zendingsvrienden 1002,1g. 1702,1
Zendingswerk: zie Dienst van de Broeder-Uniteit onder de volkeren
Ziekenhuizen 1618-1620
Ziekenzorg 653. 1616,2. 1618,1
Zielszorg 103a. 654. 685. 687. 1602. 1625-1627. 1670,2. 1674,1
 aan echtparen 1604
 aan dienstplichtigen 1636
Zondag 1601,5
Zwijgplicht: zie Geheimhouding